

S U H O K R A N J S K E P O T I

Občina Žužemberk
bogatejša za nov
traktor

stran **13**

Suhokranjski dnevi
in praznik Občine
Žužemberk 2026

stran **28**

Pogovor:
Dušan Sadar

stran **30**

Svetovni dan
čebel

stran **79**

BESEDA UREDNIKA

Spoštovane bralke in bralci,

pred nami so poletni dnevi, ko se življenje za marsikoga nekoliko umiri, dnevi pa postanejo daljši in primernejši za druženje, izlete ter obisk različnih dogodkov. Ko pripravljamo junijsko številko *Suhokranjskih poti*, se znova pokaže, kako živahno je dogajanje v naši občini in koliko ljudi s svojim delom prispeva k temu, da je življenje v naših krajih pestro in povezano.

Pomlad je bila tudi letos v znamenju občnih zborov društev, na katerih so člani pregledali opravljeno delo in si zastavili cilje za prihodnje obdobje. A načrti niso ostali le na papirju. V zadnjih mesecih so društva že zavihala rokave in pripravila številne dogodke, predavanja, koncerte, srečanja in druge aktivnosti, o katerih lahko berete tudi v tej številki. Ob prebiranju prispevkov me vedno znova navduši, koliko energije, prostovoljnega dela in dobre volje je vložene v vse, kar se dogaja v naši občini.

Tudi sama v teh dneh nekoliko več razmišljam o ljudeh, ki nas spremljajo skozi življenje in nam pomagajo ustvarjati občutek doma. Pred menoj je namreč pomembno življenjsko poglavje, zato še bolj cenim podporo družine, prijateljev in vseh tistih, ki nam stojijo ob strani. Morda prav zato še bolj opažam, kako pomembna je povezanost med ljudmi in kako veliko pomeni, če si znamo vzeti čas drug za drugega. To so vrednote, ki jih vedno znova prepoznavam tudi v naši skupnosti.

Poletje je čas za oddih, nova doživetja in prijetna druženja. V tej številki boste našli tudi nekaj predlogov, kako si lahko popestrite poletne dni in odkrijete zanimive kotičke domačega okolja. Pogosto nas najlepše stvari čakajo bližje, kot si mislimo.

Julija bomo praznovali občinski praznik Občine Žužemberk. Praznik je priložnost, da se srečamo, poklepetamo, se poveselimo in skupaj počastimo vse, kar nas povezuje. Zato vas vabim, da se udeležite dogodkov, ki bodo potekali v okviru praznovanja, ter s svojo prisotnostjo prispevate k prijetnemu vzdušju in občutku skupnosti.

Naj vam poletni dnevi prinesejo veliko lepih trenutkov, sproščenih druženj in razlogov za nasmeh. Hvala vsem, ki s svojim delom, predanostjo in srčnostjo soustvarjate zgodbe naše občine.

Želim vam prijetno branje in lepo poletje.

Maša Koler

Skeniraj QR kodo

S U H O K R A N J S K E P O T I

Suhokranjske poti so javno glasilo, ki ga izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-naslov: suhokranjske.poti@gmail.com. TRR: 01393-0100015568. Medij *Suhokranjske poti* je vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Vršilec dolžnosti urednika: Maša Koler. Uredniški odbor: Irena Blatnik, Jadranka Meglen, Sara Struna Novak in Miran Jenko. Lektorica: Anja Žabkar. Oblikovanje, grafična priprava in tisk: Družina, d. o. o., Ljubljana. Naklada: 1900 izvodov. Uredništvo *Suhokranjskih poti* si v skladu z uredniško politiko, zasnovo časopisa in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljajanja nenaročenih prispevkov.

Prispevke za naslednjo številko lahko pošljete **do 31. 8. 2026** na suhokranjske.poti@gmail.com.

ŽUPANOVA BESEDA

Spoštovane občanke in občani, dragi bralci Suhokranjskih poti, vse lepo pozdravljam.

S poletno izdajo Suhokranjskih poti znova vstopamo v obdobje praznovanja občinskega praznika v Občini Žužemberk, ko se bo zvrstilo veliko različnih dogodkov. Morda se nam danes to zdi samoumevno, vendar se moramo zavedati, da je za vsem tem veliko prizadevanja in osebnega angažmaja številnih posameznikov, društev in podpornikov. V okviru zavoda smo za letošnje poletje pripravili pester in še bolj ambiciozen program ter združili raznolike vsebine z različnih področij, kar se je po mnenju prav vas, obiskovalcev, doslej izkazalo za še posebej dobrodošlo.

Kot sem omenil že v prejšnji številki, se letošnji največji projekt izvaja v Žvirčah, kjer bo območje ustrezno urejeno. Projekt je zastavljen kakovostno in bo izveden v zadovoljstvo vseh tamkajšnjih prebivalcev in uporabnikov, izvedene bodo tudi dodatne posodobitve tako na področju vozniških površin kot vodooskrbe.

V veselje mi je, da je bila zaključena gradnja kanalizacije na Dvoru. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda sta po mojem mnenju ključna vidika skrbi za okolje. Občina na tem področju dosega pomembne premike, saj bomo z ureditvijo sistema izboljšali izkoriščenost kapacitet čistilne naprave. Kljub temu bo potrebnih še nekaj dodatnih investicij, saj vse rešitve v začetku niso bile zastavljene optimalno. Tako se je denimo šele ob dograditvi izkazalo, da je črpalnišče pri podružnični šoli primerno le za potrebe šole in nanj ni mogoče priključiti dodatnih uporabnikov. Ob tem smo lahko upravičeno razočarani, saj bi moral biti sistem že ob samem začetku zasnovan za celotno naselje Dvor z okolico. Upam, da v nadaljevanju ne bomo naleteli na dodatne zaplete, ki bi otežili nemoteno delovanje sistema pri polni obremenitvi. Ob tem se iskreno opravičujem vsem, ki bi se želeli že priključiti na sistem, pa tega zaradi objektivnih razlogov še ne moremo omogočiti. Zagotavljam vam, da bomo storili vse, da bomo priklope omogočili v najkrajšem možnem času.

Ob urejanju sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda na Dvoru naj omenim še investicijo v podružnično šolo. Občina je pridobila sredstva za ureditev mansarde in že objavila javni razpis za izbiro izvajalca. Čeprav ta investicija navzven ne bo tako opazna, bo za delovanje šole pomenila pomembno pridobitev, na katero čakamo že dlje časa. Ob že urejenih šolah v Šmihelu in Ajdovcu je jasno, da veliko pozornosti namenimo zagotavljanju kakovostnih pogojev za pedagoško delo.

Pomembna pridobitev, ki bo namenjena izvajanju šolskih dejavnosti in bo obenem na voljo tudi za popoldanske aktivnosti, je ureditev šolske-

ga igrišča pri Osnovni šoli Žužemberk. Razpis za izvedbo in izbiro izvajalca je bil objavljen, zato si želim, da bi projekt čim prej realizirali. Tudi za to investicijo smo pridobili sredstva na javnem razpisu za posodobitev športnih površin. Gre za projekt, za katerega smo si prizadevali dalj časa, zato smo še toliko bolj veseli, da smo tik pred njegovo izvedbo.

Občina aktivno deluje tudi na področju pridobivanja sredstev iz Dogovora za razvoj regij, v okviru katerega bo predvidoma pridobila približno 1,6 milijona evrov za naložbe v vodooskrbo. Ker je glavni cilj zmanjšanje vodnih izgub, se bodo investicije izvajale na posameznih odsekih, kjer so izgube največje, in sicer na relacijah Pleš-Gradenc, Dvor, Dolnji Kot in Sadinja vas. Pri Sadinji vasi bi rad poudaril, da se je usklajevanje projektne dokumentacije zaradi pomislekov nekaterih lastnikov zemljišč nekoliko podaljšalo, zato se izvedba še ni začela. Vsem, ki so pri pripravi projekta sodelovali in pokazali razumevanje, se iskreno zahvaljujem ter vse skupaj vabim k sodelovanju tudi v nadaljevanju.

Naj omenim še, da je bila nepremičnina v Poreču uspešno prodana in da je bila kupnina v celoti poravnana. Kot sem obljubil, bomo sredstva namenili prenovi oziroma ureditvi občinske stavbe na Grajskem trgu 26, kar je za delovanje občine nujno. Javni razpis za prenovu bo objavljen še letos, izvedba investicije pa je predvidena v letu 2027.

Kot najnovejšo in veliko pridobitev občine pa izpostavljam še nakup novega traktorja, ki ga bo režijski obrat uporabljal pri urejanju okolja, s čimer bo skrb za urejenost našega kraja še učinkovitejša.

Ob koncu pa posebno zahvalo namenjam letošnjim nagrajencem Občine Žužemberk za njihovo delo, prizadevanje in zgled. Dragi nagrajenci, hvala vam za vašo predanost in energijo. Želim vam, da na tej poti vztrajate še naprej ter s svojim delom bogatite Suho krajino in širši prostor.

Samo skupaj lahko zmoremo bolje in več. Lep pozdrav.

Vaš župan, Jože Papež

Občina Žužemberk na slovesnosti ob dnevu Civilne zaščite v Škocjanu

V Kulturnem centru Škocjan je letos potekala regijska slovesnost Štaba Civilne zaščite za Dolenjsko ob dnevu Civilne zaščite, ki ga v Sloveniji obeležujemo 1. marca. Dogodka, ki je potekal 4. marca 2026 v Škocjanu, so se udeležili tudi predstavniki Občine Žužemberk ter pripadniki sistema zaščite in reševanja iz naše občine.

Na slovesnosti so bila podeljena priznanja in nagrade Štaba Civilne zaščite za Dolenjsko posameznikom in organizacijam, ki s svojim

predanim delom pomembno prispevajo k varnosti, zaščiti in pomoči prebivalcem ob naravnih in drugih nesrečah.

Med letošnjimi prejemniki priznanj so bili tudi nagrajenci iz naše občine, kar je lepo priznanje za njihovo požrtvovalnost, strokovnost in dolgoletno delo na področju zaščite, reševanja in pomoči. Njihov prispevek ostaja nepogrešljiv pri zagotavljanju varnosti lokalne skupnosti in krepitvi sistema civilne zaščite.

Obisk ministra dr. Aleksandra Jevška v občini Žužemberk

Občino Žužemberk je 11. marca obiskal minister za kohezijo in evropske zadeve Aleksander Jevšek skupaj s Tanjo Strniša. Obisk je minil v znamenju povezovanja, sodelovanja in iskanja novih priložnosti za vključevanje lokalnih pobud na nacionalni in evropski ravni.

Predstavniki občine so gostoma predstavili razvojne načrte, aktualne projekte ter potrebe lokalnega okolja, ob tem pa poudarili pomen uspešnega črpanja evropskih sredstev za nadaljnji razvoj občine in izboljšanje kakovosti življenja občanov.

Sogovorniki so izpostavili pomen tesnega sodelovanja med državo, lokalnimi skupnostmi in evropskimi institucijami, saj prav povezovanje različnih ravni omogoča učinkovitejše izvajanje razvojnih projektov in hitrejši napredek lokalnega okolja.

Obisk je še dodatno utrdil dobro sodelovanje med občino in ministrstvom. V Občini Žužemberk verjamejo, da bodo tudi v prihodnje s skupnimi prizadevanji uspešno uresničevali projekte v korist občanov in razvoja lokalne skupnosti.

Župan Jože Papež obiskal Gregorjev sejem v Šentjerneju

Župan Jože Papež se je 13. marca 2026 udeležil Gregorjevega sejma v Šentjerneju, ki tudi letos velja za pomembno stičišče gospodarstva, obrti, podjetništva in družabnega življenja v regiji.

Ob obisku sejma je poudaril, da ga veseli, da se kljub času digitalizacije še vedno ohranja bogata sejemska tradicija, ki ima velik pomen za povezovanje ljudi, izmenjavo izkušenj ter predstavitev lokalnih ponudnikov in dejavnosti.

Po njegovih besedah Gregorjev sejem ostaja odlična priložnost za povezovanje različnih deležnikov, obenem pa tudi pomemben most med politiko in gospodarstvom. Prav neposredni stiki, pogovori in srečanja namreč pogosto vodijo k boljšemu razumevanju potreb lokalnega okolja ter k novim razvojnim priložnostim.

Nova ekološka otoka v občini Žužemberk

Občina Žužemberk je 3. aprila 2026 dobila dva nova ekološka otoka, s katerima nadaljuje prizadevanja za boljši sistem ločenega zbiranja odpadkov in bolj urejeno okolje.

Nova ekološka otoka bosta občanom omogočila lažje in preglednejše odlaganje ločeno zbranih odpadkov ter prispevala k večji skrbi za čisto in urejeno okolje. Ob tem občina spodbuja vse občane k doslednemu ločevanju odpadkov in odgovornemu ravnanju z okoljem.

Nova zbirna mesta pomenijo še en korak k boljši komunalni infrastrukturi in višji kakovosti bivanja. Delavci režijskega obrata bodo tudi v prihodnje skrbeli za urejanje javnih površin ter izboljševanje pogojev za občane po vseh delih občine.

Podružnična šola Šmihel bogatejša za novo zaščito in ograjo

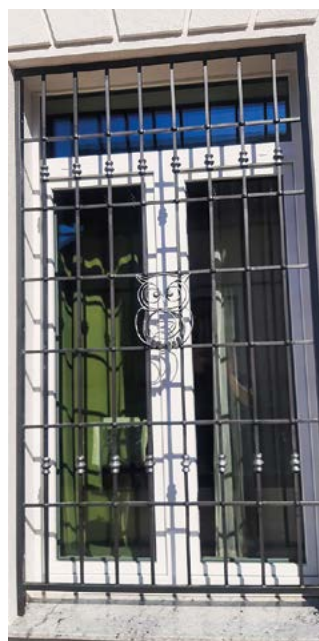

Podružnična šola Šmihel je to pomlad dobila novo varovalno zaščito na oknih in novo ograjo, s čimer so se izboljšali pogoji za varnost in urejenost šolskega okolja.

Izvedena dela prispevajo k večji zaščiti šolskih prostorov ter prijetnejšemu in varnejšemu okolju za učence, zaposlene in obiskovalce šole. Nova ureditev obenem lepo dopolnjuje podobo šolskega objekta in njegove okolice.

Poseben dekorativni element predstavlja soviča, ki krasí novo ureditev in simbolizira modrost, znanje ter radovednost – vrednote, ki jih šola vsakodnevno prenaša na mlajše generacije.

Občina Žužemberk poudarja, da z vlaganji v šolsko infrastrukturo soustvarjajo kakovostno in spodbudno učno okolje za otroke ter prispevajo k nadaljnjemu razvoju lokalne skupnosti.

Obisk Lojzeta Peterleta v občini Žužemberk

Na velikonočni ponedeljek, 6. aprila 2026, je občino Žužemberk obiskal Lojze Peterle, ki se v te kraje rad vrača že vrsto let.

V organizaciji Zavoda Žužemberk so gostu predstavili novo turistično in kulturno pridobitev občine – prenovljeno Auerspergerjevo železarno ter Muzej Natura 2000, ki pomembno prispevata k ohranjanju kulturne dediščine, razvoju turizma in promociji lokalnega okolja.

Obisk je potekal v prijetnem in sproščenem vzdušju, zaznamovali pa so ga pogovori o razvoju občine, pomenu ohranjanja kulturne dediščine ter priložnostih za nadaljnjo promocijo naravnih in kulturnih znamenitosti Suhe krajine.

Gostje so si z zanimanjem ogledali prenovljene prostore ter se seznanili z bogato zgodovino železarstva in naravnimi posebnostmi območja Natura 2000. Ob tem so poudarili pomen takšnih projektov za krepitev lokalne identitete in privabljanje obiskovalcev.

V Občini Žužemberk so ob obisku izrazili zadovoljstvo, da občino obiskujejo ljudje, ki cenijo njeno zgodovino, naravne lepote in razvojne dosežke.

V Budganji vasi zasadili novo lipo

V Budganji vasi so na mestu, kjer je nekoč rasla mogočna lipa, zasadili novo drevo in tako oživili del svoje dediščine in tradicije.

Lipa ima kot simbol slovenstva, povezanosti in domačnosti v slovenskem prostoru poseben pomen, njen list pa že stoletja predstavlja pripadnost, skupnost in spoštovanje domačega kraja. Z zasaditvijo nove lipe so krajanji poudarili pomen sodelovanja, medsebojne povezanosti in ohranjanja vrednot, ki povezujejo generacije.

Dogodek je potekal v prijetnem vzdušju, še posebej lepo pa je bilo videti, kako so pri delu skupaj sodelovale različne generacije vaščanov. Skupno delo, dobra volja in pripravljenost prispevati k lepši podobi kraja so še enkrat pokazali, kako pomembna je povezanost skupnosti.

Nova lipa bo tako v prihodnje predstavljala simbol povezanosti krajanov ter prijeten prostor srečevanja in druženja za prihodnje generacije.

Podelitev priznanj za najboljše samorodno vino na gradu Žužemberk

Župan Jože Papež je sodeloval na 17. podelitvi priznanj za najboljše samorodno vino, ki je potekala 17. aprila letos v grajski kleti gradu Žužemberk.

Dogodek je tudi letos združil številne vinogradnike, ljubitelje vinogradništva ter obiskovalce, ki ohranjajo bogato tradicijo pridelave samorodnih vin na območju Suhe krajine. Podelitev priznanj predstavlja pomembno priznanje trudu in predanosti vinogradnikov, ki s svojim delom skrbijo za ohranjanje vinogradniške dediščine in kulturne identitete kraja.

Ob tej priložnosti je župan poudaril pomen povezovanja, sodelovanja in ohranjanja tradicije, ki jo uspešno neguje aktivna društvena vez vinogradnikov Suhe krajine. Društvo s številnimi dogodki, srečanji in ocenjevanji vin pomembno prispeva k družabnemu življenju, promociji lokalnega okolja ter prenosu znanja in izkušenj med generacijami.

Prijetno druženje v grajski kleti je tudi le-

tos potekalo v znamenju dobre volje, spoštovanja tradicije in ponosa na domače vi-

nogradništvo, ki ostaja pomemben del življenja v Suhi krajini.

Župan Jože Papež na seji upravnega odbora Gasilske zveze Novo mesto

Župan Jože Papež se je 24. aprila 2026 v Škocjanu udeležil seje upravnega odbora Gasilske zveze Novo mesto, na kateri so obravnavali aktualne naloge in dejavnosti na področju gasilstva ter delovanja gasilskih društev v regiji.

Ob tej priložnosti je župan čestital vsem novoizvoljenim delegatom ter jim zaželel uspešno delo, veliko povezovanja in dobrega sodelovanja pri opravljanju pomembnega poslanstva gasilstva.

Poseben poklon in zahvalo je namenil gasilkama Majdi Obšetar in Petri Bradač za njun dragocen prispevek, prizadevnost ter dolgoletno predano delo na področju gasilstva in sodelovanja v gasilski organizaciji.

Gasilstvo ostaja eden najpomembnejših stebrov zaščite in reševanja, obenem pa pomembno povezuje ljudi ter krepi solidarnost in prostovoljstvo v lokalnem okolju.

Prvomajska budnica

V občini Žužemberk smo tudi letos ostali zvesti dolgoletni tradiciji praznovanja prvomajskih praznikov. Prvega maja je prebivalce prebudila praznična budnica Pihalnega orkestra Krka iz Novega mesta in novoustanovljene Godbe Krka - Zagradec, ki je odmevala tako na Dvoru kot v samem Žužemberku.

Godbeniki so s tradicionalno budnico poskrbeli za prijetno praznično vzdušje ter ohranili običaj, ki v teh krajih povezuje ljudi

vseh generacij. Že v zgodnjih jutranjih urah so se po kraju razlegali zvoki glasbe, občani so budnico tudi letos lepo sprejeli in jo spremljali z dobro voljo.

Prvomajsko praznovanje z budnico ostaja pomemben del lokalne kulturne dediščine in simbol povezanosti skupnosti, ki v občini Žužemberk še vedno živi v duhu te tradicije.

Blagoslov konj

V nedeljo, 3. maja 2026, je potekal tradicionalni blagoslov konj, ki vsako leto združi številne ljubitelje konj, domačine ter obiskovalce od blizu in daleč. Dogodek, ki ga z veliko predanostjo ohranjajo suhokranjski konjerejci, predstavlja pomemben del lokalne tradicije in spoštovanja do konj ter podeželskega načina življenja.

Dogodek ni bil namenjen le blagoslovu, temveč tudi druženju in srečevanju ljudi. Tradicionalno srečanje je bilo odlična priložnost za prijetno nedeljsko druženje, pogovor in utrjevanje vezi med domačini ter vsemi, ki radi ohranjajo pristne običaje Suhe krajine.

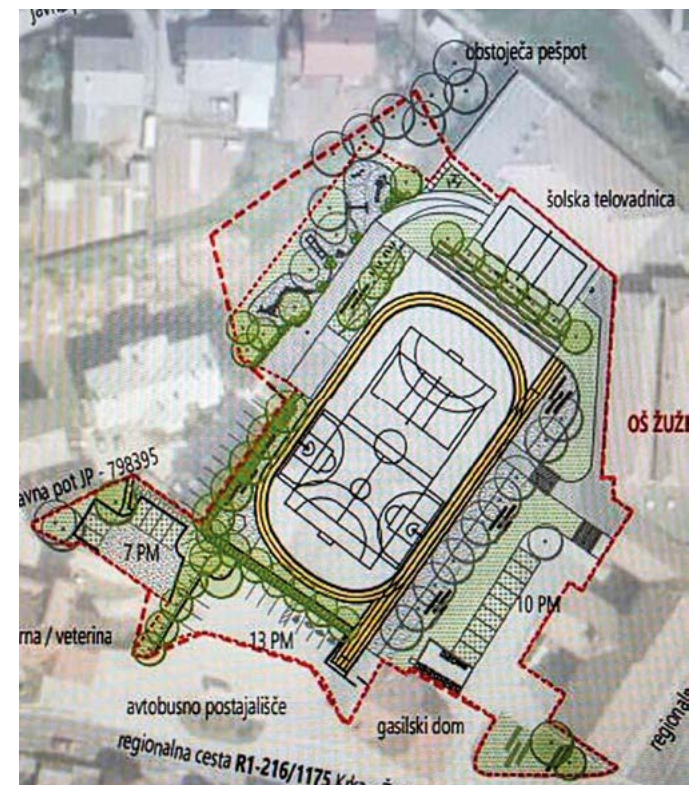

Nova sredstva za naložbe v športno infrastrukturo

V občini Žužemberk se obeta pomembna pridobitev na področju športne infrastrukture. Občina je bila maja uspešna na razpisu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter za ureditev športnega igrišča matične Osnovne šole Žužemberk pridobila 250 tisoč evrov nepovratnih sredstev.

S pridobljenimi sredstvi bo občina posodobila in uredila športne površine pri šoli, kar bo pomembno prispevalo k izboljšanju pogojev za športno vzgojo, rekreacijo ter izvajanje različnih športnih aktivnosti otrok in mladih. Novo oziroma prenovljeno športno igrišče bo namenjeno tako učencem kot tudi širši lokalni skupnosti.

Na občini poudarjajo, da gre za pomembno investicijo v kakovostno športno infrastrukturo, ki spodbuja zdrav način življenja, gibanje in aktivno preživljanje prostega časa. Uspeh na razpisu predstavlja tudi potrditev prizadevanj občine za nadaljnji razvoj lokalnega okolja ter ustvarjanje boljših pogojev za mlade generacije.

Dva nova aktivna defibrilatorja

Občina Žužemberk je 8. maja naredila pomemben korak k večji varnosti občanov in hitrejšemu ukrepanju ob srčnem zastoju. Postavili so dva nova avtomatska zunanja defibrilatorja (AED), in sicer v Obrtni coni Jama ter v Sadinji vasi.

Nova AED predstavljata pomembno pridobitev za lokalno skupnost, saj lahko ob pravočasni uporabi odločilno pripomoreta k reševanju življenj. Dostopnost tovrstnih naprav v lokalnem okolju povečuje možnosti hitrega ukrepanja ob nenadnem srčnem zastoju in pomembno prispeva k večji varnosti prebivalcev ter obiskovalcev.

Ob tej priložnosti se Občina iskreno zahvaljuje Franciju Novaku za njegovo velikodušnost, pripravljenost pomagati ter podporo pri aktivaciji AED naprave v Sadinji vasi. Takšna dejanja solidarnosti in sodelovanja pomembno prispevajo k dobiti celotne skupnosti.

Krka, zelena žila do srca s sedmim srečanjem

V Dražči vasi je Zavod Žužemberk pripravil že sedmo srečanje v sklopu projekta Krka, zelena žila do srca, ki povezuje ljudi, dediščino in kulturno ustvarjalnost ob reki Krki. Tokratno srečanje je bilo posvečeno knjigi in bralni kulturi, s poudarkom na pomenu branja, ohranjanja jezika ter spodbujanja kulturnih vrednot med mladimi in starejšimi generacijami.

Dogodek se je začel v spoštljivem in ganljivem vzdušju z minuto molka v spomin na Ivanko Mestnik, ki je s svojim delom in pre-

danostjo pustila pomemben pečat v lokalnem okolju.

Za čudovit kulturni program so poskrbeli učenci šol iz Zagradca, Prevol in Šmihela, ki so z recitacijami, petjem in drugimi nastopi navdušili obiskovalce ter poudarili pomen knjige in bralne kulture v vsakdanjem življenju.

Srečanje je znova dokazalo, da projekt Krka, zelena žila do srca uspešno povezuje lokalno skupnost, spodbuja medgeneracijsko sodelovanje ter ohranja kulturno in družbeno življenje v Suhi krajini.

Vrhunska ekipa Civilne zaščite znova z zmago

Ekipa prve pomoči Civilne zaščite iz Žužemberka je 16. maja 2026 na regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči v Črnomlju dosegla izjemen uspeh. Z znanjem, usklajenostjo in hitro odzivnostjo je osvojila prvo mesto ter si priborila udeležbo na državnem prvenstvu.

Na regijskem preverjanju so ekipe svoje znanje dokazovale v različnih simulacijah nesreč in nujnih situacij. Ekipa iz Žužemberka je vse naloge opravila odlično ter si priborila prvo mesto, obenem pa

navdušila ocenjevalce s svojo pripravljenostjo in zbranostjo.

Uspeh na regijskem nivoju jih je popeljal na državno prvenstvo. Njihov dosežek predstavlja velik ponos za lokalno skupnost ter potrjuje kakovost dela prostovoljcev in članov civilne zaščite v občini.

Ob tem uspehu iskreno čestitamo vsem članom ekipe za vložen trud, odgovornost in humanost, saj s svojim znanjem pomembno prispevajo k varnosti in pripravljenosti skupnosti ob različnih nesrečah in izrednih dogodkih.

Koncert Maje Marinčič Divane očaral občinstvo

Na grajskem dvorišču gradu Žužemberk je 26. maja 2026 potekal velik glasbeni večer, ki je navdušil številno občinstvo. Pevka Maja Marinčič Divana je pripravila svoj doslej največji koncert ter skupaj z glasbenimi gosti pričarala nepozaben večer pod grajskim nebom.

Ob spremljavi svojega benda in številnih gostov je občinstvu ponudila večer čudovite glasbe, energije in povezanosti. Na odru so se

ji pridružili glasbeniki, plesalci ter otroški pevski zbor Dvor ob Krki, obiskovalci pa so z navdušenjem spremljali tako njene avtorske skladbe kot tudi posebna glasbena presenečenja večera.

Dogodek je znova dokazal, da Žužemberk s svojo bogato kulturno ponudbo in čudovitim grajskim ambientom ostaja pomembno prizorišče glasbenih in kulturnih dogodkov v Suhi krajini.

Komunala Novo mesto obeležila svoj 70. jubilej

V Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu je 28. maja 2026 potekala posebna okrogla miza ob 70-letnici delovanja Komunele Novo mesto. Jubilejni dogodek je bil namenjen razmisleku o razvoju komunalnih in vodovodnih storitev, trajnostnem upravljanju prostora ter pomenu sodelovanja med občinami in javnimi podjetji pri zagotavljanju kakovostnega življenjskega okolja.

Na okrogli mizi je sodeloval tudi župan Občine Žužemberk Jože Papež, ki je poudaril pomen dobrega sodelovanja s Komunalo Novo mesto predvsem na področju vodooskrbe, komunalne infrastrukture

in razvoja občine. Prav vlaganja v sodobno in zanesljivo komunalno omrežje predstavljajo enega ključnih razvojnih dejavnikov za občino ter pomembno prispevajo h kakovosti bivanja občanov.

Sogovorniki so izpostavili, da so izzivi prihodnosti povezani predvsem z zagotavljanjem kakovostne pitne vode, trajnostnim ravnanjem z okoljem ter prilagajanjem infrastrukture sodobnim potrebam lokalnih skupnosti. Ob jubileju so se obenem ozrli tudi na dolgoletno uspešno delo podjetja, ki že sedem desetletij pomembno soustvarja razvoj širšega dolenjskega prostora.

Župan Jože Papež z delegacijo NOB položil cvetje na Cvibljju ob dnevu Evrope

Ob letošnjem 9. maju, ko obeležujemo dan Evrope in se spominjamo tudi nekdanjega dneva zmage, je župan Jože Papež s predsednikom Združenja borcev za vrednote NOB Novo mesto Dušanom Černetom in članico KO ZB za vrednote NOB Štefko Makovec pri spomeniku NOB na Cvibljju položil cvetje v spomin na žrtve narodnoosvobodilnega boja ter v počastitev vrednot svobode, miru in evropskega povezovanja. Ob tej priložnosti je poudaril pomen ohranjanja zgodovinskega spo-

mina in spoštovanja do vseh, ki so prispevali k osvoboditvi slovenskega naroda. Položitev venca je bila izraz spoštovanja do dediščine narodnoosvobodilnega boja ter opomin na vrednote, na katerih danes temelji demokratična in povezana Evropa.

Slovesnost pri spomeniku na Cvibljju je potekala v duhu spoštljivega spomina ter zavedanja, da sta mir in svoboda vrednoti, ki ju je treba nenehno negovati in varovati.

Šesta rekreativna kolesarska tura po kočevskih gozdovih znova navdušila udeležence

V soboto, 30. maja 2026, je na Frati potekala že šesta rekreativna skupinska kolesarska tura po kočevskih gozdovih, ki jo organizira zagnano Športno društvo Fratro. Prireditve iz leta v leto privablja vse več ljubiteljev kolesarjenja, narave in aktivnega preživljanja prostega časa. Tudi letos je požela odličan odziv udeležencev.

Na startu na Frati je zbrane pozdravil župan Jože Papež, ki je organizatorjem čestital za uspešno izvedbo dogodka ter poudaril pomen športnih in rekreativnih prireditev za promocijo zdravega življenjskega sloga, povezovanje ljudi in predstavitev naravnih lepot.

Kolesarska tura je tudi letos potekala po slikovitih poteh kočevskih gozdov, udeleženci pa so lahko izbirali med dvema trasama – ljubiteljem makadamskega kolesarjenja je bila namenjena gravel proga, medtem ko so se gorski kolesarji podali na MTB traso, ki je po-

nudila nekoliko zahtevnejše terene in tehnične izzive.

Dogodek je potekal v sproščenem in športnem vzdušju, pri čemer v ospredju ni bil tekmovalni duh, temveč druženje, rekreacija in uživanje v neokrnjeni naravi. Udeleženci so ob tem spoznali številne skrite kotičke kočevskih gozdov, ki veljajo za eno največjih in najbolj ohranjenih gozdnatih območij v Sloveniji.

Organizatorji iz Športnega društva Fratro so tudi letos poskrbeli za zgledno izvedbo prireditve, varnost udeležencev in prijetno spremljevalno dogajanje. Šesta izvedba ture je tako še enkrat potrdila, da je prireditev postala pomemben rekreativni dogodek, ki povezuje ljubitelje kolesarjenja in prispeva k promociji aktivnega preživljanja prostega časa v objemu narave.

Občina Žužemberk bogatejša za nov traktor

V mesecu maju je Občina Žužemberk pristopila k nakupu novega traktorja, ki bo pomembno prispeval k učinkovitejšemu delu občinskega režijskega obrata pri vzdrževanju in urejanju javnih površin.

Nova pridobitev predstavlja nadaljnjo posodobitev delovne opreme, s katero občina skrbi za urejenost in kakovost bivanja v lokalnem okolju. Traktor bo zaposlenim v režijskem obratu omogočal lažje izvajanje različnih nalog, kot so košnja zelenic, vzdrževanje javnih po-

vršin, urejanje okolice občinskih objektov ter druga komunalna in vzdrževalna dela.

Župan Jože Papež je ob tem poudaril, da občina z vlaganji v sodobno opremo zagotavlja boljše pogoje za delo zaposlenih ter hkrati prispeva k hitrejšemu in kakovostnejšemu izvajanju storitev za občanke in občane.

Župan Jože Papež na odprtju 54. Tedna cvička v Novem mestu

Župan Jože Papež se je skupaj s sodelavci odzval povabilu organizatorjev in se v petek, 22. maja 2026, udeležil odprtja 54. Tedna cvička v Novem mestu.

Slovesno odprtje ene najpomembnejših vinogradniških in turističnih prireditev v jugovzhodni Sloveniji je tudi letos združilo

številine predstavnike občin, vinogradniških društev, gospodarstva in drugih organizacij, ki s svojim delovanjem prispevajo k prepoznavnosti Dolenjske in njenega bogatega vinogradniškega izročila.

Udeležba predstavnikov Občine Žužemberk na dogodku izraža dobro sodelovanje

med občinami ter podporo prizadevanjem za ohranjanje in promocijo dolenjske ter suhokranjske kulturne, vinogradniške in turistične dediščine. Teden cvička namreč že več kot pol stoletja predstavlja pomembno stičišče tradicije, druženja in razvoja turizma v regiji.

V soboto, 31. maja 2026, je potekal jubilejni 50. veslaški spust po reki Krki, ena najbolj prepoznavnih in priljubljenih rekreativno-turističnih prireditev v dolini reke Krke. Dogodek je tudi letos privabil številne ljubitelje narave, rekreacije in druženja, saj se ga je udeležilo več kot 500 veslačev in obiskovalcev.

Tradicionalni spust povezuje območje dveh občin, Ivančne Gorice in Žužemberka, ter predstavlja pomemben dogodek za ohranjanje zelene reke Krke, aktivnega preživljanja prostega časa in povezovanja lokalnih skupnosti.

Med udeleženci letošnjega jubilejnega spusta je bil tudi novi mandatar Janez Janša, ki se je pridružil številnim veslačem na slikoviti poti po reki Krki. Udeležence je ob začetku dogodka pozdravil tudi župan Jože Papež, ki je v nagovoru poudaril pomen ohranjanja

tradicije, sodelovanja med občinami ter promocije naravnih in turističnih potencialov območja reke Krke. Ob jubileju je izrazil zadovoljstvo, da prireditev ostaja med najbolj obiskanimi in priljubljenimi dogodki v regiji.

Poleg samega spusta je organizator pripravil tudi bogat spremljalni program. Za prijetno vzdušje je poskrbel harmonikar Mladih gamsov Tomaž Palčič, nastopil je Pihalni orkester Krka - Zagradec, obiskovalce pa je s svojimi uspešnicami navdušil tudi Marko Vozelj.

Jubilejni 50. veslaški spust po reki Krki je tako znova dokazal, da ostaja pomemben športno-rekreativni, turistični in družabni dogodek, ki povezuje ljudi, krepi medobčinsko sodelovanje ter prispeva k prepoznavnosti doline reke Krke daleč naokrog.

Več kot 500 udeležencev na jubilejnem 50. veslaškem spustu po reki Krki

Otvoritev energetske prenovljene PŠ Ajdovec

V petek, 5. junija 2026, smo s ponosom odprli energetske prenovljeno Podružnično šolo Ajdovec. Investicija v vrednosti 93.136 evrov predstavlja pomemben korak k boljši energetski učinkovitosti, prijetnejšim pogojem za delo in učenje ter odgovornemu odnosu do okolja.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so prispevali k uspešni izvedbi projekta. Posebna zahvala gre nastopajočim učencem in njihovim mentorjem, ki so s svojim trudom, talentom in predanostjo pripravili lep kulturni program ter s tem slovesnosti dodali poseben pečat. Zahvaljujemo se tudi staršem za pripravljeno pogostitev.

Hvala dekanu g. Dejanu Pavlinu za čudovit govor in blagoslov.

Naj bo prenovljena šola prostor znanja, ustvarjalnosti in prijetnih doživetij za vse prihodnje generacije.

Besedilo in foto: Občinska uprava

Dolenjski kolesarski brevet

V soboto, 9. maja 2026, je Zavod Žužemberk sodeloval na prvem kolesarskem brevetu po Dolenjski, ki ga je v sodelovanju z Razvojnim centrom Novo mesto oziroma turistično destinacijo Dolenjska organiziral Rok Popovič, licencirani kolesarski vodnik in navdušenec. Beseda »brevet« označuje daljšo kolesarsko preizkušnjo, pri čemer ne gre za dirko, temveč za vzdržljivostni izziv. Kolesarji so se tako podali na 200 kilometrov dolgo pot po Dolenjski, pri čemer so se ustavili v 12 dolenjskih občinah, tudi pri nas v Žužemberku. Namen dogodka je bil predstaviti nov kolesarski vodnik S kolesom po Dolenjski, ki ga že lahko najdete tudi pri nas v turistično-informacijskem centru na Dvoru.

Kolesarje, ki so se v manjših skupinah ustavljali na Grajskem trgu sredi Žužemberka, sta z nasmeškom in osvežitvijo – udeležencem so bili na voljo pijača, sadje in pecivo – pričakala župan Jože Papež ter direktorica Zavoda Žužemberk Tjaša Primc. Za dobro vzdušje je kot vedno poskrbel Matej Kocjančič. Upamo, da bo dogodek postal tradicionalen, da bomo tako skupaj promovirali dolenjske kolesarske poti ter zdrav način življenja.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Obisk Mreže gozdnih vrtcev in šol Slovenije

24. marca 2026 so vzgojiteljice iz enote Medo Vrtca Sonček iz Žužemberka v Zavodu Žužemberk gostile Mrežo gozdnih vrtcev in šol Slovenije. Vzgojiteljice in učiteljice iz vse Slovenije sta pozdravila župan Jože Papež in ravnateljica šole Mija Penca Vehovec. Sledile so delavnice v bližnjem gozdu, kjer so udeleženke spoznale rastlinske in živalske vrste lokalnega okolja, za konec pa so si z zanimanjem ogledale še našo razstavo o Naturi 2000 v Auerspergovih železolah. Z navdušenjem so obljubile, da se s svojimi razredi v prihodnosti oglasijo pri nas.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Odprte hiše – prenova Auerspergove železarne

V nedeljo, 19. aprila 2026, je bil na Dvoru pravi arhitekturni praznik – v sklopu festivala Odprte hiše Slovenije je že drugo leto zapored potekala tudi predstavitev obnove objektov nekdanje Auerspergove železolarne. Projekt nam je predstavil vodilni arhitekt Andrej Goljar iz biroja Arhitektonika d. o. o., sodelovali pa so tudi predstavniki Ministrstva za kulturo, ki je obnovo finančno podprlo, ter Zavoda RS za varstvo narave, ki je nadziralo pripravo razstave o Naturi 2000. Po predavanju smo se sprehodili še po obnovljenih objektih in si ogledali razstavo.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Predavanje o bobru

7. aprila praznujemo svetovni dan bobra, pri Zavodu Žužemberk pa smo se temu prepoznavnemu prebivalcu naših vodotokov poklonili z rednim mesečnim predavanjem. Dr. Barbara Kink iz Zavoda RS za varstvo narave nam je predstavila tega glodavca, ki za mnoge predstavlja nadlogo zaradi podiranja dreves in »kraje« pridelkov s polj, hkrati pa je eden najpomembnejših »varuhov« biotske raznovrstnosti pri nas. Ne drži se ga zaman vzdevek »ekosistemski inženir«, saj s svojo dejavnostjo bistveno pripomore k vzdrževanju biotske pestrosti, preprečuje naravne nesreče in blaži njihove posledice. Poleg njegove koristnosti pa smo na predavanju spoznali tudi bobrovo življenje in navade ter nasvete, kako z njim bolje sobivati.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Spominska maša na Svetem Petru

Strahote druge svetovne vojne so močno zaznamovale slovensko prebivalstvo še desetletja po njenem koncu, posebej globoke rane pa so pustile v Suhi krajini, kjer so potekali eni najhujših in najdalgotrajnejših spopadov na Slovenskem. O tragičnih dogodkih med vojno priča tudi usoda zgradbe, ki je bila stoletja najtesneje povezana z življenjem Suhokranjcev – cerkva na najvišjem vrhu Suhe krajine, Svetem Petru (888 m), ki je danes priljubljena izletniška točka, med vojno pa je zaradi svoje strateške lege v spopadih na tem območju poletela v zrak.

Že lani smo se zbrali na spominski sveti maši ob 80. obletnici tega tragičnega dogodka, letos pa smo nadaljevali tradicijo in se v lepem nedeljskem popoldnevu odpravili proti vrhu, kjer je župnik Franc Vidmar daroval sveto mašo, sledilo pa je druženje ob pogostitvi. Manjkal ni niti priložnostni pevski zbor, ki ga je vodila Tjaša Primc. Zahvaljujemo se Planinski skupini Dvor in PD Krka Novo mesto za sodelovanje ter županu Jožetu Papežu za lep uvodni nagovor.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Vseslovensko petje s srci

V četrtek, 23. aprila 2026, smo se v Zavodu Žužemberk drugo leto zapored pridružili projektu Vseslovensko petje s srci, ki sicer že devet let združuje ljubiteljske pevce po vsej Sloveniji. S skupnim prepevanjem povezujemo vse generacije in družbene sloje doma in po svetu, negujemo slovensko kulturo in jezik, krepimo narodno pripadnost ter ustvarjamo prijetnejše vzdušje. Petje je najboljše del naše kulturne dediščine, na katerega smo še posebej ponosni. Povezuje nas ne glede na lokacijo ali psihofizične sposobnosti ter blagodejno vpliva na naše počutje. Bogata zakladnica ljudskega izročila je naša odgovornost – ohraniti jo moramo in jo predati naslednjim rodovom.

Datum dogodka ni bil izbran naključno, pač pa je to god svetega Jurija – dan, ki je za naše prednike pomenil simbolično prebujanje narave, za Dvor pa ima ta svetnik še poseben pomen, saj je bila osrednja cerkev v kraju nekdanj posvečena prav njemu, pa tudi sam kraj se je imenoval Jurjevo. Tako smo s pesmijo na nek način pozdravili prihod pomladi in počastili domači kraj, hkrati pa ohranjali lepo slovensko tradicijo ljudskega petja.

Letos so bili z nami pred Auerspergovo železolarno vrtčevski otroci in učenci PŠ Dvor, ki so nam zapeli šolsko himno, pesem *Če si srečen* in druge znane pesmi. Na koncu smo otroke ter vzgojiteljice in učiteljice nagradili še s svežimi kolicami.

Besedilo in foto: Zavod Žužemberk

Statistični utrinek Volitve v Državni zbor 2026 – Občina Žužemberk

Število volišč: 11
Število volilnih upravičencev: 3776
Volilna udeležba: 2860 (75,74 %)
Število neveljavnih glasovnic: 29

Rezultati:

Stranka	Število glasov	Odstotek
SDS	1539	54,36 %
SVOBODA	354	12,50 %
NSi, SLS, FOKUS	288	10,17 %
DEMOKRATI.	147	5,19 %
SD	115	4,06 %
PREROD	96	3,39 %
RESNI.CA	86	3,04 %
SNS	69	2,44 %
LEVICA IN VESNA	58	2,05 %
PIRATI	35	1,24 %
ALTERNATIVA	11	0,39 %
ZELENI + SG	11	0,39 %
MI, SOCIALISTI!	9	0,32 %
ZAUPANJE	8	0,28 %
GLAS UPOKOJENCEV	5	0,18 %

* Seštevek upošteva rezultate in udeležbo na vseh enajstih voliščih v Občini Žužemberk, ki spada v volilni okraj Novo mesto 1. Pri rezultatih niso upoštevane predčasne volitve.
* Vir: spletna stran DVK

Kulturno društvo Dvor ima novo predsednico

Na občnem zboru Kulturnega društva Dvor so člani izvolili novo predsednico. Po osmih letih je vodenje društva predala dosedanja predsednica Vesna Može, ki je vajeti zaupala Jadranki Meglen.

Kulturno društvo Dvor sicer velja za eno najbolj dejavnih društev in je pomemben promotor kulturnega dogajanja v občini Žužemberk.

Kot so poudarili člani društva, Jadranka ne stopa v prevelike čevlje, saj je že doslej aktivno sodelovala pri vodenju društva in prevzela velik del organizacije dogodkov.

Jadranka Meglen funkcijo prevzema z odgovornostjo, hkrati pa z veseljem in spoštovanjem do vsega, kar je društvo ustvarilo do danes. Prepričana je, da je moč društva v ljudeh – v idejah, sodelovanju in pripravljenosti za skupno ustvarjanje.

Tudi v prihodnje si želi, da bi društvo ostalo prostor povezovanja, ustvarjalnosti in spoštovanja kulturne dediščine. Ob tem poudarja, da želi nadaljevati dobro delo ter hkrati odpirati vrata novim idejam, projektom in sodelovanjem.

Na fotografiji: Jadranka Meglen in Vesna Može

Besedilo: KD Dvor
Foto: Anita Primc

Predavanje zdravnice dr. Žagarjeve

Zdravnica dr. med., spec. spl. med. Nataša Žagar Arkar se je tudi letos odzvala vabilu KORK Žužemberk in DKŽ Suha krajina - Žužemberk ter nam pripravila predavanje, tokrat o osteoporozi. Predavanje je potekalo v dvorani Trajberk na Dvoru. Udeležencev je bilo zelo veliko, saj je tema za srednjo in starejšo generacijo zelo pomembna. O preprečevanju padcev, ki nam včasih lahko celo ogrozijo življenje, je nazorno spregovorila dipl. med. sestra Eva Murn.

Zdravnica nam je povedala, da je skrb za kosti pomembna tako v otroštvu kot tudi skozi vse življenjsko obdobje. Kalcij potrebujemo za pravilno delovanje srca, živcev, mišic in za strjevanje krvi. V kosteh je kar 99 odstotkov vsega kalcija v telesu. Največ ga dobimo z mlekom in mlečnimi izdelki,

potem sledijo zelenjava, oreščki in ribe. Za močne kosti sta zelo pomembna gibanje in vitamin D – slednji pomaga pri prenosu kalcija iz črevesja v kri in nato v kosti. Prehranska dopolnila svetujejo tistim bolnikom, ki kalcija ne morejo zaužiti s hrano, zato je pomembno, da si kostno gostoto izmerimo, še preden pride do zloma. V družinski medicini Žagar d. o. o. so dobili napravo za merjenje in zgodnje odkrivanje osteoporoze, kar predstavlja pomembno preventivo pred zlomi. Za preiskavo na denzitometrijo (meritev kostne gostote) se je treba naročiti.

Hvaležni smo zdravnici dr. Žagarjevi, ki skrbi za preventivo ter nam z veseljem prisluhne in svetuje, kako je poleg dolgega pomembno tudi aktivno in zdravo življenje.

Besedilo: Tadeja Lavrič

Uspešna terenska krvodajalska akcija v občini Žužemberk

Uspešno smo zaključili terensko krvodajalsko akcijo v OŠ Žužemberk, ki je bila v torek, 2. junija 2026.

Zelo smo hvaležni vsem 53 krvodajalkam in krvodajalcem, ki so se akcije udeležili.

Tudi letos niso manjkali sodelavci Občine Žužemberk, vključno z županom Jožetom Papežem, prav tako se je akcije udeležilo veliko sodelavcev iz lokalnih podjetij.

Hvala vsem zaposlenim v OŠ Žužemberk za pomoč pri izvedbi, prostovoljkam KORK Dvor, Šmihel pri Žužemberku in Žužemberk ter vsem sočutnim darovalcem.

RK NM

Od Planice do državnega kviza: uspešen začetek jubilejnega leta DPM Suha krajina

Leto 2025 smo v DPM Suha krajina zaključili z vzponom na Sveti Peter, nato pa drzno zakorakali v letošnje leto, ki je za nas še posebej pomembno, saj društvo praznuje 20 let delovanja.

Na ta pomemben jubilej smo izjemno ponosni, saj predstavlja dve desetletji predanega dela z mladimi, povezovanja podeželja ter ohranjanja znanja in vrednot, povezanih s kmetijstvom.

V začetku leta smo izvedli 21. redni občni zbor društva, na katerem smo izvolili novo vodstvo z novo predsednico Nežo Skube na čelu. Z veliko mero zagona smo zavihali rokave – redno sestankujemo, zbiramo nove ideje in kujemo načrte za nadaljnje delovanje društva. Čeprav spoznavamo, da vodenje društva ni ravno »mačji kašelj«, si prizadevamo ohranjanje poslanstva društva ter v aktivnosti vključevati čim več mladih, ki so drzni, ponosni in marljivi. Ob tem gre velika zahvala in pohvala prejšnji predsednici Vesni Zarahovi.

bec, ki je v štirih letih vodenja društva dokazala, da lahko tudi majhne ekipe premikajo meje mogočega in izvedljivega. Vesna, hvala za ves trud, energijo in predanost, ki si jih vložila v naše društvo.

Društveno leto pa se je nadaljevalo pestro tudi v naslednjih mesecih. Marca smo obiskali smučarske polete v Planici ter se udeležili skupščine Zveze slovenske podeželske mladine. Tudi v ZSPM smo izvolili novo vodstvo – organizacijo v tem mandatu vodi Ajda Podlesnik, barve Dolenjske pa zastopata Ula Parkelj, regijska predstavnica, in Urša Skube, vodja področja za mladinsko delo in neformalno izobraževanje.

Ena prvih večjih aktivnosti društva v letošnjem letu je bila udeležba dveh ekip na medregijskem kvizu Mladi in kmetijstvo, ki je potekal 11. aprila 2026 v organizaciji DPM Laško Radeče. Tekmovanje je potekalo v prijetnem in spodbudnem vzdušju, kjer so mladi pokazali veliko znanja s področja treh tem: »Brez čebel življenja ni,« »Varno delo in

varna vožnja v kmetijstvu in gozdarstvu« ter »Invazivne tujerodne vrste rastlin«.

Tekmovanja smo se udeležili z dvema ekipama in pri tem pokazali odlično pripravljenost. Obe ekipi sta se uvrstili med najboljše. Ekipa v sestavi Neja Pugelj, Maja Dovč in Manca Rozman je osvojila drugo mesto, Neža Skube, Jan Pirc in Ana Dalmacija pa so z drugo ekipo osvojili prvo mesto v dolenjski regiji ter skupno tretje mesto med enajstimi ekipami iz posavske in dolenjske regije.

S tem smo si ponovno priborili uvrstitev na državni kviz Mladi in kmetijstvo, ki je potekal 18. aprila 2026 v Šentvidu pri Stični. Na državnem tekmovanju so se tekmovalci pomerili v štirih temah – v treh že omenjenih ter dodatni temi »Skrite stiske«, v okviru katere so spoznavali področje duševnega zdravja. Ekipa v sestavi Neža Skube, Jan Pirc in Ana Dalmacija je pokazala veliko znanja, zbranosti in ekipnega duha, za še boljši rezultat pa je zmanjkalo nekaj sreče. Dosegli so končno 7. mesto v Sloveniji.

Junija nas čakajo regijske in morda celo državne kmečke igre, zagotovo pa tudi še kakšna zanimiva priložnost, ki nas bo naučila česa novega.

Uspehi članov društva so rezultat vztrajnosti in dobrega sodelovanja. Izjemno smo ponosni na vse tekmovalce in člane, ki iščejo smisel, vztrajajo in soustvarjajo zgodbo našega društva. Hkrati smo hvaležni tudi za podporo okolja, v katerem delujemo, zato iskrena hvala vsem, ki nas podpirate in nam stojite ob strani.

Dvajset let zgodb in prigod, nasmejanih mladih obrazov, izzivov in preizkušenj. Dvajset let vztrajnosti in odločnosti pri ohranjanju podeželske skupnosti. Ponosni smo na prehojeno pot, hkrati pa z optimizmom zremo v prihodnost ter načrtujemo nove projekte in aktivnosti.

Hvala, ker ste bili, ste ali še boste del naše drzne, ponosne in marljive zgodbe.

Besedilo: Neža in Urša Skube
Foto: DPM Suha krajina

4. Piknik v naravi – preprosto, a najlepše

Včasih je najlepše tisto, kar ni načrtovano do potankosti. Odeja, nekaj domačega za pod zob in dobra družba – travniki in gozdovi v naši okolici ponujajo nešteto kotičkov, kjer si lahko privoščimo tak oddih. Otroci hitro najdejo svoj prostor za igro, odrasli pa si dovolimo nekaj miru.

5. Po Suhi krajini s kolesom

Za tiste, ki radi združite gibanje in raziskovanje, je kolesarjenje odlična izbira. Poti vodijo skozi vasi, mimo polj in gozdov, včasih po znanih, drugič po manj odkritih poteh. Vsak tak izlet je priložnost, da na svoj kraj pogledamo z drugega zornega kota.

Včasih res ne potrebujemo veliko – le nekaj prostega časa, dobro voljo in družbo, s katero nam je lepo. Morda vas bo že ta konec tedna pot zanesla kam od naštetega ali pa boste odkrili čisto svoj kotiček.

Če boste te trenutke ujeli v fotografijo, bom iskreno vesela, če jih delite z nami na družbenih omrežjih. Lepo je videti, kako vsak po svoje doživlja naš kraj – in prav v tem je njegova posebnost.

Besedilo: Maša Koler

Kam na kratek izlet v naši občini?

Ko se dnevi podaljšajo in narava počasi prehaja v svojo najlepšo, zgodnjepoletno podobo, nas skoraj nehote povleče iz hiš. Ni treba daleč, da si vzamemo trenutek zase – včasih je dovolj že, da se odpravimo nekaj kilometrov stran in na novo odkrijemo kraje, ki so nam pravzaprav ves čas blizu.

Tudi naša občina ponuja veliko več, kot si v vsakdanjem tempu sploh vzamemo čas opaziti.

1. Grad Žužemberk – pogled, ki se ga ne naveličaš

Grad nad Krko ni le znamenitost, ampak prostor, kamor se človek rad vrača. Vsakič znova ponudi nekoliko drugačen občutek: enkrat mir, drugič razgled, tretjič le kratek pobeg od vsakdana. Sprehod do gradu je preprost, a vedno poseben, predvsem pa nas spomni, kako bogato zgodbo ima naš kraj.

2. Loka v Žužemberku – tam, kjer poletje zares zaživi

Ko sonce postane močnejše, Loka postane eno tistih mest, kjer se čas nekoliko ustavi. Ob reki Krki se najde prostor za klepet, počitek ali tiho opazovanje vode. Nekateri si upajo tudi v vodo, drugi raje ostanejo na bregu – vsak po svoje, a vsi z istim ciljem: malo oddiha. Takšni preprosti trenutki so pogosto tisti, ki najbolj ostanejo.

3. Sv. Katarina na Plešivici – korak stran od vsakdana

Pohod na Sv. Katarino je ravno pravi korak stran od vsakodnevnega hitenja. Na vrhu nas pričaka razgled, ki ne potrebuje veliko besed – dovolj je, da se za trenutek ustavimo in ga zares pogledamo.

Najbolj znan Žužemberčan v Stavangerju

»Kaj si za Barcelono al' Real?«

»Za Viking, seveda ...«

»Za koga?«

Nekako tako se začnejo vsi moji pogovori, ki vključujejo nogomet. Pa me vsi zmedeno gledajo, kot da sem z neba padel. »Pa kje si ti njih našel, niso to Švedi?« »Norvežani pa res.« Najboljša norveška ekipa, če smo že pri tem. Po skoraj petih letih spremljanja Vikinga bi lahko rekel, da je Norveška moj »drugi dom« – in to po čistem naključju, ker mi je bilo všeč njihovo ime. V tem času sem navezal stike z Norvežanom po imenu Terje. Terje podrobno spremlja statistiko Vikinga in celotne norveške prve lige ter objavlja ugotovitve na svojem profilu. Ko sem mu omenil, da bomo z družino prišli na tekmo, je neverjetno hitro stopil v akcijo. Terje nam je s pomočjo kluba uredil VIP karte in ogled stadiona, ki ga je vodil sam direktor kluba Erik Bjørno. Tik pred tekmo sem pogledal na veliki zaslon in zagledal sebe in napis: »Velkommen helt fra Slovenia.« 16.000 ljudi nam je ploskalo, kot da smo zvezde ...

Bolj napeto tekmo bi si težko predstavljaj, na koncu je Viking uspel premagati Bodø/Glimt s pomočjo VAR-a. Na razprodani

SR-Bank areni pa je bilo veselje ogromno. Po tekmi smo se srečali z eno večjih zvezd norveškega Vikinga v tistem obdobju. Sprejel nas je namreč slovenski reprezentant David Brekalo, ki je bil seveda začuden in navdušen, da smo bili ob tako pomembni zmagi prisotni tudi njegovi rojaki.

Stavanger, od koder Viking prihaja, je sicer eno najbogatejših norveških mest. Pravi jo tudi mesto nafte, saj velja za središče norveške naftne industrije. Mesto ima čudovit star center, kjer so ohranjene lesene hišice, okolico mesta pa krasijo prelepi fjordi ter znameniti Preikestolen, na katerega smo se med obiskom seveda skupaj z našim gostiteljem tudi povzpeli.

Leto dni kasneje je Terje z družino obiskal Slovenijo, pot jih je pripeljala tudi v Žužemberk, kjer smo jim razkazali kraj in grad, prav tako so poskusili nekaj slovenskih dobrot. Seveda so bili navdušeni nad lepotami Suhe krajine. Terje je strasten »groundhopper« (zbiralec stadionov) in je bil zelo zadovoljen, da si je lahko ogledal domačo tekmo NK Bra-

va v Ljubljani, ki je bivši klub Davida Brekala, in tako tudi obkljukal še en stadion.

Moje navdušenje nad klubom se je po obisku Norveške še poglobilo. Ko je Viking

v Konferenčni ligi naletel na Koper, je lokalni norveški časopis objavil članek o meni in moji navijaški zgodbi. Tako sem postal najbolj znan suhokranjec v Stavangerju. Končno sem imel priložnost v živo spremljati »domačo« tekmo Vikinga. Navijači so v Koper prinesli fantastično vzdušje, jaz pa sem izkoristil priložnost in jim pokazal, kako Žužemberčani igramo odbojko na mivki. Septembra sem se odpravil na Norveško, kjer sem užival na dveh tekmah – spremljal sem gostovanje v Oslu in domači spektakel proti Moldeju.

Norveška je čudovita in skupaj s svojimi norveškimi prijatelji si želim ob spremljanju Vikinga v prihodnosti obiskati čim več tekem ter čim več norveških mest. Čeprav me navdušuje lepota norveških fjordov in pokrajine, pa se vedno z veseljem vrnem v čudoviti Žužemberk, kjer me čaka lepše in prijetnejše vreme.

Besedilo in foto: Bine Kocjančič

Muharsko srečanje 2026

Ribiška družina Novo mesto tradicionalno vsako leto ob odprtju sezone muharjenja organizira srečanje muharjev v Žužemberku. Letos je dogodek potekal že tridesetih, kar je lep dokaz, kako vztrajna je ta tradicija. Tudi vreme nam je šlo na roko. Sončno, toplo in prav takšno, kot si ga ribič lahko samo zaželi. Res čudovit dan za druženje ob Krki.

Pred domom v Žužemberku se je zbralo 53 ribičev iz različnih koncev Slovenije in tujine. Že jutraj smo jih prijazno sprejeli ter poskrbeli, da so bili deležni kave in slastnih suhomesnatih dobrot, ki jih je pripravil Ro-

bert Čelič. Tak začetek dneva je takoj ustvaril prijetno vzdušje. Še posebej nas je razveselil gost iz Amerike, ki je srečanju dodal prav lepo presenečenje. Letos smo prejeli tudi posebno darilo: akademski slikar Mirko Bratuša nam je podaril čudovito izdelan kip, ki ga bomo odslej uporabljali kot prehodni pokal. Lep simbol, ki bo srečanju dal še dodatno težo in prepoznavnost.

Po kratkih nagovorih novega predsednika ribiške družine Matjaža Pavlina, glavnega organizatorja srečanja in predsednika poddobra Davida Longarja ter predsednika

RZS dr. Miroslava Žaberla so se ribiči hitro razkropili po Krki in začeli z ribolovom, ki je potekal po načelu ujemi in spusti.

Ob 13. uri smo se ponovno zbrali pred domom, kjer nas je čakalo odlično kosilo in prijetno druženje. Na koncu je sledila še razglasitev najdaljših ulovov dneva, kar je vedno pika na i temu tradicionalnemu dogodku. Vzdušje je bilo sproščeno, prijateljsko in polno dobrih zgodb.

REZULTATI:

Najdaljša šarenka:

Peter Škufca – 60 cm

Mirko Ribič – 47 cm

Renato Fijavz – 39 cm

Najdaljša potočna postrv:

Siniša Kovačiček – 48 cm – prehodni pokal

Zdenko Erpe – 47 cm

Mirko Martinjak – 45 cm

Čeprav je PETER ŠKUFGA ujel najdaljšo ribo, bo moral prihodnje leto na srečanje prinesiti 25 litrov kakovostnega cvička.

Še posebej bi se radi zahvalili: akademskemu slikarju Mirku Bratušu, Društvu kmečkih žena Žužemberk, Robertu Čeliču, PGD Dvor, Gorazdu Mlakarju za tisk, FS Kuhinja za odlično pripravljeno hrano, Občini Žužemberk za pokale, domačiji Meden za parkirne prostore, podjetju DON DON Grosuplje za kruh. Dober prijem!

Črt Šuštar

Poskrbimo za čebele, posadimo medovite rastline

SKENIRAJ ME:

Pri Čebelarški zvezi Slovenije (ČZS) že peto leto zapored s projektom »Dan sajenja medovitih rastlin« povezujejo ljudi v skupnem poslanstvu – ohranjati opraševalce ter soustvarjati bolj zeleno in cvetočo prihodnost.

Z vsako posajeno rastlino soustvarjamo pogoje za večjo biotsko pestrost in dolgoročno stabilnost okolja, v katerem bivamo. Dan sajenja medovitih rastlin nas vsako leto spomni, da lahko z majhnimi dejanji dosežemo velike spremembe.

V soboto, 21. marca 2026, smo se tudi pri čebelarskem krožku, ki na OŠ Žužemberk, PŠ Dvor, poteka že 15. šolsko leto, pridružili vseslovenski pobudi sajenja medovitih rastlin. Dan sajenja medovitih rastlin je postal vseslovenski projekt!

Ob tej priložnosti smo pri šolskem čebelnjaku Medo posadili lipo in dve jablani (krivopcelj – stara odporna sorta in merkur – nova odporna sorta jablane). Lipo smo prejeli od Regijske čebelarke zveze Petra Pavla Glavarja v okviru projekta »Dan sajenja medovitih rastlin«, dve jablani pa je podaril mentor čebelarskega krožka Miha Potočar.

Sadimo za čebele, čmrlje, metulje in divje opraševalce. Sadimo z mislijo na prihodnost – da ohranimo našo Slovenijo cvetočo, zeleno in polno življenja. K ohranjanju opraševalcev lahko pomembno prispeva prav vsak posameznik. Medovite rastline lahko sadimo skoraj povsod – na vrtovih, ob čebelnjakih, v sadovnjakih, na njivah ali celo na balkonih in terasah. Številne rastline predstavljajo pomemben vir hrane za čebele: od zgodnjih znanilk pomladi, kot so leska, žafrani in vrbe, do poletnih in jesenskih rastlin, kot so kostanj, sončnice, ajda, detelja ali facelija. Tudi dišavnice, kot so sivka, žajbelj in materina

Mladi čebelarji pri sajenju krivopcelja – stare odporne sorte

Mladi čebelarji pri sajenju merkurja – nove odporne sorte jablane

dušica, lahko na manjših površinah ustvarijo bogat vir nektarja in cvetnega prahu. Po svojih zmognostih posadite medovito rastlino – naj bo to cvetlica, grm ali medovito drevo. Z vsako posajeno rastlino soustvarjamo cvetočo okolje, bogatejšo biotsko pestrost in stabilnejše pogoje za življenje opraševalcev ter prihodnjih generacij.

Ta pobuda nas vsako leto spomni, da lahko z majhnimi dejanji dosežemo velike spremembe. Naj bo to preprosto dejanje z velikim pomenom – želimo si, da vsak Slovenec posadi ali poseje vsaj eno medovito rastlino. Vsaka pomeni korak bližje naravi, ki jo želimo ohraniti. Skupaj sadimo ZA prihodnost.

Mladi čebelarji so: Gal, Gabriel, Žan, Lovro, Nik, Jakob, Žak, Vid in Maša

Besedilo in foto: Miha Potočar

Potopisno predavanje o vzponu na mistični Ararat

Ararat, s 5137 m nadmorske višine najvišja gora Turčije, po bibličnem izročilu predstavlja kraj, kjer je po vesoljnem potopu pristala Noetova barka. Za ljubitelje gora pa ta oči, ki leži na skrajnem vzhodu Turčije, na tromeji z Iranom in Armenijo, predstavlja predvsem izziv za nepozabno gorniško izkušnjo. Svojo izkušnjo z vzpona, ki ga je opravil julija 2025, je v gasilskem domu PGD Križi pri Žužemberku 28. marca predstavil Tomaž Špelko.

Z izredno zanimivim potopisnim predavanjem nas je popeljal skozi priprave na ekspedicijo po slikoviti vulkanski pokrajini, prek prvega in drugega tabora vse do vrha, kjer stezice in kratke rokave zamenjajo skale, led ter redek zrak, ki preizkušajo meje človeške vzdržljivosti.

Tura, ki je v celoti trajala 5 dni, se je začela v gostoljubnem kurdskem mestu Doğubayazıt z vožnjo proti vznožju gore, kjer so se prvi dan povzpeli do prvega baznega tabora, do katerega je bilo – ob spremstvu domačinov in konjev, ki so pomagali s prenašanjem hrane in opreme – treba premagati že prvih 1000 metrov višinske razlike. Za lažje prilagajanje na višino ob zaključnem vzponu je bilo drugi dan treba opraviti aklimatizacijski vzpon, pri katerem so se gorniki vzpeli do tabora 2 na 4200 m nadmorske višine. Po sestopu in ponovni prenočitvi v taboru 1 so se tretji dan z vso potrebno opremo ponovno odpravili v tabor 2. Najpomembnejši del poti pa se je začel v prvi uri četrtega dne, ko so se gorniki prek večnega ledu podali na najzahtevnejši del poti proti vrhu te mistične gore. Približno tretjina udeležencev vrha ni dosegla, vsi, ki so stopili na vrh, pa so bili nagradjeni s skoraj idealnimi razmerami in razgledom daleč naokrog. Veselju ob uresničitvi želje in novem doseženem uspehu se takrat pridruži tudi ponižnost ob zavedanju, kako mogočna in skrivnostna je gora, na vrhu katere stojiš.

Z zanimivo pripovedjo in obsežnim slikovnim portfeljem nas je naš sokrajan popeljal v svet, ki ne pušča ravnodušja in sleherniku ni najbolj poznan ter dostopen. Le malokdo med nami bi zbral toliko poguma in moči, da bi se podal na takšno pustolovščino. A po njegovih besedah je, ko stopiš na vrh tega očaka in pod tabo leži ves Bližnji vzhod, ves trud poplačan.

Dokler sami ne zberemo toliko poguma in fizične moči za tovrstne podvige, pa se nadajamo, da jih bo še naprej z nami delil izkušeni gornik Tomaž Špelko, ki mu želimo še veliko nepozabnih ter varno izvedenih odprav tudi na najbolj skrite kote sveta.

Besedilo: Anica Ferlin

Tomaž Špelko na vrhu gore Ararat (vir: Tomaž Špelko, osebni arhiv)

Pogled na mogočno goro Ararat v vsej njeni veličini (foto: Tomaž Špelko)

Utrinek s potopisnega predavanja (foto: Anica Ferlin)

Kako si, Matej Kocjančič?

30. marca 2026 je bil Suhokranjec Matej Kocjančič gost pogovorne oddaje Kako si? na Televiziji Vaš kanal. V vlogi sogovornice ga je spretno vodila Irena Potočar Papež, rezultat pa je bil pogovor, ki ni ostal le pri vpljudnostnih odgovorih, ampak je segel precej globlje – tja, kjer nastajajo zgodbe, pesmi in življenjske odločitve.

Matej se je v oddaji predstavil v svoji prepoznavni podobi: sproščen, z besedo na pravem mestu in s tisto mirno energijo človeka, ki ne hiti, pa vendar veliko doseže. Pogovor je tekkel o ustvarjanju, življenjskih prelomnicah in poti, ki ga je iz zdravstva pripeljala v umetniški svet. Ob tem ni manjkalo besed o glasbi in literaturi ter drobcev iz osebnega vsakdana.

Seveda pa ni šlo brez Žužemberka, ki ga Matej ne le omenja, temveč ga očitno nosi s seboj kot stalno referenco – in navdih.

Irena Potočar Papež je ob njem zapisala nekaj misli, ki lepo povzamejo vtis oddaje:

»Navdušujejo me ljudje z vsebino in globino. Tisti, ki znajo lepo ubesediti svoje misli, ideje ... Plemeniti ljudje, ki delajo s strastjo in vero v dobro. Tak je Matej Kocjančič, avtor treh romanov in več kot 400 besedil za ansamble.«

V oddaji je spregovoril tudi o svoji mladosti, podpori družine, ustvarjalnih ritualih in o tem, kako se ideje sploh začnejo – pogosto precej bolj tiho, kot bi pričakovali.

Če bi pogovor strnili v en občutek, bi to verjetno bila kombinacija miru in optimizma – tiste vrste oddaja, ki gledalcu ne ponuja velikih obljub, ampak predvsem opomnik, da se stvari lahko gradijo počasi in vztrajno.

Za konec pa: Matej, hvala za dobro besedo o Suhi krajini in za pogovor, ki je gledalcem ponudil iskren vpogled v ustvarjalni in življenjski svet sogovornika.

Besedilo: Jadranka Meglen
Foto: Televizija Vaš kanal

Letovanje članov Društva upokojencev Dvor

Vsako leto se člani Društva upokojencev Dvor v mesecu marcu za teden dni odpravimo na letovanje v Delfin Hotel ZDUS v Izolo. Začeli smo leta 2008, tako da smo letos letovali že devetnajstič. Že prvič se je prijavilo za poln avtobus članov – bilo nas je 53.

Nekajkrat smo letovali sami, nato pa so prijave začele upadati. Posebno se je to odražalo pri starejših članih, ki so se soočali z različnimi težavami. Da smo napolnili avtobus, smo se začeli združevati s sosednjimi društvi upokojencev. Mi smo se priključili DU Straža, Žužemberk pa DU Dolenjske Toplice. Tako smo skupaj napolnili 2 avtobusa in letovali na izmeno ter s tem zmanjšali strošek prevoza.

V zadnjih letih pa je letovalcev manj, zato gremo vsa tri društva – Straža, Dolenjske Toplice in Dvor – skupaj v enem terminu.

Naših članov je nekje med 20 in 25. Od prvotnih 53 članov, ki so se redno udeleževali letovanj, jih je do danes žal že 32 preminilo.

Hotel se nahaja na mirnem kraju blizu morja. Okolica je čudovita, primerna za krajše in daljše sprehode, kot nalašč za starejšo populacijo. Hotel ima tudi notranje bazene z morskovo vodo. Vsak dan poteka vodena telovadba, tako v telovadnici kot tudi v bazenu. Poleg hotela je že vrsto let Kneippov vrt z zelišči. Z letošnjim letom je gostom na voljo tudi Center zdravega počutja »Objem sprostitve« s štirimi različnimi savnami – infrardečo, zeliščno, turško in solno –, ki jih člani z veseljem uporabljamo.

Letos smo imeli krasno vreme. Kopali smo se v notranjih bazenih. Čez teden so bile različne prireditve, organizirana sta bila pohod in

ogled mesta, zvečer pa tombola. Ob četrtkovih večerih potekajo nastopi različnih skupin, od pevskih do plesnih, vsak petek in soboto pa družabni večer z živo glasbo in plesom, kjer smo se družili med seboj.

Na letovanje bomo šli tudi naslednje leto. Imamo že rezerviran termin, ponovno v marcu. Pridružite se nam.

Besedilo in foto: Zvonka Bradač

Čebelarji na Lanšprežu: Po poteh Petra Pavla Glavarja

V mesecu maju, ki je za čebelarje zaradi svetovnega dneva čebel še posebej prazničen, so se čebelarji zbrali na Lanšprežu na Dolenjskem. Tradicionalne maše za čebelarje se je udeležilo tudi nekaj članov našega čebelarskega društva. Letošnje slovesno bogoslužje je vodil ljubljanski stolni prošt Jožef Lap, ki je v nagovoru poudaril pomen medsebojne povezanosti, spoštovanja narave in ohranjanja žlahtne čebelarske dediščine.

Prizorišče srečanja ima za slovensko čebelarstvo neprecenljiv zgodovinski pomen. Grad Lanšprež je leta 1766 kupil Peter Pavel Glavar (1721–1784), izjemna osebnost slovenskega razsvetljenstva. Glavar ni bil le duhovnik, gospodarstvenik in mecen, temveč predvsem izjemno napreden čebelar, ki je na tem območju postavil temelje modernega čebelarstva in izobraževanja.

Ob svojem gradu je Glavar zgradil čudovito baročno kapelo svetega Jožefa, ki jo je bogato opremil in dal poslikati takratnemu vrhunskemu mojstru Antonu Postlu. Kapela je bila središče njegovega duhovnega življenja; v njej je opravljal bogoslužje za grajske prebivalce in okoliške kmete ter jih v domačem jeziku poučeval o naprednem kmetovanju.

Čeprav je bil grad med drugo svetovno vojno uničen, prenovljena Glavarjeva kapela ponosno stoji še danes. Za naše društvo je bil obisk Lanšpreža dobra priložnost za druženje s stanovskimi kolegi, obenem pa poklon človeku, ki je s svojim znanjem in vizijo za vedno zaznamoval slovensko čebelarsko kulturo.

Slovesnemu verskemu obredu je sledil izjemno lep in doživet kulturni program, ki je dodatno obogatil praznični dan. Zbrane čebelarje in obiskovalce je toplo pozdravil tudi predsednik Čebelarske zveze Slovenije g. Boštjan Noč, ki se je v svojem nagovoru zahvalil

vsem za predano delo in skrb za slovensko čebelo.

Danes dediščino Petra Pavla Glavarja na Lanšprežu ohranjajo številni čebelarji, društva in ljubitelji kulturne dediščine. Regijska čebelarska zveza Petra Pavla Glavarja ter Čebelarsko društvo Trebnje skrbita za obnovo in promocijo območja, kjer je deloval veliki čebelarski učitelj. V zadnjih letih so obnovili kapelo sv. Jožefa in zasadili potomke znamenite Glavarjeve lipe, obnavljajo pa tudi sadovnjak starih sadnih sort, ki spominja na nekdanjo podobo posestva.

Vsakoletna srečanja čebelarjev na Lanšprežu niso le priložnost za druženje, temveč tudi poklon človeku, ki je s svojim delom presejal čas, v katerem je živel. Njegova prizadevanja za izobraževanje, razvoj čebelarstva in pomoč ljudem ostajajo navdih tudi v sodobnem času.

Ko danes stopimo na Lanšprež, ne hodimo le po zgodovinskem kraju, temveč po poteh človeka, ki je znal združiti znanje, delo in skrb za skupnost. Prav zato Peter Pavel Glavar ostaja ena najpomembnejših osebnosti slovenskega čebelarstva, Lanšprež pa simbol njegove neprecenljive dediščine.

Čebelarski pozdrav: NAJ MEDI!

Besedilo in foto: Lilijana Hrovat
Članica ČD Dvor

Strokovna ekskurzija KD Hinje

9. maja 2026 je Kulturno društvo Hinje za člane in druge krajanje pripravilo strokovno ekskurzijo v Podbočje.

Naše potepanje smo začeli v Leničevem domu. Tam sta nas s čajem in kavo pričakala župnik župnije Sv. Križ Podbočje Damjan Štih in župnik v pokoju Franc Novak, ki sta si za nas vzela prosto celo soboto.

Po ogledu doma in kapele smo poskusili zdravilno vodo v naravnih termah v neposredni bližini. Pot smo nadaljevali v osrčje Krakovskega gozda, kjer smo lahko videli mogočne hraste in vso razsežnost pragozda.

Na kmetiji Jarkovič v Gadovi Peči, kjer se ukvarjajo s trsničarstvom, vinarstvom in turizmom, so nas prijazno sprejeli s pogačami ter domačim cvičkom in frankinjo. Deležni smo bili nepopisno lepih razgledov na urejene in zelo velike vinograde, popeljali pa so nas tudi skozi vinske kleti in polnilnico.

Na Turistični kmetiji Hribar so nas navdušili z odličnim kosilom, ribnik in ribogojnica poleg gostilne pa sta nam pričarala še dodatno ohladičev v toplem sončnem dnevu.

Gospa Ivanka iz Turističnega društva Podbočje nas je popeljala po Podbočju in kraj predstavila tako s številkami kot z zgodovino in zanimivimi anekdotami. Spregovorila nam je o utripu življenja v kraju in aktivnostih njihovih društev. Izvedeli smo izredno veliko zanimivega in ponovno ugotovili, koliko lepih vasi, naselij in naravnih lepote premore naša Slovenija.

Potepanje smo zaključili v Kostanjevici na Krki, kjer smo v spremstvu župnika poleg znamenitosti Kostanjevice poskusili tudi najboljši sladoled.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi tega dne. Vsi, ki smo se udeležili ekskurzije, smo neizmerno uživali, videli veliko lepega in dobili kar nekaj novih idej na področju kulturnega delovanja.

Besedilo in foto: Stanka Blatnik

Šola zdravja 1000 gibov, skupina Žužemberk

Vdih, izdih – to naš je navdih. Vsako jutro že osem let ob 7.30 oranžni stopimo skupaj in v dobre pol ure izvedemo vaje 1000 gibov po metodi dr. Nikolaja Grishina. Vadba poteka na trgu med arhitekturnim paviljonom in gradom Žužemberk. Šolo zdravja, enoto Žužemberk, sestavlja 15 registriranih članov, večinoma upokojencev. Vodstvo Šole zdravja vsako leto poskrbi za dodatno usposabljanje voditeljev skupin in prostovoljcev za pravilno izvedbo vaj 1000 gibov ter za izvajanje vaj za moč in dihalnih vaj. Jutranja vadba ni samo telovadba, je tudi socialni stik, druženje po vadbi ob kavici, druženja s soslednjimi društvi, regijska in vseslovenska druženja, na katere pride tudi več tisoč članov Šole zdravja 1000 gibov. Maja je v Novem mestu potekalo druženje članov dolenjske regije in Bele krajine, ki so se ga udeležili tudi člani skupine Žužemberk. Pripadnost Šoli zdravja simbolizira oranžna barva naših oblačil in obutve. Seveda si vsi nismo mogli naenkrat kupiti opreme za jutranjo vadbo. Zahvaljujemo se Občini Žužemberk, ki je že pred nekaj leti, pa tudi letos, s finančno podporo prispevala sredstva za nakup vadbene opreme. Prav tako je mogoče dotrajano opremo zamenjati in dokupiti novo. Vabimo sok-

rajane Žužemberka in okolice, da se nam pridružijo na jutranji vadbi ob 7.30, tudi na Dvoru.

Besedilo in foto: Jole Andrijanič

DENZITOMETRIJA

Meritev kostne gostote

NOVO V DRUŽINSKI MEDICINI ŽAGAR
V ŽUŽEMBERKU

PREVERITE ZDRAVJE VAŠIH KOSTI

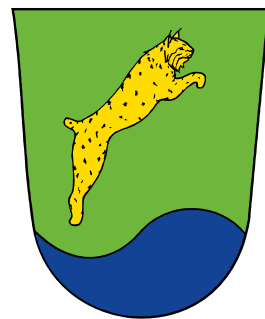
- Zgodnje odkrivanje osteoporoze
- Preventiva pred zlomi
- Strokovna razlaga izvida

Na preiskavo se je potrebno predhodno naročiti:
Na tel. št.: 069 828 297 ali e-mail: MKG.ZBK@gmail.com

Možnost nakupa darilnega bona

Družinska medicina Žagar
Jurčičeva ulica 32
8360 Žužemberk

SUHOKRANJSKI DNEVI IN PRAZNIK OBČINE ŽUŽEMBERK 2026

PETEK, 26. 6. 2026, prizorišče: dvorišče na gradu Žužemberk

20.00: **Romantični grajski koncert**

PETEK, 3. 7. 2026, prizorišče: Srednji Lipovec; moderatorka:

Lilijana Hrovat

17.00: **Začetek Suhokranjskih dni s slavnostnim prižigom oglarske kope**, kulturni program, nagovor župana in pripravljavcev oglarske kope (organizator: srednjelipovski oglarji)

SOBOTA, 4. 7. 2026, prizorišče: Hinje

17.00: **33. tekmovanje harmonikarjev na frajtonarici** (organizatorja: PGD Hinje in KD Hinje)

20.00: **Gasilska veselica z Ansablom Petan** (organizator: PGD Hinje)

NEDELJA, 5. 7. 2026, prizorišče: Žužemberk, Hinje

10.00–11.00: izmenjevalnica v Hinjah

16.00: **Podelitev priznanj krvodajalcem**, nagovor župana, predsednika OO RK Novo mesto in gosta, kulturni program, Silva Mohorčič; moderatorka: Brigita Lavrič (organizatorja: OO RK Novo mesto in KO RK Žužemberk)

17.00: **Srečanje Pečjakovih harmonik na gradu Žužemberk, gostja Darja Gajšek** (organizator: Zavod Žužemberk)

19.00: **Koncert Hozana sinu Davidovemu v žužemberški cerkvi**, nastopajoči: MePZ Dolenjske s spremljevalno instrumentalno zasedbo, dirigent Jernej Fabjan (organizator: Zavod Žužemberk)

SREDA, 8. 7. 2026, prizorišče: Žužemberk

17.00: **Otvoritev ceste Frata** – moderira Lilijana Hrovat

ČETRTEK, 9. 7. 2026, prizorišče: Žužemberk

09.00: **Občinsko tekmovanje v pikadu za pokal župana**, Žužemberk (organizator: DU Žužemberk)

PETEK, 10. 7. 2026, prizorišče: Šmihel, Dvor

9.00: **Pohod po poteh Rdečega križa** (organizatorji: Združeni KO RK Občine Žužemberk)

16.00: **Otvoritev gasilskega poligona** (organizatorji: GZS Slovenije, Civilna zaščita, Zavod Žužemberk, Občina Žužemberk)

19.00: **Dvig zastave pred gasilskim domom Dvor** (organizatorji:

PGD Dvor, Zavod Žužemberk, Občina Žužemberk)

19.30: **Program KD Dvor in večer z Ansablom Boršt**, Dvor – Auerspergova železarna (organizatorja: KD Dvor, Zavod Žužemberk)

19.30: *animacija za otroke*

20.30: *Ansambel Boršt*

SOBOTA, 11. 7. 2026, prizorišče: Žužemberk;

moderator: Matej Kocjančič

8.30–11.00: **Preventivne zdravstvene meritve krvnega sladkorja, orientacijske meritve holesterola, meritve krvnega tlaka, individualni posvet z zdravnico dr. Natašo Žagar Arkar, praktični prikaz prve pomoči in oživljanje z uporabo avtomatskega defibrilatorja (AED), pregled krvne skupine, program SVIT** (organizatorji: OO RK Žužemberk, ZD Žužemberk, ekipa PP Občine Žužemberk)

9.00: **Mimohod društev**

9.00: **Gorskokolesarska tura po Suhi krajini** (organizatorja: ŠD Fratko in ŠD ZaReZa)

start in zaključek: trg pred gradom Žužemberk
dolžina proge: 50 km

9.30: **Sobota je dan za Bownovo terapijo z Andrejo Kocjančič** – brezplačni preizkus za obiskovalce (VICE; Andreja Kocjančič)

9.30: **Razstava ročnih del** (organizator: DU Žužemberk)

10.30: **Dan odprtih vrat Radiokluba Žužemberk** (organizator: Radioklub Žužemberk)

11.00: **Festival »NAPLAC«** (organizatorja: Zavod Žužemberk in Društvo kmečkih žena Suha krajina)

- *odprta kuhinja,*

- *plezanje po gradu,*

- *vodeni ogledi gradu* (12.00–15.00, ogled bo organiziran na 1 uro),

- *tržnica,*

- *Društvo kmečkih žena Suha krajina,*

- *Društvo Vinogradnikov Suha krajina.*

14.30: **Predstava Zmajeva reka in gledališka delavnica** (organizator: Zavod Žužemberk)

15.00: **Tradicionalno tekmovanje v kuhanju ješprenja**. Prijave na: td.suha-krajina@siol.net ali zavod@zuzemberk.si (organizator: TD Suha krajina)

18.30: **Slavnostni prevzem traktorja** (Organizatorja: Občina Žužemberk, Zavod Žužemberk)

19.00: **Slavnostna seja in podelitev občinskih priznanj, slavnostni govor** (organizatorja: Občina Žužemberk, Zavod Žužemberk)

20.00: **Suhokranjska noč** – gasilska veselica z Ansablom Tomaža Rota (organizator: PGD Žužemberk)

NEDELJA, 12. 7. 2026, prizorišče: žužemberški grad, trg, farna cerkev v Žužemberku, Hinje; moderator: Matej Kocjančič (Organizatorji: Zavod Žužemberk in društva)

9.40: **Odhod s kočijami Konjerejskega društva Suha krajina k sveti maši v farno cerkev sv. Mohorja in Fortunata**

10.00: **Sveta maša v farni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata**

11.30: **Grajsko kosilo za vse nastopajoče**

13.00: **Predstavitve viteških taborov in tržnice**

15.00: **Otvoritev 26. srednjeveškega dne na žužemberškem gradu**

15.00–21.00: **Dogajanje na gradu**

SREDNJEVEŠKI DAN:

KUD Ampus:

- Srednjeveški šotor
- Stojnica s prikazom izdelave loka in puščic
- Paviljon z zmajevim lobanjo, legendo o sv. Juriju in tržiško z majskega legendo
- Kotiček z igračami in igrami
- Lokostrelstvo
- Turnir v lokostrelstvu in sekirometu
- Izdelava srebrnikov, ki jih otroci lahko odnesejo domov

Igralska skupina viteza Gašperja Lambergarja:

- »OGNJENI SPEKTAKEL« – Program zajema: Srednjeveške plesne z ognjem, mečevanja z ognjenimi srednjeveškimi orožji: enoročni in dvoročni meči, ščiti, buzdovani in sekirami. Požiranje in bruhanje ognja, ples z zastavami in velikimi ognjenimi baklami.
- Predstava »MARTIN KR PAN« – znana zgodba, postavljena v srednji vek

KZD Žovnek Braslovče – Svobodni Žovneški

- Tabor
- Namizne igre

- Strelisce za pračo
- Orožarna z inštruktorjem srednjeveških borilnih veščin

Vitezi Šaleške doline

- Prikaz srednjeveškega orožja in opreme
- Viteško mečevanje
- Otroška igrala, učenje mečevanja
- Ženski ples z meči
- Prikaz usmrčitve na giljotini

Red kraljevega orla

- Turnir s koreografijami
- Nastop s sodelovanjem otrok iz občinstva

KUD Divja Jaga

- Glasbeni nastop

KŠTD Scarlett B

- Pečatenje starinskih ovojnic
- Izdelovanje parfumov
- Popis rok z runami
- Izdelovanje starinskih gumbov iz preje
- Izdelovanje pletenih zapestnic
- Degustacija starinskega kruhovega pudinga z omako iz popra
- Igranje namiznih iger
- Možnost izposoje srednjeveških kostumov in udeležba z njimi v povorki

Cirkokrog

- Cirkuške delavnice

PONEDELJEK, 13. 7. 2026, prizorišče: žužemberški grad; moderatorka: Lilijana Hrovat

10.00 **Slovesnost ob položitvi venca ZŠAM Slovenije** ob prazniku šoferjev in avtomehaničarjev pri spomeniku NOB na Cvibljah, pozdrav župana, nagovor gosta, kratek kulturni program, (organizator: ZŠAM)

19.00: **Spominska ura, posvečena Rozaliji Sršen – Zalli Zarani**, nagovori, kulturni program, slavnostna gostja bo Lara Jankovič. (organizator: KUD Žužemberk), moderira Lilijana Hrovat

ORGANIZATOR SI PRIDRŽUJE PRAVICO DO SPREMEMB.

Pogovor: Dušan Sadar

Ansambel Poljub je bila zasedba, ki je v drugi polovici devetdesetih delovala v Žužemberku. Leta 1996 je izšla njihova kaseta z naslovom *Le Krka ve*, ki se je zapisala v zgodovino kot ena prelomnih glasbenih izdaj za suhokranjsko glasbeno sceno. Ob okroglem jubileju kasete smo se pogovarjali z Dušanom Sadarjem, pevcem in kitaristom, ki je bil ustanovni član zasedbe in je že vse od tedaj vpet v glasbeno delovanje.

Pozdravljen, Dušan. Letos mineva trideset let od izida albuma *Le Krka ve*. Izkazalo se je, da naslovna skladba še vedno živi med ljudmi, pa tudi nekatere druge. Kako gledaš na to?

Zame je to največja nagrada. Saj v resnici delaš zato, da pustiš pečat in da si v glasbi nekako prepoznaven. Pomembno se mi zdi, da imaš nekaj posebnega in narediš nekaj, kar drugi ne. In takrat, ko smo začeli, smo si ravno to nekako zastavili za cilj. Malo drugačne melose, malo drugačna besedila smo si želeli in očitno je uspelo. Se pa pogosto zgodi, da uspejo ravno skladbe, za katere

misliš, da ne bodo uspešne. Po toliko letih te skladbe še slišim, ko jih nekdo igra ali pa se vrtijo po radiu. Pa včasih, kadar sem prisoten, ljudje sploh ne vedo, da jaz to pojem v resnici. Lepo je, če skladbe živijo.

Kako se je pravzaprav začela tvoja glasbena pot? Si od nekaj vedel, da boš kitarist in pevec?

To je bila takrat modna muha, ko smo bili mulčki. Smo morali nekako izstopati in smo iskali nekaj posebnega. Takrat me je kitara potegnila, potem sem našel še prijatelje in smo začeli. Pa je iz prijateljstva nastal hobi, kasneje delno celo kariera. Gnala nas je želja po uspehu in druženje, z leti smo sklepali poznanstva, nabirali izkušnje in kar naenkrat sem se znašel sredi glasbene scene, za katero si nisem nikoli mislil, da bom lahko del nje. Pa od začetka se je nekako poklopilo nekaj stvari. Najprej Marko Mirtič, ki nas je učil kitaro – brez njega ne bi bilo ničesar. Pa Robert Kuhelj nam je bil takrat velik zgled kot avtor. Že takrat je imel vrhunska besedila. Kasneje sta oba naredila lepo kariero v glasbi, saj sta ustanovna člana zasedbe Slapovi. Pa seveda župnik Jože Nemanič, ki nam je pomagal na vseh področjih. Posojal nam je kitare, pesmarice, dal nam je možnost, da smo igrali v cerkvi, in če je bila potreba, tudi posojal ozvočenje. Tukaj moram seveda omeniti Mateja Kocjančiča in Domna Jakliča. Z njima sem začel. Sploh Matej mi je še danes vzor, ker je napravil izjemno kariero v glasbi in širše. Pri Poljubu so bili takrat z nami še Darja Štravs (danes Štravs Tisu), Borut Perko in Uroš Legan. Napisali smo unikatno

in nenavadno zgodbo. Danes sem vesel, ko vidim, da gre suhokranjska glasba naprej in se zgodba z veliko mladimi glasbeniki kar nekako ponavlja.

Kako pa se spomniš tistih časov, ko je nastajala plošča *Le Krka ve*?

Zame je bilo to nekaj posebnega. Kot samouki smo prišli v profesionalni studio. To je bil po eni strani napor, po drugi strani pa izziv, in predvsem veliko pričakovanje. Seveda je sledila prizemljitev in po prvih snemanjih nisimo vedeli, ali bi delali naprej ali bi odnehali. Ampak nam je dalo še dodatno motivacijo, da smo potem našo zgodbo še nadgradili in smo vzeli vse skupaj kot dobro šolo. So bili drugačni časi tudi na terenu. Takrat si prišel in igral. Ni bilo tako kot zdaj, ko ima vsak naročnik kopico posebnih želja. Nekateri bi radi spremljavo, pa da si oblečen v posebno, barvno določena oblačila, pa posebej izbrano glasbo. Takrat so te vzeli takega, kot si bil. Danes pa je skoraj bolj pomembno, kako prideš oblečen, kot to, kako poješ. Se mi zdi, da se je v desetih letih domača muzika spremenila iz lepega čistokrvnega kučka v enega mešanca.

Si že takrat vedel, da bo pesem *Le Krka ve* tako uspešna?

Ne. Nisem imel občutka, da bo uspešnica, in nikoli nisem polagal kakšnih posebnih upov v to skladbo. Pesem je bila tudi narejena na drugačen način kot ostale pesmi, ki smo jih delali. Bolj spontano in brez kompliciranja. Ampak očitno je tisti melos, pa besedilo in vse skupaj sedlo tako, da je ljudem

padlo v ušesa. Imeli smo recimo kar nekaj valčkov, ki so krasni, z odličnimi besedili. Ampak so bili preveč zakomplicirani. In če poslušáš in analiziraš uspešne skladbe, ki so ostale med ljudmi, so vse narejene na enostaven način. Enostavna besedila in enostavna, spevna melodika.

Po tem, ko se je končala zgodba z Ansambelom Poljub, si nekaj časa pel pri različnih zasedbah ...

Kar nekaj jih je bilo. Najprej Zlati klas, s katerim smo veliko igrali na Gorenjskem in sem поблиžje spoznal Avsenikovo glasbo, potem so bili Dolenjski muzikanti, s katerimi smo v glavnem snemali in manj nastopali. Nekaj časa sem priložnostno pomagal pri nekaj ansamblih in sploh ne vem več, kako so se imenovali. Vmes sem tudi studijsko snemal kot spremljevalni vokal. Potem je nastal Topliški kvartet iz želje po zborovskem petju, pa da nadgradimo pevsko tehniko. In nas je učila Irena Yeboah. Bili smo že nekaj stari, vse skupaj ni bilo poceni in smo začeli peti na pogrebih in ob različnih priložnostih, da smo pokrili stroške.

Potem pa so nastali Diamanti?

Nekakšna vrstica se je pletla med muzikanti iz domačega kraja. Uroš Legan je bil že od samega začetka vpleten še iz Ansambla Poljub, Drago Zupančič je ravno zaključil v svojem ansamblu in pridružil se je še Rok Legan. Imeli smo voljo, energijo in smo prišli v sovzočje tako karakterni kot vokalno. Pa videli smo potencial, dobro smo bili sprejeti in delali smo, se mi zdi, zelo dobro. Nekaj skladb smo posneli. Še posebej se spomnim sodelovanja s Polono Hrovat v skladbi *Besjeda*. Še danes me kdo od znanih glasbenikov ustavi in pohvali skladbo. Lepo je bilo, ampak nas je življenje peljalo na različna pota.

In v tem obdobju si se lotil tudi solo kariere?

Ja, dvakrat sem nastopil na Festivalu narečne popevke v Mariboru. Pel sem ob spremljavi Big Banda RTV Slovenija in se celo uvrstil med prve tri po glasovanju občinstva. Festival je prenašala nacionalna televizija, gledanost je bila izjemna in sem ponosen na te nastope. Kar nekaj skladb sem tudi kasneje posnel ob različnih priložnostih. Vmes je nastala še skladba *Suhokranjec*, ki mi res veliko pomeni, ker zajema neko vzdušje našega kraja in jo je spremljala kopica naključij. Spomnim se snemanja, ko sva z Matejem Kocjančičem, ki je avtor skladbe, želela vključiti nekaj izvirnega, lokalnega. In nama je povsem slučajno padel v roke legendarni posnetek »Žužemberk, oj Žužemberk« po-

kojnega Janeza Glihe. Ko sva ga prinesla v studio in ga umestila v posnetek, sva ugotovila, da je dolg natanko toliko, kot traja solo v skladbi. Ostal je točno na tem mestu in bo tam ostal za zgodovino.

Kmalu po tem, ko ste se razšli, se je na TV Slovenija v oddaji V petek zvečer pojavila zasedba z enakim imenom. Vas je kdo vprašal, če lahko uporabi ime?

Ne, niso spraševali. Pa saj tudi mi nismo bili prvi Diamanti v Sloveniji. To, da je nekoč že deloval ansambel s podobnim imenom, smo izvedeli šele po nekaj letih delovanja. Je kar pomembno, kakšno ime izbereš, ko začneš. Mora predstavljati nekaj že v začetku, potem pa okrog tega imena postavljaš javno podobo. In kot kaže, smo imenu Diamanti dvignili ugled do te mere, da je postalo tako zanimivo, da ga je uporabil še nekdo drug.

Kakšen je glasbeni svet s tvojega vidika? Je težko uspeti?

Ja. Se mi zdi, da je težje danes kot včasih. Uspeti mogoče ne toliko, ampak ostati dlje časa v ospredju, ker se mi zdi, da je veliko kvalitetne muzike, veliko glasbenikov in se veliko dela. Veliko hitreje se vse prenaša po sodobnih kanalih in je bolj dostopno, zato pa je držati zadevo svežo in zanimivo veliko težje. In morajo ansambli za to, da so uspešni, delati več, hitreje in drugače, kot smo delali mi. Po eni strani zato tudi razumem, zakaj je ta domača muzika zašla iz tistih standardnih okvirjev na meni nerazumljive poti.

Si bil kdaj na tem, da bi se z glasbo začel ukvarjati profesionalno?

Želja je zmeraj bila. Še vedno je, ampak se mi zdi, da mi pa znanje in čas to preprečujeta.

Kar nekaj priredb skladbe *Le Krka ve* je bilo posnetih, pa tudi tvoja *Nejsm vejdu* je dobila izjemno uspešno priredbo. Kakšne občutke imaš, kadar slišiš svojo skladbo, ki jo poje nekdo drug?

Ko so se priredbe začele snemati, nisem razumel tega na način, kot razumem danes. Zdelo se mi je, da mi nekdo jemlje nekaj mojega. Še posebej zato, ker kot izvajalec nimaš vpliva na to, kdo posname priredbo. O tem odločajo avtorji skladb. Ampak z leti sem spoznal, da priredba skladbe po navadi poseže v tisto občinstvo, ki ga ti nisi dosegel. In vedno dodaja vrednost originalu in njegovi prepoznavnosti. Tako da, ne samo, da si novi izvajalci ustvarjajo lastno prepoznavnost, dvigujejo tudi prepoznavnost in kvaliteto moje izvedbe.

Ena od tvojih značilnosti je, da nisi žanrsko opredeljen. Lahko smo te slišali v različnih vlogah. Pel si narodnozabavno, pa pop in tudi zborovsko petje ti ni tuje. Kje si se sam počutil najbolje?

Se mi zdi, da je domača muzika tista, ki je bila od začetka pri meni na prvem mestu in je tudi najbolj iskrena. Izziv mi je pa zme-

raj bila kakšna pop ali pa komercialna glasba. Ampak se mi zdi, da tu nikoli nisem našel prave poti. Je pa to še vedno želja. Imam rad izzive. Zavedam se, da mi je bil dan glas, ki mogoče ni čisto vsakdanji, pa bomo videli, kaj iz tega lahko še naredim.

Kdo so pravzaprav tvoji glasbeni vzorniki?

Kar nekaj jih je, predvsem iz naše generacije. Gotovo Slapovi, ki so nam kazali pot, pa Marko Pezdirc, pri katerem smo snemali, pa Peter Fink in še mnogi drugi. Predvsem so me vedno navdihovali ljudje, ki stremijo h kvaliteti in pristnosti.

Tvoj glas je zares poseben in je zelo cenjen tudi v strokovni javnosti. Redki so pevci, ki jih poslušalec prepozna po glasu praktično takoj. Koliko ti je to pomagalo na tvoji pevski poti in ali je bila kdaj to celo ovira, v smislu, da si v zasedbo prinesel melos, ki je bil ljudem poznan iz neke druge zgodbe?

Jaz mislim, da mi glas nikoli ni bil ovira v tem smislu. To je nekaj, kar mi je bilo dano, in kvečjemu imam občutek, da nisem dovolj izkoristil tega in bi lahko dosegel še več. Ker je čas edina karta, ki je ne moreš zamenjati ali pa povrniti in mi je danes žal za kakšno pot, ki je nisem prehodil. Se mi zdi, da je škoda tudi za druge glasbenike ali pa za mlade pevce, ki si želijo uspeti in kot jaz včasih ne izkoristijo priložnosti, ki se potem ne vrnejo.

Kako ti kot izkušen glasbenik gledaš na današnje trende v NZ in pop glasbi?

Nočem biti žaljiv, ampak morali bi postaviti meje ali pa okvir. Tako kot mnoge stvari je v teh časih tudi glasba zašla s poti stilistično, vokalno in ritmično. Domača bi morala biti domača, zabavna zabavna in rock rock. Zmes vsega tega pa vame prinese nekakšno tesnobo. Mogoče bom pregrob, ampak to, kar se dogaja danes, vidim kot nespoštovanje do starejših glasbenikov, ki so orali ledino v domači muziki. Moram pa biti pošten in priznati, da določeni ansambli, recimo Ansambel Glas, pa še nekaj jih je, delajo res kvalitetno. Mogoče je upanje, da se ta trend malo umiri. Ampak bojim se, da nikoli več ne bomo prišli nazaj na kvaliteto, ki smo jo že imeli. Saj je domača glasba res enostavna, kar se tiče besedil, ritmov in melodij. Ampak narediti izjemno kombinacijo in hit iz tega, je pa izziv in je nekaj posebnega.

Kaj pravzaprav počneš danes v glasbenem smislu? Nastopaš? Sremaš?

Trenutno nič. Glasbeno lenarim. Predvsem poslušam, pa ocenjujem, sam pri sebi ustvarjam mnenje, ki ga potem raje zadržim zase. No ja, lani sem izdal skladbo z naslovom *Zdaj razumem*, ki je zelo osebna in čustvena.

Je glasbeni del tvojega življenja zaprt in zaključen ali lahko še pričakujemo kakšno skladbo oziroma nov ansambel?

Imam načrte in čakam prave trenutke in prave priložnosti. Ne zapiram vrat tako delovanju v ansamblu kot tudi solo karieri. Ker dar, ki je človeku dan in ostane neizkoriščen, se mi zdi čista izguba. In nikoli ne bom rekel ne, tudi če zadeva na koncu ne izpade dobro. Imam še vedno željo narediti nekaj s starim prizvokom. Da mladim pokažem, da je mogoče ustvariti z glasbo posebno vzdušje. Se mi zdi, da danes manjka čustev in srčnosti.

Vedno si bil zaveden Suhokranjec in Žužemberčan in tudi promotor svojega kraja. Kako se počutiš v domačem kraju?

Krasno se počutim. Naj ne bo razumljeno narobe, ampak to, da se mogoče Žužemberk ne razvija s takim tempom kot kakšen drug kraj, mi je kot občanu všeč. Vsa industrija, vse trgovine, vsa komerciala prinesejo s seboj kopico stvari, ki si jih mogoče dolgoročno kot prebivalci ne želimo. In čast, da živimo v naravi, je velika, čeprav ljudje tega tukaj ne znajo ceniti tako, kakor tisti, ki imajo mogoče luksuzno stanovanje sredi Ljubljane. Ker so bile v zgodovini najlepše vile in gradovi zmeraj odmaknjeni od centra in so bili v naravi in na samem. Tukaj človek najde mir, ki ga z leti tudi sam vedno bolj cenim. Trudim se, da tudi v sebi ohranjam pristnost, in ponosen sem, ker lahko pogledam v oči ljudem,

ki jih vsakodnevno srečujem tukaj.

Bližaš se polovici življenja. Lahko mogoče oceniš, koliko se je kraj spremenil v skoraj pol stoletja?

Kraj se pravzaprav ni kaj dosti spremenil. Upal sem, da se bo z generacijami spremenila miselnost in da se bodo politična in ostala nesoglasja zravnila. Pa se mi zdi, da se to ni zgodilo in da bi morali na teh področjih delati več, ker smo majhen kraj z velikim bogastvom, ki ga ne znamo v celoti izkoristiti. Ali pa ga nočemo. In ne glede na usmerjenost, ne glede na vero, bi rad pomagal vsem, ki imajo željo promovirati naš kraj.

Bi želel za konec še kaj sporočiti Suhokranjcem?

Ostanite Suhokranjci v srcu in besedi.

Besedilo: Uredništvo

Foto: Osebni arhiv Dušana Sadarja

Sem svoje sreče kovač ...

V petek, 15. maja 2026, je v knjižnici v Hinjah potekalo zanimivo in poučno predavanje z naslovom *Vsak svoje sreče kovač ... Ali še vedno čakam, da jo skuje nekdo drug?*, ki ga je pripravila Katarina Petan, specializantka svetovanja realitetne terapije.

Predavateljica nam je na prijeten in življenjski način približala tematiko medsebojnih odnosov, pričakovanj, prilagajanj in osebne odgovornosti za lastno srečo. Teoretična izhodišča je obogatila z lastnimi izkušnjami in poslušalce povabila k aktivnemu sodelovanju, kar je predavanju dalo posebno toplino in sproščenost.

Po zaključku predavanja smo druženje nadaljevali ob domačih dobrotah, v sproščeni in prijazni družbi. Ob klepetu, izmenjavi izkušenj in prijetnem vzdušju smo večer zaključili polni lepih vtisov in prijetnih misli, domov pa odšli bogatejši za novo spoznanje, v upanju, da jutri pa res začnemo kovati svojo srečo.

Besedilo in foto: Mojca Obrstar

Neodkrite zanimivosti kočevarske Suhe krajine

Sveti Peter kot najvišji vrh Suhe krajine in mejna točka med občinami Žužemberk, Kočevje in Dolenjske Toplice je že vrsto let dobro poznana in priljubljena postojanka pohodnikov, v zadnjih letih pa tudi kolesarjev. Prav tako obiskovalci sorazmerno dobro poznajo žužemberško in topliško stran hriba, medtem ko je bila kočevska stran za visoko ograjo, imenovano obora, nedostopna za ogled. Marsikdo bi želel prestopiti ograjo, saj je bilo znano, da se za njo skrivajo ostanki kočevarskih vasi, vendar je bil dostop omejen na redke privilegirane izbrance z dovoljenjem za lov. Vstopali so lahko tudi kmetje iz dolinskega dela Suhe krajine, ki so z dovolilnicami v zapuščenih kočevarskih vaseh pridobivali krmo za živino, saj je v dolini v preteklosti ni bilo dovolj. Leta 2025 je bila ograja odstranjena, s čimer se je odprla možnost vstopa na do tedaj relativno zaprto območje. Kljub temu so se le redki podali v samostojno raziskovanje tega območja brez urejenih poti, oznak in marsikje tudi brez mobilnega signala.

V Kulturnem društvu Dvor smo se skupaj s Planinsko skupino Dvor odločili, da odstranimo zaveso tega območja. Po opuščeni kočevarskih vaseh nas je popeljal Rajko Pečjak, ki je kot otrok vrsto poletij staremu pomagal pri spravilu krme, raziskoval ostanke vasi in prisluhnil starejšim, ki so še poznali zgodovino Kočevjarjev.

Na pohod in ogled kočevarskih vasi smo se odpravili 26. aprila 2026, na čudovito sončno nedeljo. Iz Podgozda je krenila manjša skupina 25 pohodnikov, ki se ji je na Svetem Petru pridružilo še okrog 60 udeležencev, željnih spoznavanja zgodovine Kočevjarjev. Najprej smo se spustili v Zgornjo Toplo Reber, kjer smo kmalu prišli do košenic in sadnega drevja, ki skupaj z ostanki hiš in vodnjakov pričajo, da so nekdaj tu živeli ljudje. Zemlja je bila skromna, na približno 800 metrih nadmorske višine so bili tudi omejeni pogoji za pridelavo, zato so si Kočevjarji pogoje za preživetje zagotavljali predvsem z lesom. Nadaljevali smo na Spodnjo Toplo Reber, ki je bila s cerkvijo središče tega

kočevskega okoliša. Cerkveni stolp je obnovljen in predstavlja spomin na prebivalce kočevarske vasi, ki so v začetku 2. svetovne vojne zaradi zavajajočih obljub Rajha zapustili svoje domove. Vas sicer izvira iz 15. stoletja. Pot nas je nato vodila do Luže, kjer nas je ob lepo vzdrževani brunarici pričakala čudovita jasa, polna cvetočih marjetic, ter nekaj klopi in miz, kar je ponujalo prostor za počitek in malico. Ne samo Luža, kjer smo si dejansko ogledali lužo z vodo, tudi druge kočevarske vasi so nastajale ob izviri vode, saj je bila ta osnovni pogoj za preživetje. Iz Luže smo se usmerili na Rdeči Kamen, ki ima tudi povedno ime, saj so skale dejansko rdečkasto obarvane. Na tem delu pohoda smo se dotaknili t. i. vzdržljivostne poti po medvedovih stopinjah ter spoznali ostanke partizanske bolnice Smuka. Zadnja postojanka na tej res zanimivi pohodni poti je bil Komolec, kjer so vidni ostanki novejšje civilizacije, saj so se tam zbirali furmani, kasneje pa je na tem območju delovala tudi živinorejska farma. Tudi danes je razvidno, da območje ni povsem zapuščeno, saj je videti, da grmovje in dreve še vedno čistijo. Krožno pot smo po približno štirih urah hoje sklenili nazaj na Zgornji Topli Rebri. Pohodniki so pot z velikim zanimanjem prehodili ter sproti prisluhnili številnim zanimivostim, ki jih je predstavil vodnik, veliko informacij pa so udeleženci izmenjali tudi med seboj. O Kočevarjih obstaja kar nekaj zgodovinskih virov, del zgodovine pa se še vedno ohranja tudi skozi ljudsko izročilo, ki se prenaša na mlajše generacije. To se je pokazalo tudi na opisanem pohodu, saj je bilo med nami veliko mladih udeležencev, ki jih zanimajo zgodovina ter skrivnosti neokrnjene narave Kočevskega roga.

Na Svetem Petru smo naše druženje zaključili ob topli malici in se poslovili od večine pohodnikov od blizu in daleč, s katerimi smo organizatorji preživeli čudovit dan, razširili poznavanje Svetega Petra in postojanke na njem ter predvsem njegove neodkrite okolice. Skritih kotičkov je še veliko, zato je priložnosti za raziskovalne pohode še precej. Gotovo bo marsikdo od udeležence prijatelje in znance navdušil za ponovni obisk tega območja. Za vse, ki imajo radi neokrnjeno naravo, mir in digitalni odklop ob zanimivih zgodovinskih koreninah, so Kočevski rog in kočevarske vasi gotovo eno najprimernejših območij.

Besedilo: Valerija Vidmar
Foto: Jadranka Meglen

Ekskurzija DKŽ – po poteh aleksandrink

V začetku aprila, ko se je narava že obarvala v pomladne barve, smo se odpeljale na Primorsko in v Trst, ki je danes v Italiji. Leta 1870, v času pred prvo svetovno vojno, ko so ženske z Goriške in okolice služile kruh za svoje družine v Egiptu, je bil Trst slovenski.

Na Razdrtem smo dobili vodiča, ki nam je na poti v Trst povedal številne zgodbe mladih deklet in mater, ki so zapustile svoje družine in se podale na negotovo pot po morju. Ob gradnji Sueškega prekopa (dolgega 200 km, gradili so ga deset let) je v Aleksandriji in Kai-

ru veliko bogatih družin potrebovalo varuške, dojilje, sobarice, kuharice in guvernante. Te ženske so se tam zaposlile in pošiljale domov denar. Nekatere družine so si opomogle, za druge pa je bil odhod mame in žene pretežak, zato izgube niso prebolele.

Tu je pesem Valerije Zorn, ki govori o bolečih čustvih teh žensk.

*Morje širno, ki me pelješ
tja v neznani kraj.
Dom pustila sem, družino,
Bog ve, če sploh še vrnem se nazaj.
Otročičke sem pustila,
hrano sem od ust jim vzela.
Lačna usta so jokala,
tuja usta so hlastala.
Solza je na njih kapala,
kaj za denar sem vse prestala.
Otrokom vedno sem pisala,
vse na svetu zdaj bi dala,
da pri vas bila bi zmeraj,
še na vas misleča mama.*

Vodič nam je omogočil, da smo se v Trstu srečali z Albertom Čevardijem, ki se je rodil leta 1940 v Egiptu slovenskim staršem. Oče je kmalu umrl in z mamo sta ostala v Egiptu tudi v času njegovega študija. Tam je bil 30 let učitelj in zavarovalničar, danes je turistični vodnik, govori pet jezikov in živi v Trstu, v očeto-vi hiši. Zimski čas še vedno preživlja v Egiptu.

V Sloveniji smo obiskali Prvačino, kjer se je rodila njegova mama. Tam delujeta društvo in muzej, ki predstavljata življenje teh

žensk, ki so iz revščine odšle v bogato deželo Egipt, po vrnitvi pa pogosto niso več zmogle živeti skromnega življenja doma. V muzeju so predstavljene fotografije teh žensk, od katerih so nekatere tudi obogatele in pomagale domačemu kraju. Ena izmed njih je bila Joža Sedmak (Josefine), doma iz zelo revne ribiške družine iz Križa pri Trstu. To so težke zgodbe, ki so se dogajale vse do leta 1950. Kot je povedal vodič, so nekateri otroci materam odhod zamerili in si ostali vse življenje tujci.

Zadnja slovenska aleksandrinka je v Egiptu umrla leta 2006.

Vtisi in dogodki, ki so se dogajali ne tako dolgo nazaj, v nekdanji naši skupni domovini, so še kar nekaj časa zapolnjevali naše misli.

Ali se zavedamo, da za rast potrebujemo močne korenine?

Vodič nam je priporočil knjigo *Grenko morje* in film *Aleksandrinke*, ki ga je posnel Metod Pevec leta 2012.

Besedilo: Milena Iskra

Izlet v Nazarje in Mozirski gaj

Upokojenci DU Dvor smo si za izlet izbrali Nazarje in Mozirski gaj. Tja se nas je 9. maja z avtobusom odpeljalo 42 članov. Najprej smo se ustavili v Nazarjah in popili jutranjo kavo. V gradu Vrbovec smo si ogledali razstavo gozdarstva in lesarstva, ki je edina tovrstna v Sloveniji. Z avtobusom smo se odpeljali še do frančiškanskega samostana z župnijsko cerkvijo Marijinega oznanjenja. Prvotno je tam stala loretska kapela, zgrajena leta 1625, sedanjo cerkev pa so zgradili leta 1661 in obdaja loretsko kapelo. V sklopu cerkve je še samostan z bogato knjižnico zemljepisnih, zgodovinskih in drugih knjig, med katerimi imata osrednjo vlogo Dalmatinova Biblija in Trubarjev prevod evangelijev. Samostan je bil znan tudi po hišni lekarni. Kosilo smo imeli v gostilni Bohač. Ogledali smo si tudi Mozirski gaj. Na poti domov smo se ustavili še na Trojanah na znamenitih krofih. Veseli in dobro razpoloženi smo se vrnili domov.

Besedilo in foto: Anica Kmet

IZMENJAVA – jaz tebi, ti meni

V mesecu aprilu, preden se začne sejnanje in sajenje poljskih pridelkov, KD Hinje že kar nekaj let organizira izmenjavo doma pridelanih sadik in semen, odprta pa je tudi izmenjevalnica oblačil, obutve, igrač ...

Letos je dogodek potekal v nedeljo, 12. aprila 2026, v dopoldanskem času v prostorih KD Hinje in na prostoru pred stavbo.

Dogajanje je na začetku s predstavitvijo latinskoameriških plesov popestrila gospa Luz Vesel iz Lazine, pridružili pa so se ji tudi obiskovalci.

Članice društva smo pripravile različne zdrave prigrizke, več vrst kruha, pogače in zeliščne namaze, pa pecivo, razne napitke in kavo, kar je bilo na voljo vsem

obiskovalcem. Tudi če niso izbirali med pestro ponudbo stvari, so lahko poklepetali in si izmenjali izkušnje ob slastnih prigrizkih.

Istočasno so na pobudo KORK Hinje v zgornjih prostorih društva za vse obiskovalce potekale meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola. Odziv je bil velik. Zahvaljujemo se patronažnima sestram iz Žužemberka Katji in Mateji, ki sta prostovoljno in z veseljem prevzeli to nalogo, čeprav je bila nedelja in njun prost dan.

Odziv ljudi je iz leta v leto večji, kar je tudi naš namen in v naše zadovoljstvo, upam pa, da tudi v zadovoljstvo krajanov.

Irena Blatnik
Foto: Tim Obrstar

Tretja zaporedna zmaga za ekipo CZ Žužemberk

V soboto, 16. maja 2026, je v Črnomlju potekalo regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaštite in Rdečega križa dolenjske regije. Ekipe so na delovnih mestih preverjale svoje znanje, spretnosti in usposobljenost v nujenju prve pomoči ob različnih življenjskih situacijah.

Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa prve pomoči CZ Občine Žužemberk, ki je s strokovnim pristopom, dobro organizacijo in odličnim timskim delom že tretje leto zapored osvojila prvo mesto

med ekipami na regijskem tekmovanju.

Člani ekipe iz Žužemberka so pokazali veliko znanja, hitro odzivnost in pravilno ukrepanje ob oskrbi poškodovancev. Ekipo so sestavljali Janez Kranjc, Nataša Kranjc, Gregor Longar, Jerneja Filipič, Stanko Miklavčič in Karmen Kužnik.

Uspeh ekipe je še en dokaz, da so prostovoljci prve pomoči pomemben del sistema zaštite in reševanja ter vedno pripravljeni pomagati ljudem v nesreči. Njihovo znanje, predanost in

pripravljenost pomagati so vrednote, ki v današnjem času pomenijo veliko varnost in zaupanje za celotno skupnost.

Besedilo in foto: Martina Ana Vrhovnik

Najlepši poklon za mamice: glasba in rožice

Tradicionalni koncert ob materinskem dnevu je tudi letos napolnil večnamensko dvorano na Dvoru s toplino, glasbo in iskrenimi mislimi.

V nedeljo, 22. marca 2026, je Kulturno društvo Dvor pripravilo večer, posvečen vsem ženskam in še posebej mamam. Prireditev so soorganizirale pridne in aktivne članice društva, ki s svojo predanostjo pomembno soustvarjajo kulturno dogajanje v kraju.

Rdeča nit večera je bila mama – njen pomen, toplina in nenadomestljiva vloga v življenju vsakega posameznika, kar so skozi vezno besedilo občuteno povezali voditelji Blaž Primc ter Tjaša in Alja.

Na odru so se predstavili domači pevski sestavi: Otroški pevski zbor Dvor ob Krki pod vodstvom Tjaše Primc in Mešani pevski zbor Dvor ob Krki, ki ga vodi Jernej Fabijan, ter gostje – Ženski pevski zbor Biser iz Grosuplje. Pevke, ki jih vodi Fernando Mejías, so s skrbno izbranim programom in ubranim petjem še dodatno obogatile večer.

Poseben in ganljiv trenutek so pripravili najmlajši – otroci Otroškega pevskega zbora Dvor, ki so svojim mamicam

v znak hvaležnosti poklonili rožice. Rožice so prejele tudi gostujoče pevke iz Grosuplje, domače pevke ter članice društva, kar je bila lepa in pozorna gesta.

Vsako leto se koncert zaključí s posebno pesmijo, ki jo skupaj zapojejo gostje in naši najmlajši domači pevci. Tudi letos ni bilo nič drugače – pevke Ženskega pevskega zbora Biser in Otroški pevski zbor Dvor so skupaj zapeli zaključno pesem, ki je marsikateri mami privedla solzico v oči, nastop pa je med občinstvom požel bučen aplavz.

Pred koncertom in po njem se je predstavila tudi avtorica treh knjig Tatjana Hren. Obiskovalci so lahko njene knjige kupili, z avtorico poklepetali in prejeli njen podpis. Njena stojnica je vzbudila veliko zanimanja.

Večer je minil v prijetnem in ganljivem vzdušju, ki je še enkrat pokazalo, kako pomembno vlogo ima kultura pri povezovanju ljudi ter ohranjanju lepih tradicij. Kulturno društvo Dvor je tudi letos dokazalo, da takšni večeri ostajajo dragocen poklon vsem mamam in utrjujejo lepo lokalno tradicijo.

Besedilo in foto: Jadranka Meglen

Družabno srečanje DU Žužemberk

Mesec maj je mesec piknikov. Lepo vreme in številno družbo članov Društva upokojencev Žužemberk (približno 55 članov) smo združili z dobro hrano na prijetni z naravo obdani lokaciji v Budganji vasi pri koči Kljuse. Druženje smo izkoristili za prijeten klepet, medsebojno spoznavanje z novim vodstvom, načrtovanje novih aktivnosti, veselje, smeh in dobro voljo. Med druženjem nas je s svojim obiskom počastil tudi župan Jože Papež. Da je bilo srečanje še bolj sproščeno, je poskrbel član Ludvik s harmoniko, ob domači glasbi pa se je slišalo tudi petje. Med prisotnimi je bilo čutiti zadovoljstvo, sproščenost, dobro voljo in željo, da se kmalu spet vidimo. Za to bo poskrbel ožja ekipa članov in prostovoljcev društva.

Besedilo in foto: DU ŽBK

Ajdovškim žrtvam v spomin

V cerkvi sv. Trojice v Ajdovcu je bila v nedeljo, 22. februarja, sveta maša, ki ji je sledila slovesnost pred spomenikom ajdovskim mučencem. Sveto mašo za žrtve je ob somaševanju domačega župnika Janeza Zaletela daroval generalni vikar škofije Novo mesto Peter Kokotec. Farani z ajdovške planote so se že četrto leto zapored zbrali, da počastijo spomin na žrtve in dogodek, ki ga je leta 1942 zaznamovala strašna tragedija, ki je prizadela vse prebivalce teh krajev.

Ob smrti Janeza Gnidovca (1939), škopskega škofa, si je novoustanovljeno Prosvetno društvo zadalo nalogo, da v Ajdovcu postavi prosvetni dom. S pomočjo domačinov in rojakov po svetu so ga zgradili v rekordnem času. Po blagoslovu doma in odkritju spominske plošče so ga poimenovali Gnidovčev dom. V tistem času so že čutili strah pred voj-

Ajdovec leta 1912

Učenci so skupaj s poslanko Anjo Bah Žibert položili cvetje ob spomeniku.

Poslanka Anja Bah Žibert

Tončka Smuk Gnidovec je opisala dogajanje 11. in 12. decembra 1942 v Ajdovcu, ki se je končalo z grozovitim pokolom »ajdovških mučencev« v Brezovi Rebri.

no, ki je prav v Ajdovcu dosegla vrhunec leta 1942 s partizanskim napadom na pripadnike vaške straže ter požigom Gnidovčevega doma, cerkve, župnišča in šole.

Na sliki: Ajdovec iz leta 1912

Foto: Osebni arhiv Tončke Smuk Gnidovec

»Danes smo mi dediči tega koščka slovenske zemlje, ki je bil nešteto krat prelit z znojem, žulji in nazadnje celo s krvjo. Strah in bolečina sta se vsem zajedla v srce in s tem živimo še danes, zato niso zaman pozivi k odpuščanju in spravi. Nismo samo dediči dobrin, ampak tudi bolečin naših prednikov,« je ob spomeniku ajdovskim žrtvam v neposredni bližini po vojni zgrajene nove cerkve spregovorila **Tončka Smuk Gnidovec** in prebrala izpoved takrat 12-letnega Albina Gnidovca, žive priče dogodkov, ki je pretresljivo opisal

Slovesnost pred spomenikom

dogajanje z vso krutostjo in bolečino prebivalcev tistega časa. »Dokler ne bodo storjeni temeljni civilizacijski koraki, da kot država poleg nacizma in fašizma obsodimo tudi zločine komunizma, obžalujemo revolucionarno nasilje in izvensodne poboje ter dostojno pokopljemo žrtve, katerih posmrtni ostanki po 80 letih še nimajo groba ne imena, bomo ostali razklan, obremenjen in nesrečen narod brez trdne poti v prihodnost,« je še dodala Smuk Gnidovec in položila na srce vsem prisotnim, naj vsak stori vse, kar je v njegovi moči, da uresniči tisočletno zapoved: »Ne da sovražim, le da ljubim, sem na svetu.«

»Ko danes stojimo tukaj, smo nerazdeljeni. Stojimo kot del naroda, kot ljudje, ki v srcu nosimo isto domovino. Pomembno je spoštovati domoljubje, ki zna ceniti svoje

prednike in poskrbeti za prihodnost svojih otrok. Pogum je tudi v tem, da rečemo, da ima vsak človek dostojanstvo in vsaka žrtev ime. Naj bo to kraj spoštljivega spomina na pobite, kraj molitve in ne obtoževanj. Spomin je del naše narodne zavesti,« je v nagovoru številnim zbranim dejala poslanka Državnega zbora Anja Bah Žibert. »Naj nas povezuje spoštovanje, naj nas povezuje resnica, naj nas povezuje Slovenija. Bog živi Slovenijo in naj zavlada čim prej pomlad v vseh oblikah.«

Slovesnost je povezovala Vesna Zarabec, s pesmijo pa so jo obogatili cerkveni mešani pevski zbor iz ajdovške župnije in učenci tukajšnje podružnične šole ter Osnovne šole Žužemberk z recitacijo in igranjem na harmoniki.

Besedilo in foto: Slavko Mirtič

Prešernovanje 2026

Turistično društvo Suha krajina je tudi letos pripravilo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. V paviljonu na Grajskem trgu v Žužemberku smo recitali Prešernove pesmi in pesmi drugih slovenskih pesnikov. Na koncu smo predstavili še avtorske pesmi nastopajočih. Proslavo je zaključil Primož Pasar, ki je zapel pesem o svojih prijateljih ob spremljavi Klinozoba. To je instrument, ki ga je sam ustvaril po lastni ideji.

Dobro vzdušje so napravili vroč čaj, domača pijača in piškoti. Če bi bilo topleje, bi nemara ostali do jutra.

Besedilo in foto: Miran Jenko

Spomladanska čistilna akcija v Šmihelu

V petek, 10. aprila, smo se ob 16. uri zbrali pred domačim gasilskim domom in se lotili spomladanskega čiščenja naše Banove. Razdelili smo se v tri skupine, da smo lahko pregledali in očistili vse dele kraja.

Akcijo sta pripravila gasilsko in kulturno društvo, predvsem pa je bila to akcija vseh nas, ki nam ni vseeno, kako izgleda naš kraj. Lepo je bilo videti, da se nas je zbralo toliko, še posebej pa nas veseli, da je bilo med nami veliko mladih.

Skupaj smo pobrali kar nekaj odpadkov in naredili nekaj dobrega za okolje, v katerem živimo. Takšni dnevi pokažejo, kaj lahko naredimo, ko stopimo skupaj.

Ob tem pa bi radi vse sokrajane še enkrat prijazno opozorili, da je skrb za naravo in okolico naloga nas vseh. Naj ne bo treba vsako leto pobirati istih smeti na istih mestih. Žal smo že dva dni po akciji opazili, da so se nekateri odpadki znova pojavili tam, kjer smo jih ravno pobrali, in to res ni lep občutek.

Na koncu pa iskrena hvala vsem, ki ste si vzeli čas in prišli pomagat, ter vsem, ki skozi leto skrbite, da naša okolica ostaja čista in urejena.

Besedilo in foto: Maša Koler

Gasilski izlet PGD Križi s PGD Mali Podljuben

V soboto, 11. aprila 2026, smo se člani PGD Križi skupaj z našim pobratenim društvom PGD Mali Podljuben odpravili na gasilski izlet po Beli krajini, ki smo si ga prislužili z aktivnim delom, trdom in predanostjo gasilstvu skozi leto. Takšni izleti so priložnost za sprostitev, druženje ter krepitev prijateljskih vezi med člani in društvi, hkrati pa predstavljajo nagrado za celotno opravljeno delo na področju gasilstva.

Pot smo začeli pri izviru reke Krupe, ki velja za enega najlepših in najbolj znanih kraških izvirov v Sloveniji. Ob občudovanju naravnih lepot smo izvedeli tudi nekaj zanimivosti o reki in njenem pomenu za Belo krajino. Pot smo nadaljevali v Metliko, kjer smo obiskali Slovenski gasilski muzej. Tam smo si ogledali bogato zbirko gasilske opreme, uniform, dokumentov in drugih eksponatov, ki kažejo na dolgo in bogato tradicijo slovenskega gasilstva. Ogled muzeja nas je spomnil na pomen prostovoljnega gasilstva ter na predanost generacij gasilcev, ki so skozi desetletja skrbeli za varnost ljudi.

Naslednji postanek je bil pri Domačih dobrotah Mojca, kjer smo spremljali prikaz priprave tradicionalne belokranjske pogače. Ob zanimivi predstavitvi smo spoznali nekaj skrivnosti te značilne belokranjske jedi, nato pa uživali v okusnem domačem kosilu. Gostoljubnost in domače vzdušje sta poskrbela za prijeten oddih pred nadaljevanjem izleta.

V Bistri buči smo se udeležili »šole malo drugače«, kjer smo na zanimiv in sproščen način spoznavali Belo krajino, njeno zgodovino, kulturno dediščino, običaje in narečne posebnosti. Predstavitve je bila poučna, hkrati pa humoristična, zato ni manjkalo smeha in dobre volje.

Za zaključek dneva smo obiskali še vinsko klet Prus, eno najbolj prepoznavnih vinskih klet v Beli krajini. Ogledali smo si klet, izvedeli več o pridelavi vina ter degustirali nekaj njihovih vin.

Dan je minil v znamenju dobre volje, smeha, prijetnega druženja in pristnega gasilskega tovarištva. Takšna srečanja so pomemben del

gasilskega življenja, saj poleg povezovanja članov krepijo tudi sodelovanje med društvi ter ohranjajo prijateljske vezi, ki so pomembne tako pri delu kot tudi v prostem času. Domov smo se vrnili polni lepih vtisov in novih doživetij ter z željo, da podobne izlete ponovimo tudi v prihodnje.

Besedilo: Karmen Turk

Skupinska fotografija pri Šoli Bistra buča v Beli krajini (vir: Karmen Turk, osebni arhiv)

Kviz gasilske mladine

7. marca 2026 je v OŠ Šmarjeta potekal 22. Kviz gasilske mladine Gasilske zveze Novo mesto. Tekmovanja se je udeležilo 108 ekip mladih gasilk in gasilcev.

Tekmovalci so se pomerili v teoriji, v spretnosti in navezavi vozlov.

Iz PGD Dvor se je tekmovanja udeležilo 7 ekip.

Pionirji so zasedli 1. in 3. mesto, mladinci 1., 5., 9. in 24. mesto, pripravniki pa 4. mesto.

Obe ekipi pionirjev in ekipa mladincev so si s tem zagotovile nastop na regijskem tekmovanju, ki je potekalo 21. marca v OŠ Škocjan, kjer so pionirji osvojili 1. in 5. mesto, mladinci pa 14. mesto.

Tako so se pionirji uvrstili na državno tekmovanje, ki je potekalo 11. aprila 2026 v OŠ Mislinja v Koroški regiji. Na tem 24. državnem kvizu gasilske mladine je ekipa pionirjev, v sestavi Alje, Vite in Aneja, z odličnim znanjem, zbranostjo, spretnostjo in ekipnim duhom dosegla odlično 3. mesto in s tem bronasto medaljo.

Čestitke vsem tekmovalcem za odlične rezultate in seveda tudi mentorjem, ki si vzamete čas in pripravljate otroke na tekmovanje.

Uspeh je plod večmesečnega dela, odrekanja, vztrajnosti, predanosti in prave ekipne povezanosti.

Kot mentorica sem na ekipo zelo ponosna.

Hvala staršem pionirjev in tudi mojim staršem za zaupanje in vso podporo.

Petra Bradač, Predstavnica mentorjev mladine PGD Dvor

Foto: arhiv PGD Dvor

Na Dvoru je odmeval Mlakarjev »poseben gušt«

V petek zvečer, 8. maja 2026, je dvorana na Dvoru znova pokala po šivih. Pod okriljem Kulturnega društva Dvor je obiskovalce navdušil koncert skupine Etno banda Poseben gušt, ki je že tretjič gostovala na Dvoru in še enkrat dokazala, da pesmi Iztoka Mlakarja med ljudmi še vedno živijo z vso močjo.

Večer je v sproščenem in hudomušnem tonu odprla predsednica društva Jadranka Meglen, ki je obiskovalce pozdravila z besedami, da gre za večer dobre glasbe, smeha in »tudi kakšne dobre kapljice«. Ob tem je poudarila, da Etno banda Poseben gušt ni le glasbena skupina, temveč prava kombinacija glasbe, gledališča in življenjskih zgodb, ki jih Mlakarjeve pesmi tako mojstrsko prinašajo med ljudi.

Tokrat so nastopili v kvartetni zasedbi: Aleš Plut, Tomaž Šuln, Marko Šušteršič in Tomaž Zorko. Obiskovalci so uživali ob »zlatem« Mlakarjevem repertoarju, med katerim niso manjkale pesmi En glaž vina mi dej, Vandima, Pubi usidma se, Puntarska, Marjo Špinel in Republika Palma de Coco. Prav slednja je ob koncu večera s pomočjo občinstva, ki je ves čas z veseljem prepevalo skupaj z izvajalci, poskrbela za izjemno energičen zaključek koncerta.

Posebno presenečenje večera je bila tudi nova Mlakarjeva pesem, ki je avtor še

ni posnel in so jo obiskovalci lahko slišali med prvimi.

Da pravo suhokranjsko vzdušje ne mine brez kozarca rdečega vina, je poskrbel vinar Jože Gnidovec, ki je goste pogostil z žlahtno kapljico.

Odzivi obiskovalcev po koncertu so bili navdušujoči. Obiskovalec Roman je zapisal, da morajo biti za predstavo, ki ostane v spominu, izpolnjeni trije pogoji: dobri nastopajoči, domače okolje in brezhibna organizacija – in da je bilo na Dvoru vse to vrhunsko. Mnogi so poudarili sproščeno vzdušje, prepričljiv nastop in izjemno povezanost med izvajalci ter publiko.

Navdušenja niso skrivali niti člani skupine Etno banda Poseben gušt, ki so po koncertu zapisali, da je bil večer »noro sproščen«, ter se zahvalili obiskovalcem za srčno razpoloženje in organizatorkam za odlično izvedbo dogodka.

Za lep spomin na večer so člani Kulturnega društva Dvor nastopajočim podarili unikatne glinene kozarce z napisom »GUŠT«, ki jih je izdelal član društva Rožle Matko.

Petkov večer na Dvoru je tako še enkrat dokazal, da dobra glasba, humor, domačnost in srčnost ustvarijo dogodke, o katerih se govori še dolgo.

Besedilo in foto: Jadranka Meglen

Občni zbor DKŽ Suha krajina – Žužemberk

V petek, 6. marca 2026, smo se udeležili občnega zbora, na katerem smo predstavili opravljeno delo in pogled usmerili v dogodke, ki so se že in se še bodo zgodili v letošnjem letu.

Lani je bilo posebno leto, saj smo skupaj s prijatelji praznovali 30-letnico delovanja DKŽ Suha krajina – Žužemberk. Poveselili smo se v Blatnikovem hramu na Dvoru.

Vsako leto imamo dve prireditvi, in sicer »Razstavo suhokranjskih dobrot« ter »Razstavo in ocenjevanje potic«. Ob tej priložnosti smo pripravili tudi knjigo z naslovom »Potice«. Veliko sodelujemo na ocenjevanjih v sosednjih društvih – pletenic, štrukljev, poprtnika, kruha, jabolčnega zavitka, potice ... Sodelujemo tudi z domačimi društvi, predvsem z društvom vinogradnikov in čebelarским društvom. Odzovemo se na prošnje naših donatorjev, domače občine in drugih. Tudi preteklo leto smo poslušali predavanje zdravnice dr. Žagarjeve o prijetnem staranju. Posebej radi se udeležujemo pomladne in jesenske strokovne ekskurzije, kjer spoznavamo druge kraje, običaje in ljudi. Ob koncu leta smo se odpravili v Galaksijo Trebnje, kjer smo se po obilni večerji razgibali na bowlingu.

Tudi letos smo začeli s kuharskim tečajem v OŠ Žužemberk, ki je vedno dobro obiskan. Pripravili smo tudi že »Razstavo suhokranjskih dobrot«.

Prišla je pomlad, zato naše njive in vrtovi potrebujejo naše roke. Z veseljem se posvečamo vnukom in čas kar prehitro mineva.

Veliko smo se naučile, postale modrejše, le pomladiti se ne znamo.

Besedilo: Milena Iskra
Foto: Slavko Mirtič

Matej Kocjančič v Hinjah

KD Hinje v mesecu marcu en dogodek posveti ženam, materam in mučnikom. Letos smo 6. marca povabili gosta, ki se nam je zdel izredno primeren za tak dogodek, saj se spozna na mnoge reči – igrivo rabo besed in jezika, glasbo, zgodbe in odnose, tako ženske kot moške.

In res smo z **Matejem Kocjančičem** preživeli hudomušen, sproščen in glasbeno obarvan večer.

Verjetno ga ni treba posebej predstavljati, saj ga lahko uvrščamo že na seznam Znanih Suhokranjcev. Poznan ni le v naši Suhi krajini, ampak širom Slovenije in tudi širše. Je pisatelj, izredno spreten pri vezenju besed in izrazov v besedna sporočila, zgodbe ter opise. Ko bereš njegova dela, se oko pogosto zadrži ravno pri teh neverjetnih vzorcih besed in izrazov. Privlačnost njegovih del pa je tudi v tem, da zajemajo lokalno okolje, ob čemer se poraja vrsta vprašanj – sem v teh opisih jaz, moj sosed, kolega? Tako se v njegovih zapisih najdemo, pa če v njih smo ali nismo. Verjetno bomo kmalu lahko rekli, da mora vsak Suhokranjec prebrati Kocjančičev roman.

Veliko presenečenje pa je za vse, ki niso tako na tekočem z delom Mateja Kocjančiča na področju pisanja besedil, da se skoraj na vsakem radijskem programu vrtijo njegove pesmi, ki si jih v mislih ali glasno prepevamo skozi dan. Ja, že več kot 400 jih je.

O njegovem delu pričajo tudi številna priznanja za najboljše besedila, kakovostno ustvarjanje besedil, bogastvo jezika, življenjsko delo in še bi lahko naštevali.

Skupaj s povezovalko Mojco Obrstar smo potovali čez Matejev svet pisateljstva, kjer

obišče tudi naš del Suhe krajine, in pesništva, kar je bilo podkrepljeno tudi z glasbenimi posnetki njegovih pesmi. Ob tem smo se nasmajali njegovemu značilnemu humornemu pogledu na svet ter optimizmu, ki zajame vsakogar v njegovi družbi.

Ob koncu se mu lahko zahvalimo, da s svojim delom bogati in lepša naša življenja, in se veselimo vsega, kar se bo porodilo iz njegovih zamisli.

Irena Blatnik
Foto: Tim Obrstar

Srečanje generacije

1963/64 – 62 let osnovne šole

V četrtek, 23. aprila 2026, smo se na Letališču Novo mesto Prečna zbrali sošolci iz OŠ Žužemberk, ki smo leta 1964 zaključili osmi razred. Zbralo se nas je 10 sošolcev. Pridružil se nam je tudi učitelj telovadbe g. Janez Mohorčič.

Prvič smo se srečali ob 50. obletnici zaključka osnovne šole leta 2014. Od takrat se srečujemo vsako leto in vsakič v drugem kraju.

Pod vodstvom g. Vidmarja smo si ogledali športno letališče, kjer deluje AERO klub, ki izvaja tudi šolanje za motorne in jadralne pilote. Nato smo se napotili še v župnijsko cerkev sv. Antona Padovanskega v Prečni, ki spada pod dekanijo Novo mesto.

Srečanje smo zaključili s kosilom v Gostilni pri Mari v Dolenji Straži. Ob dobri hrani smo se podružili in obujali spomine na šolske dni. Spomnili smo se tudi na naše preminule sošolce. Na koncu smo sklenili, da se ponovno snidemo čez leto dni.

Besedilo in foto: Zvonka Bradač

Bela nedelja v Pregradi

Običaj »Kostrelska uskrna pištola« se v naši pobrateni občini, v Pregradi, odvija že več kot 500 let. Za prireditev streljanja s pištolo – kaburo je zaslužen ban Petar Kegljčević, ki se je moral iz okolice Bihača leta 1523 pred Turki umakniti v Pregrado.

Naši prijatelji iz Pregrade vsako leto povabijo štiri predstavnike Viteškega reda Sei-

senbergensis Tumultus na svojo celodnevno prireditev. Tako že vrsto let ohranjamo prijateljstvo med Pregrado in Žužemberkom. Na njihov lanski »Dodite nam opet« smo se z veseljem odzvali. Najprej so nam ponudili obilen zajtrk, da bi zmogli napore tistega dne, potem pa se je prireditev počasi začela. Zbrali smo se na trgu ob cerkvi in v koloni štirih

zgodovinskih predstavnikov sodelujočih skupin odšli v cerkev k maši. Po maši smo se na stopnicah pred cerkvijo postavili v najboljši položaj za zgodovinsko slikanje, nato pa se na trgu Gospe Kunagorske postrojili po skupinah. Formirali smo procesijo in skoraj odkorakali skozi Pregrado do pokopališča, kjer smo prižgali svečo borcem, nato pa se vrnili

na trg. Vsaka skupina je po vojaško predala raport gradonačelniku mesta Pregrada, saj je hrvaško plemstvo izhajalo iz vojaških formacij, ki so branile Dunaj pred Turki. Ko je zadnji predstavnik predal raport, so nas prav po vojaško odpustili in smo bili prosti do kosila. Mi smo se odpravili malo v hrib do lovskega

doma »Kuna« na divjačinski golaž in pozdravit prijatelje. Po kosilu pa smo se odpeljali na Brege Kostelske, kjer je potekalo pikanje z doma narejenimi kaburami.

Dan nam je počasi uhajal v večer in ob pogovoru s prijatelji smo to komaj opazili. Še bi ostali, a prijetno nedeljo navadno za-

menja naporen ponedeljek in delo v službi ali doma v vinogradu. Tokrat smo se mi poslovili s povabilom: »Pridite poleti k nam, ko bo naš praznik!«

Sestavil: Miran Jenko

Foto: Miran in prijatelji

V Šmihelu ponovno zabrnili traktorji in motorji

V nedeljo, 10. maja 2026, je bil Šmihel pri Žužemberku ponovno poln prijetnega vrveža, zvoka motorjev in dobre volje. Pri cerkvi sv. Mihaela je potekal že šesti blagoslov traktorjev in motorjev – memorial Jože Hrovat, dogodek, ki je v zadnjih letih postal veliko več kot le blagoslov vozil.

Ob lepem sončnem vremenu se je v Šmihelu zbralo več kot 70 traktorjev in motorjev, ob njih pa številni domačini, obiskovalci, prijatelji in podporniki dogodka. Že prihod prvih vozil je dal slutiti, da bo tudi letošnje srečanje nekaj posebnega: sproščeno, domače in polno pristnih ljudi.

Dogodek se je začel s sveto mašo za gasilce, ki jo je daroval gospod župnik Uroš Švarc. Po maši je sledil blagoslov zbranih vozil pred cerkvijo sv. Mihaela, nato pa so se vozniki v slavnostnem krogu odpeljali do gasilskega doma. Tam se je nadaljevalo prijetno druženje ob hrani, pijači, glasbi in številnih pogovorih, ki so trajali še dolgo v popoldne.

Poseben pomen dogodku daje memorial Jože Hrovat. Jože je bil pobudnik tega srečanja in človek, ki je znal povezovati ljudi. S svojo voljo, idejami in srčnostjo je postavil temelje dogodku, ki danes združuje različne generacije in vsako leto privabi več obiskovalcev. Prav zato ta dan v Šmihelu ni namenjen le traktorjem in motorjem, temveč predvsem ljudem, druženju in ohranjanju povezanosti med krajanji.

Takšni dogodki vedno znova pokažejo, da v domačem kraju največ štejejo preprosti trenutki: stisk roke, prijazen pogovor, skupna miza in občutek, da si med svojimi.

PGD Šmihel pri Žužemberku se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organizaciji dogodka, ter vsem obiskovalcem, ki s svojo prisotnostjo ohranjajo lepo tradicijo in vračajo življenje v domači kraj.

Besedilo in foto: Maša Koler

Gasilski pohod na Sveti peter

2. maja 2026 smo se dvorski gasilci tradicionalno podali na pohod na Sv. Peter. Udeležili smo se ga tako mladi kot starejši gasilci. Pot smo začeli pri gasilskem domu na Dvoru. Za starejše je bil organiziran prevoz, tako da ni bil nihče prikrajšan za dobro voljo in druženje.

Na vrhu so nas pričakali čudovit razgled, pijača in odlična malica: hrana izpod peke ter izvrstne pice izpod rok Catering Brbončica LM. Za

dodatno dobro voljo je poskrbela dekleščina ene izmed naših gasilk, kar je dogodek še dodatno popestrilo in ga naredilo nepozabnega.

Hvala vsem našim gasilcem za organizacijo, izvedbo in prijetno vzdušje.

Besedilo: Petra Bradač

Foto: arhiv PGD Dvor

Majski pohod članov DU Žužemberk

Lep in sončen četrtek je bil ravno pravšnji dan za potepanje po vinorodni gorici – Brinovi gori, kamor smo se odpravili člani DU Žužemberk. Sprejeli smo povabilo nekaterih naših članov, ki imajo na tem čudovitem kraju, obdanem z gozdovi, travniki in vinogradi, ob katerih stojijo zidanice, svoj prostor, namenjen počitku, druženju in delu. Pot smo začeli pred gradom Žužemberk, nadaljevali mimo Cvibljja, nato pa po lepi gozdni poti vse do Križev, kjer so nas s toplo domačo malico in dobro kapljico veselo pričakali gostitelji te vasi. Kljub nezahtevni poti sta nam počitek in okrepčilo prav »godila« in nam pomagala, da smo lažje nadaljevali pot proti Brinovi gori. Domači člani in naši gostitelji, zakonca Bonifer in Zaletelj, so nam razkazali vso lepoto tega čudovitega kraja, s katerega je pogled segal vse do žužemberške cerkve. To je kraj, kjer najdeš mir ter slišiš ptičje petje in šumenje gozdov. Dobrodošla je le še prijetna družba in dobra domača kapljica iz njihovih lepo urejenih vinogradov. Vse to smo okusili na našem prvem majskem pohodu po Suhi krajini. Hvala članom, ki so nas vodili in gostili.

Besedilo in foto: Marjana Pečjak

Izdelovanje butaric

V petek, 27. marca, smo se ob 16. uri sovaščani zbrali pri farni cerkvi sv. Mihaela, kjer je potekalo prijetno in ustvarjalno druženje ob izdelovanju butaric. V sproščenem vzdušju, prežetem z veseljem in medsebojnim sodelovanjem, smo skupaj izdelali dve veliki butarici, ki sta krasili praznovanje cvetne nedelje.

Izdelovanje butaric je lep slovenski običaj, ki povezuje generacije in ohranja bogato kulturno dediščino. Vsaka veja, vsak cvet in vsak trak nosi svoj pomen – od pomladi, novega začetka do blagoslova doma in družine. Takšni trenutki nas opominjajo, kako dragoceno je, da stopimo skupaj, si pomagamo in ustvarjamo nekaj lepega za skupnost.

Iskrena hvala vsem, ki ste prispevali svoj čas, dobro voljo in spretnost. Posebna zahvala gre našim mladim soustvarjalcem – Viti, Kaji, Neji, Mihi in Dajani –, ki so s svojo energijo in ustvarjalnostjo pomembno prispevali k nastanku teh čudovitih butaric.

Naj nas tovrstna srečanja še naprej povezujejo in bogatijo naš skupni vsakdan.

Besedilo: Maša Koler

Foto: Gašper Koler

Občni zbor Kulturnega društva Hinje

V petek, 13. marca 2026, smo se člani KD Hinje z gosti – županom g. Jožetom Papežem, podžupanom g. Janezom Pircem in svetnico go. Jožico Grden – zbrali na občnem zboru.

Predsednica ga. Mojca Obrstar je podala poročilo o delu v preteklem letu, iz katerega je razvidno, da je društvo iz leta v leto bolj aktivno in pripravljeno na nove izzive. Ustvarjalnost in delavnost se kaže na področju delavnic kvačkanja, družabnih srečanj, izmenjevalnice oblačil, obutve in igrač, ki je zelo zaživela in privablja tudi ljudi iz drugih krajev, prireditvev, pohodništva, pravljicnih uric itd.

Pomembno pa je tudi, da se društva v kraju povezujejo med seboj, saj je tako dogajanje učinkovitejše in privlačnejše za vse krajanje. Kar nekaj dogodkov društvo načrtuje skupaj z gasilskim društvom, krajevno skupnostjo in vse bolj tudi s krajevno organizacijo RK Hinje.

Predsednica je podala program dela društva za leto 2026:

- Pogovor s pisateljem in avtorjem glasbenih besedil g. Matejem Kocjančičem 6. marca 2026 v knjižnici.
- Vsako prvo nedeljo v mesecu v dopoldanskem času izmenjevalnica in knjižnica.
- Vsak torek popoldne knjižnica, izmenjevalnica, kvačkanje in družabne igre.
- Enkrat mesečno pravljicne urice. V spomladanskem času nastop vrtca Žužemberk v šoli.

- Sodelovanje pri organizaciji tekmovanja harmonikarjev na gasilski veselici v Hinjah.
- Sodelovanje pri izvedbi pohoda Žužemberk–Močile.
- Po dogovoru bomo skozi vse leto izvajali pohode.

Izmenjava sadik v nedeljo, 12. aprila 2026. Na ta dan bo KORK Hinje organiziral tudi meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola za obiskovalce. Kot delavnico bo ga. iz Lazine predstavila latinskoameriške plesne, ki bi jih glede na interes kasneje tudi poučevala.

V petek, 20. marca 2026, bo ga. Katarina Petan predavala o vzgoji, odnosih ...

V maju bomo organizirali strokovno ekskurzijo v Podbočje.

Prireditve, vezane na praznike, otvoritve in podobno (kresovanje, prižig lučk ...).

Delovanje društva sta pohvalila tudi župan in podžupan, ki sta poudarila pomen druženja, ki omogoča pristen stik med ljudmi, kar je v tem času še kako pomembno. Še posebej sta pohvalila sodelovanje med društvi in občino ter izrazila vso podporo, tako moralno kot finančno.

Društvo pridobiva nove člane, kar je še en dokaz o učinkovitem delu. Vedno pa ste vabljeni, da se nam pridružite – veseli bomo vsakega novega člana.

Irena Blatnik, Foto: Tim Obrstar

Nagrada zmagovalni mladi ekipi PGD Dvor

Na zadnji skupščini Gasilske zveze Novo mesto, ki je potekala 24. aprila 2026 v prostorih Kulturnega centra Škocjan, je ekipa pionirjev PGD Dvor, v sestavi Alje, Aneja in Vite, za osvojenost 3. mesto na 24. državnem kvizu v Mislinji prejela zahvalo Gasilske zveze Novo mesto. Vsi trije in njihova mentorica smo prejeli maskoti mladih gasilcev – Florija in Cvetko.

Besedilo: Petra Bradač, mentorica
Foto: Jože Gregorič

Orientacija Gasilske zveze Novo mesto

Na območju Prapreč pri Straži je v soboto, 25. aprila 2026, potekalo tekmovanje v gasilski orientaciji Gasilske zveze Novo mesto.

Iz društva PGD Dvor se je orientacije udeležilo devet ekip. Vse ekipe so pokazale veliko znanja, spretnosti in tekmovalnega duha ter suvereno zastopale naše društvo.

Doseženi rezultati:

- pripravniki: 1. mesto,
- mladinke: 1. in 5. mesto,
- pionirke: 6. in 8. mesto,
- mladinci: 8., 16. in 27. mesto ter
- pionirji: 21. mesto.

Z osvojenim 1. mestom je našim pripravnikom pripadla čast spusta tekmovalne zastave, kar so opravili z velikim ponosom.

Vsem tekmovalcem in njihovim mentorjem iskreno čestitamo za trud in dosežene rezultate. Mladinkam in pripravnikom, ki nadaljujejo pot na regijsko tekmovanje, ki bo 20. junija 2026 na območju Gasilske zveze Trebnje, pa želimo veliko sreče, tekmovalnega duha in uspeha.

Petra Bradač, predstavnica mentorjev mladine PGD Dvor
Foto: arhiv PGD Dvor

Srečanje starejših občanov KORC v OŠ Žužemberk

V petek, 15. maja 2026, ob 15. uri je v prostorih Osnovne šole Žužemberk potekalo prijetno srečanje starejših občanov v organizaciji Krajevne organizacije Rdečega križa Žužemberk. Dogodek je spremljal bogat kulturni program, ki so ga pripravili učenci 3. in 4. razreda OŠ Žužemberk skupaj z mentoricami Alenko Pavlin, Andrejo Kocijančič in Nino Banovec. S svojo iskrenostjo, razigranostjo in talentom so pričarali toplo in srčno popoldne.

Srečanje so odprli pozdravni nagovori gospe Mire Kovač, članice KORC Žužemberk, predsednice Rdečega križa Novo mesto gospe Danice Malnar Novak ter ravnateljice Osnovne šole Žužemberk gospe Mije Penca Vehovec.

Kulturni program učencev 3. in 4. razreda je bil pester in raznolik. Predstavili so se s pevskim zborom, dramskim prizorom, plesom ter glasbenimi točkami ob spremljavi klavirja. Z lepo deklamacijo je nastopila tudi pesnica Silva Mohorčič, katere besede so bile pravo osvežilo za poslušalce. Za veliko smeha pa sta poskrbeli Lili Hrovat in Mojca Obrstar, sodelavki vrtca Žužemberk, ki sta pripravili navihani skeč.

Učenci so s svojim nastopom znova dokazali, da znajo s toplino, ustvarjalnostjo in veseljem povezovati generacije ter soustvarjati prijetne trenutke za vse prisotne.

Besedilo in foto: Andreja Kocijančič

Občni zbor Društva upokojencev Žužemberk

Konec meseca marca smo se člani DU Žužemberk zbrali v FS dvorani na vsakoletnem občnem zboru. Poleg članov so bili prisotni tudi nekateri gostje – policist g. E. Kramar, predsednik DU Dvor g. Mikec in predstavnik PZDO g. Zagorc. Dvorana je bila polna, počutje pa odlično, saj se le redko kdaj zgodi, da se družimo v tako velikem številu. Dolgoletni predsednik g. Anton Novak je pred začetkom povabil članice literarne sekcije, da recitirajo nekaj svojih pesmi. Sledilo je poročanje o minulemu letu. Poudaril je, da se število članov z leti zmanjšuje, da se člani organiziranih aktivnosti udeležujejo v zelo majhnem številu, še zlasti izletov, letovanj in sprehodov oz. pohodov. Pohvalil pa je delovanje športne sekcije (šah in pikado), ki na tekmovanjih posega po visokih mestih. O tem je poročal njihov predstavnik g. Miha Kastelec, hkrati pa prijazno povabil k sodelovanju tudi nove člane. Blagajniško poslovanje je posredovala dolgoletna blagajničarka ga. Ana Glavan. Poudarila je, da so finančne številke skromne, kar je bilo razvidno iz podanih prihodkov in odhodkov. Besedo so dobili tudi naši gostje, ki so predstavili svoje vtise, povezane z našim društvom. Poudarili so dobro sodelovanje, medsebojno povezovanje in željo po več

skupnega druženja. G. Kramar nas je seznanil s kriminalnimi dejanji na našem terenu in podal nekaj pravil za boljšo varnost. Na koncu poročil je sledilo slovo dolgoletnega predsednika g. Antona Novaka. Tajnica ga. Ida Kastelic se mu je z ožjo ekipo in v imenu vseh članov zahvalila za dolgoletno delo in ves trud, ki ga je vložil v delovanje društva. Lepo vabljen tudi k prihodnjemu sodelovanju. Sledila je izvolitev novega vodstva. Od zdaj naprej bodo društvo vodili nekateri novi

in tudi že obstoječi člani, in sicer: predsednica ga. Zdenka Blatnik, namestnica ga. Marjana Pečjak, tajnica ga. Ida Kastelic, blagajničarka ga. Ana Glavan in vsi ostali poverjeniki ter člani UO in NO. Upamo in želimo si veliko sodelovanja, dobrih odnosov, prijetnega druženja, predvsem pa zdravja in dobre volje, ki je sledila po končanem uradnem delu ob dobri hrani in prijetni družbi.

Besedilo in foto: DU Žužemberk

Čaroben večer z Divano in otroškimi glasovi

Na vroč torkov večer, 26. maja 2026, je grajsko dvorišče gradu Žužemberk napolnila glasba, ki se je dotaknila src. Na koncertu Maje Marinčič, ki ustvarja pod umetniškim imenom Divana, smo z velikim veseljem sodelovali tudi člani KD Dvor – otroci Otroškega pevskega zbora Dvor ob Krki.

Maja Marinčič je izjemna glasbenica, ki na oder ne prinaša le pesmi, temveč tudi svojo dušo. V vsaki njeni melodiji je čutiti iskrenost, nežnost in toplino, ki poslušalca povsem prevzame. S svojim čarobnim glasom je občinstvo popeljala skozi večer čustev, zgodb

in lepih melodij ter navdušila tudi z dvema novima avtorskima skladbama.

Poseben trenutek večera pa je pripadel našim najmlajšim pevcem. Otroci Otroškega pevskega zbora Dvor ob Krki so se na nastop pripravljali več kot mesec dni ter skupaj z Majo zapeli dve pesmi. Njihovi nasmehi, iskrene otroške oči in ubrani glasovi so ustvarili nepozaben trenutek, ki bo še dolgo ostal v spominu.

Povabila k sodelovanju smo bili iskreno veseli in s ponosom smo bili del tako lepega glasbenega večera. Iz srca se zahvaljujemo

naši zborovodkinji Tjaša Primc, ki je otroke s predanostjo, potrpežljivostjo in veliko srčnosti pripravila na nastop.

Besedilo in foto: Jadranka Meglen

S kolesi čez mehiški Kalifornijski polotok

V Kulturnem domu Dvor je v petek, 6. marca 2026, ponovno zadišalo po pustolovščini. Že skoraj tradicionalno sva Suzana in Renato ob fotografijah predstavila enega svojih najzahtevnejših in najslikovitejših potovanj – več kot 2.000 kilometrov dolgo kolesarjenje po mehiškem polotoku Baja California. Pripoved, pospremljena s fotografijami, je segala nazaj v december 2019, ko se je vse skupaj začelo, in nas popeljala skozi puščave, oaze, obale Pacifika in Korteškega morja ter med kaktuse, ki jih je mogoče videti le tam.

Baja Divide – gorskokolesarska »transverzala«

Za pot, imenovano *Baja Divide*, sva prvič slišala že leta 2017. Gre za eno najbolj cenjenih in hkrati najzahtevnejših »bikepacking« pot na svetu. Začne se v ameriškem San Diegu, takoj za mejo pri mestu Tecate pa se prelije v surovo mehiško divjino. Pot se vije vzdolž celotnega 1.220 kilometrov dolgega polotoka skozi puščave, čez razgibane gorske verige, misijonske vasice in obale dveh morij – Tihega oceana in Korteškega morja.

Dež, blato in prvi metri

Kolesarska avantura se je začela z letom v Los Angeles, kratkim skokom z vlakom do San Diega in nato – peš čez mejo. V zloglasni Tijuani sva našla avtobus, ki naju je odložil malce južneje, v Ensenadi.

A vreme nama sprva ni prizanašalo. Močan dež je makadamske poti spremenil v blatno past, zato sva morala prvotne načrte za nekaj dni opustiti in slediti glavni asfaltni cesti proti San Quintinu. Ko se je podlaga končno posušila, sva pri Bahii de Los Angeles zapeljala nazaj na peščena brezpotja – in začela se je prava Baja.

V kraljestvu gigantskih kaktusov

Na poti naju je najbolj osupljala flora, predvsem kaktusi. V rezervatu Valle de los Gigantes so najbolj gosto posejani orjaški primerki kaktusov cardón, ki veljajo za največje kaktuse na svetu. Zrastejo do 20 metrov visoko in dosežejo starost tudi do 300 let, napolnjeni z vodo pa lahko tehtajo tudi do 25 ton. Večkrat sva neposredno pod kaktusom tudi kampirala, tihe zvezdne noči pa so nama radi popestrili laježi kojotov.

Druga endemična vrsta pa so kaktusi, ki izgledajo kot obrnjen korenček in se imenujejo cirio. Tudi ti zrastejo več kot 20 metrov, največ pa jih je na južnem delu polotoka. Brez vode lahko preživijo tudi do pet let. Rastejo pa izredno počasi – v desetih letih le za 30 centimetrov. Vožnja skozi eno največjih mehiških zaščitenih območij Valle de los Cirios daje skoraj nezemeljski občutek.

Ko je 30 kilometrov celodnevna avantura

Baja ni zahtevna le zaradi velikih razdalj med naselji, kjer lahko kupiš hrano in vodo. Tudi podlaga je tisti resnični izziv: rebrasti makadami, droben pesek, sprane kamnite grape. Kar nekajkrat se je zgodilo, da sva za 30 kilometrov porabila osem ur poganjanja pedal in potiskanja težko otovorjenih koles. Nekateri odseki so bili tako samotni, da sva morala na kolesi naložiti vsak tudi po deset litrov vode in zalogo hrane za tri dni. A trud se je poplačal. Pokrajina naju je z vsakim kilometrom znova navdihovala.

Srečanja, ki pustijo sled

Na poti seveda ne gre brez pristnih in toplih človeških stikov, ki so pogosto najlepši del potovanja:

V Bahii de Los Angeles sva spoznala Slovaka, ki s Ford Fiesto potujeta okoli sveta, na ranču Piedra Blanca sva od nasmejanega starejšega mehiškega para prejela večerjo in prenočišče, v misijonskem mestecu San Ignacio sva pristala v »Casa del Cyclista«, kjer sva se čudila Nemcu Svenu, ki kolesari brez zadnje zavore in zdravstvenega zavarovanja, v San Evaristu nama je družbo delal Kanadčan Francis, ki po smrti žene sam potuje po Mehiki z jeepom.

Slane lagune, zelene oaze in globoki kanjoni

Od ugrezajočih peščenih poti v lagunah in rebrastih cest, zalitih s slano vodo, do čarobne oaze La Purisima s toplo in čisto reko ter regljanjem žab – pot je bila resnično razgibana. Vmes sva se vzpela med ugasle vulkane »Treh devic«, nadaljevala mimo misijonskih vasi, kot je San Javier, kampirala ob gorskih potokih, srečevala nasmejene in tople domačine, večerno družbo pa so nama delali pujski, tarantele, kojoti in sove. Ko se je pot približevala Korteškemu morju, sva končno zapeljala na prijaznejše in toplejše obalne predele. Tam so naju pričakali slikoviti zalivi, kristalno toplo morje, raznobarvne kamnine, morski levi in prvi kiti sezone.

Kjer se stikata razkošje in divjina

Na jugu se Baja povsem spremeni – narava ostaja divja, a naselja postajajo bolj mondana.

V La Pazu sva nadoknadila beljakovinski primanjkljaj z odličnimi burgerji. V San Juanicu je pivo ob morju poplačalo naporno jutro. V najbolj južnem San Jose del Cabo sva si privoščila večerni sprehod po praznično okrašenem mestu. V bližini umetniškega Todos Santos sva obiskala znameniti Hotel California, nato pa se čez hribe znova vrnila v bolj odmaknjene koticke. Božični večer sva preživela sama

v šotoru ob manjšem potočku, večerjala pa, kot običajno na tej poti, tortilje s sirom in tuno.

Finale v La Ventani in druženje z Alenko

Po krožnem delu na skrajnem jugu polotoka nama je ostalo še nekaj dni, ki sva jih izkoristila za obisk rojakinje – Radovljčanke Alenke, ki že več kot 30 let živi v Kaliforniji, v Mehiki pa ima počitniško hiško oz. haciendo, kot rečejo Mehičani. Z nasveti nama je olajšala marsikatero zagato na poti, saj je trasa sama prevozila leto prej. Njena življenjska zgodba in knjiga, ki jo je lani napisala o svoji poti po Baji, sta močno navdihujoči. Druženje z njo, njeno družino in ameriškimi prijatelji je bil poseben vrhunec na koncu najine poti. Iz La Ventane sva se vrnila proti La Pazu in z avtobusom v Tijuano, peš čez mejo, potem pa z vlakom nazaj v Los Angeles, od koder sva po petih tednih dogodivščin odletela nazaj domov.

Upava, da sva s svojim pripovedovanjem pokazala, da prava potovanja niso stvar popolnih fotografij, temveč nešteti drobnih trenutkov: srečanj, naporov, improvizacije, hvaležnosti in predvsem pristne povezanosti z naravo in ljudmi.

Besedilo: Suzana in Renato Andrejčič
Foto: osebni arhiv Suzana in Renato

Suhokranjske mažoretke

Kvalifikacije Kočevje

V nedeljo, 8. marca 2026, smo se članice Twirling kluba Urshinih mažoret z velikim navdušenjem odpravile na mednarodno tekmovanje/kvalifikacije v Kočevje. V dvorano smo vstopile z željo, da pokažemo, koliko truda, vztrajnosti in ljubezni do mažoretnega plesa vlagamo v vsak trening. Rezultati so nas

na koncu prijetno presenetili in razveselili še bolj, kot smo si upale pričakovati.

Ko so razglasili rezultate, je bila dvorana polna veselja, ponosa in navdušenja. Vsak nastop je bil rezultat številnih ur treningov, prijateljstva, podpore in velike ljubezni do plesa. Mažoretni ples za nas ni le šport – je strast, ki nas povezuje, nas uči vztrajnosti in nam daje nepozabne trenutke na odru.

Dosegle smo tudi veliko število točk in se z vsemi koreografijami uvrstile na svetovno prvenstvo, ki bo potekalo od 25. do 28. junija v Crikvenici na Hrvaškem.

Na te dosežke smo izjemno ponosne, saj so dokaz, da se trud vedno poplača. Takšni trenutki nam dajejo še več motivacije za nadaljnje treninge in nove izzive. Iskreno upamo, da bomo podobne uspehe doživele še velikokrat, predvsem pa, da bomo še naprej skupaj ustvarjale zgodbe, polne ritma, energije in ljubezni do mažoretnega plesa.

Suhokranjske mažoretke

Naši dosežki:

- Zarja Fabjan je v kategoriji Kadet – solo osvojila 1. mesto.
- Zala Fabjan je v kategoriji Show kadet – solo prav tako osvojila 1. mesto.
- Nika Hočevar je v kategoriji Show junior – solo osvojila 1. mesto.
- Nika Hočevar in Manca sta v kategoriji Show junior – duo/trio osvojili 1. mesto. Prejeli sta tudi vavčer za takojšnjo uvrstitev na svetovno prvenstvo.
- Skupina s cofi je osvojila 1. mesto.
- Mlajša skupina mažoret s palico je osvojila 3. mesto.
- Dekleta so s skupno koreografijo Avatar osvojila 1. mesto. Prejela so tudi vavčer za takojšnjo uvrstitev na svetovno prvenstvo.

Občni zbor KD Šmihel pri Žužemberku

Občni zbor Kulturnega društva Šmihel pri Žužemberku, ki je potekal 14. marca, je minil v prijetnem in delovnem vzdušju ter znova pokazal, da društvo v kraju ohranja pomembno povezovalno in ustvarjalno vlogo.

Zbrane članice in člane ter goste je uvo- doma pozdravila predsednica društva Sara Struna Novak. V nagovoru je poudarila po- men sodelovanja, prostovoljstva in ohranja- nja skupnostnega duha, hkrati pa predstavi- la tudi načrte za prihajajoče obdobje. Med osrednjimi dogodki ostajajo kmečke igre, ki jih društvo načrtuje tudi letos, predvidoma v soboto, 26. septembra. Ob tej priložnosti je povabila vse krajane, naj se opogumijo, sestavijo ekipe in se preizkusijo v različnih spretnostih.

Občnega zbora so se udeležili tudi župan Jože Papež, podžupan Janez Pirc ter občinski svetnik in aktiven član društva Rafael Vidmar, ki s svojo prisotnostjo in podporo potrjujejo pomen društvenega delovanja v lokalnem okolju.

Zbor je vodil Jernej Iskra, ki je poskrbel za tekoč in pregleden potek srečanja. V nadalje- vanju so sledila poročila o delu posameznih sekcij in dejavnosti društva v preteklem letu.

Maša Koler je predstavila dejavnosti za otroke in mladino, med katerimi izstopajo oratorij ter pravljico-gibalne urice, ki zdru- žujejo ustvarjalnost, gibanje in druženje. Ob tem je podala tudi poročilo o finančnem po- slovanju za leto 2025.

Maja Papež Iskra je predstavila kulturne in družabne dogodke, kot so farno žegnanje, prijetno druženje ob toplih piškotkih ter pre- davanje o duhovniku Jožetu Kastelicu, ki je pritegnilo zanimanje obiskovalcev.

Svoje delo in načrte je predstavila tudi Helena Barle, ki vodi telovadno sekcijo. Ta ostaja pomemben del društvene dejavnosti,

saj spodbuja gibanje, zdrav življenjski slog in medsebojno povezovanje. Ob tem so bile predstavljene tudi ideje za prihodnje leto.

Občni zbor se je zaključil v sproščenem pogovoru in z jasno izraženo željo po nadalj- njem uspešnem delu. Člani društva so ob tem izrekli iskreno zahvalo Angeli Bedene za gostoljubje in prijeten sprejem.

Kulturno društvo Šmihel pri Žužemberku tako ostaja dejaven in pomemben soustvar- jalec družbenega življenja v kraju, z zagna- nostjo in novimi načrti pa že pogleduje proti prihodnjim dogodkom.

Besedilo in foto: Maša Koler

Pionirsko in mladinsko tekmovanje Gasilske zveze Novo mesto

V soboto, 30. maja 2026, je v Dobruški vasi potekalo pionirsko in mladinsko tekmo- vanje Gasilske zveze Novo mesto.

Iz PGD Dvor so se tekmovanja udeležile štiri ekipe. Mladi gasilci so pokazali veliko znanja, vztrajnosti in ekipnega duha ter us- pešno zastopali naše društvo.

Doseženi rezultati:

- mladinke: 2. mesto,
- pionirji: 5. mesto,
- mladinci: 6. mesto in
- pionirke: 9. mesto.

Z doseženim 2. mestom so se mladinke uvrstile na regijsko tekmovanje. Iskrene če- stitke vsem tekmovalcem za odličen nastop ter za trud in predanost, ki so ju pokazali skozi celotno tekmovanje. Posebna zahvala gre mentorjem, ki ekipe pridno pripravljajo na tekmovanja, ter mladim tekmovalcem za prizadevno sodelovanje na vajah.

Po tekmovanju smo se ustavili še v Voja- šnici Franca Uršiča Novo mesto, kjer je pote- kal dan odprtih vrat. Ogledali smo si vojaško opremo in različna vozila, spoznali delo pri- padnikov Slovenske vojske ter se preizkusili v številnih zanimivih aktivnostih in izzivih. Dogodek je ponudil veliko priložnosti za dru- ženje, pridobivanje novih izkušenj ter nepo- zabno preživeto popoldne.

Besedilo: Petra Bradáč, predstavnica mentorjev mladine PGD Dvor, Foto: arhiv PGD Dvor

Spominska ura ob obletnici strmoglavljenja ameriške leteče trdnjave v Gradencu

Turistično društvo Suha krajina iz Žužember- ka je v začetku marca pripravilo proslavo ob 81. obletnici strmoglavljenja močno poško- dovanega ameriškega bombnika B-17, ki je v nesreči pristal na košenicah pod Gradencem.

Leta 1945 se je 9. marca eskadrilja bomb- nikov 483. bombniške skupine 5. letalskega polka ameriških letalskih sil vračala z bom- bardirne akcije v bazo v italijanskem Bariju. Njihova naloga je bila v Avstriji, blizu Grad- ca, uničiti skladišča goriva. Med vračanjem so naleteli na močno okupatorsko protia- vionsko artiljerijo in se prebijali skozi »flak« letečih izstrelkov in artiljerijskih granat pro- ti domači bazi. Letečo trdnjavo Je Reviens, pilota in komandirja Edvarda F. Logana je nemška obramba hudo poškodovala. S tre- mi od štirih motorjev so komaj sledili svoji skupini. Ko jim je odpovedal še tretji motor, so morali zapustiti skupino in komandir Lo- gan je ugotovil, da bodo po vsej verjetnosti strmoglavlili. Vedel je, da je v Sloveniji veliko osvobojenega ozemlja, ki ga obvladujejo par- tizani, zato se je odločil zapustiti zaukazani koridor in usmeril svoje letalo proti Sloveniji. Blizu Gradenca v Suhi krajini jim je odpovedal še drugi motor, prvi pa je začel »kašljati« in komandir Logan je posadki ukazal zapustiti letalo. Ker svojega vodje niso hoteli zapusti-

ti, jim je moral zagroziti s pištolo. Potem je tudi sam skočil skozi loputo za bombe, ravno dovolj zgodaj, da se mu je padalo še zadosti odprlo. Krilata lepota je še nekaj časa lete- la proti vasi, potem pa se je močno nagnila na eno stran in zavila proti svojemu koman- dirju, ki je ravnokar s padalom bolj padel kot pristal na travniku. Tudi njegova leteča ljub- lenka ga ni hotela zapustiti. Malo pred njim je omagala in se ustavila v spomladanski travi k zadnjemu počitku.

Loganova računica se je dobro končala, saj so jih partizani prvi opazili in spravili na varno. Nato so jih po kurirskih poteh odpe-

ljali v Belo krajino, kjer so z osvobojenega letališča odleteli proti svoji bazi v Bariju na jugu Italije. Vseh deset članov posadke se je srečno vrnilo.

S spominskim obeležjem in proslavo ob obletnici dogodka smo hoteli obuditi spomin na grozote vojne ter pomanjkanje in revšči- no, ki ju prinese vojna ujma. Res je, da nihče nima nikoli dovolj vsega, tudi želja po bo- gastvu in moči je v nas vseh. Vendar ni treba uničiti vsega, kar imamo zdaj, zaradi preve- likih ambicij nekaterih nenasitnežev. Vojna je vendar pogubna za vse!

Besedilo in foto: Miran Jenko

18. pohod po poti Janeza Kmeta

Na prvo pomladansko nedeljo, 29. marca 2026, smo se že tradicionalno odpravili po poti Janeza Kmeta. Čeprav je še malo dišalo po zimi, saj je dva dni pred pohodom kar lepo snežilo, se je na izhodišču zbralo 50 pohod- nikov. Med njimi je kar nekaj takih, ki niso na pohodu nikoli manjkali, vsako leto pa priha- jajo novi udeleženci iz širše Dolenjske, ki so željni spoznavanja novih nekoliko bolj skritih kotičkov naše dežele. Če je Dvor, kjer je bil štart pohoda, večini poznan, ker leži ob regi- onalni cesti, pa so vasi in zaselki, skozi kate- re pelje pot, manj poznani, pa toliko bolj za-

nimivi. Že Vinkov Vrh je pravi vrh na poti, saj se je treba iz izhodišča kar krepko povzpeti, vsaj toliko, da smo se prijetno ogreli v hla- dnem jutru. Takoj za tem se pot položi in je bolj zložna do zaselka Skopice, od koder se ponovno vzpne čez Hrib, kjer se odprejo prvi razgledi. Ti se še bistveno razširijo, ko skozi Mali in Srednji Lipovec prispemo do vinske gorice Boršt, ki postaja vse bolj pravo, ne zgolj vikend naselje. Do cerkve na Selih pri Ajdovcu smo se ravno prav razgibali, da je prijalo ne- kaj pavze ob topli pijači in sladkem prigrizku. Nadaljevali smo skozi tretji Lipovec, tj. Veli-

ki Lipovec, kjer ni mogoče zgrešiti, da so tu doma največji kmetje Suhe krajine. Iz naseljenega dela poti smo prispeli v območje, kjer domujejo divje živali. Od Velikega Lipovca do koč Konjeniškega društva Suha krajina pelje gozdna cesta skozi strnjen gozd, ki še ni ozelel, zato je bila pot tudi v tem delu svetla in odprta, čeprav so se sončni žarki bolj ali manj ves čas trajanja pohoda sramežljivo skrivali za oblaki. Pri konjeniškem domu, ki ga je gospodar Toni pred našim prihodom prijetno ogrel, smo si privoščili daljši počitek s toplom malico. V vetrovnem vremenu je res prijal

počitek v toplem zavetju, ki ga je bilo kar težko zapustiti za spust v dolino. Pred spustom smo zavili še do razgledne klopce, kjer je res čudovit pogled na dolino reke Krke, ki nas je spremljal tudi v nadaljevanju ob lovski koči, kjer je posebej novim udeležencem ostal nepozaben čudoviti razgled, kljub relativno majhni nadmorski višini. V nadaljevanju nas je čakalo nekaj blata zaradi na novo nadelane poti, kar pa razen umazanih čevljev ni nikomur povzročalo težav.

Prijetno preživet dan v družbi pozitivnih ljudi se je zaokrožil na Dvoru, kjer smo

si segli v roke s pozdravom »Naslednje leto se zberemo spet«. Mogoče ne prav vsi, organizatorice bomo gotovo vztrajale. Letos mineva že 20 let od organizacije prvega pohoda »Po poti Janeza Kmeta«. Le epidemija je pretrgala neprekinjeno verigo pohodov, sicer pa vsako leto v vsakem vremenu obeležimo spomin na pisca in duhovnika Janeza Kmeta in tako ohranjamo kulturno, zgodovinsko in tudi rekreativno tradicijo.

Valerija Vidmar, Kulturno društvo Dvor in PD Krka Novo mesto, Planinska skupina Dvor
Foto: Jadranka Meglen, Kulturno društvo Dvor

29. srečanje literatov upokojencev v Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu

Pokrajinska zveza društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine (PZDU DBK) je v okviru programa dela za leto 2026 na materinski dan, 25. marca, organizirala že 29. srečanje literatov upokojencev PZDU DBK.

Srečanje je potekalo v atriju Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu, kjer se je zbralo 23 literatov iz desetih društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine. Društvo upokojencev Žužemberk sva zastopali Magda Kastelic Hočevar in Silva Mohorčič.

Na začetku kulturnega dogodka je zbrane nagovorila predsednica PZDU DBK Cirila Surina Zajc, pozdravne besede pa je namenil tudi predsednik Komisije za kulturo pri PZDU DBK Karol Zagorc. Posebej prisrčno je pozdravil gostjo srečanja, diplomirano komunikologinjo in pisateljico Suzano Zagorc.

Kulturni program sta s prijetnimi melodijami na kitari obogatili učenki Glasbene šole Marjana Kozine. Sledil je osrednji del srečanja – predstavitev izbranih pesmi, proznih del, spominov in utrinkov iz življenja, prežetih z veseljem, nostalgijo in tudi žalostjo. Ob poslušanju literarnih prispevkov smo lahko začutili bogastvo misli, občutij in življenjskih izkušenj ustvarjalcev. Literati so z iskrenostjo, ponosom in veseljem delili svoja dela z občinstvom.

Ko se je popoldne prevesilo v večer in je atrij knjižnice zažarel ob razstavljenih slikah novomeške slikarke ter svetlobnih instalacijah, je zbrane nagovorila še gostja večera Suzana Zagorc. Izrazila je veselje, da ljudje tudi v času upokojitve ohranjajo voljo in navdih za pisanje ter svoje zgodbe, pesmi in razmišljanja delijo med ljudi. »Poklon vsem literatkam in literatom – ustvarjajte še naprej,« se je zahvalila udeležencem srečanja.

Ob zaključku so udeleženske prejele zanimive nageljčke, poklon PZDU DBK ob materinskem dnevu. Druženje smo nadaljevali ob pogostitvi, naredili nekaj lepih fotografij za spomin ter si zaželeli, da se prihodnje leto ponovno srečamo.

Besedilo: Magda Kastelic Hočevar
Foto: Spletna stran DU

»Če bi slikala mojo auro prej in zdaj, zdaj verjetno kar sijem.«

Sproščanje in regeneracija z zvokom

V petek, 24. maja 2026, nas je v večnamenski dvorani na Dvoru s svojimi instrumenti in glasom razvajala Mina Kunstel iz Češnjice v Bohinju. Po izobrazbi diplomirana socialna pedagoginja, po srcu in duši pa glasbena in pravljica ustvarjalka ter svojska interpretatorka zvoka in glasu, ki svoje glasbeno ustvarjanje in poustvarjanje združuje z dediščino ljudskega petja iz različnih glasbenih tradicij.

Besede so mnogokrat premalo, da bi zna le opisati subtilno doživljanje njenega glasu in zvokov instrumentov, ki jih uporablja pri svojem delu – gong, himalajske in kristalne posode, shruti, koshi, lira, školjka in kalimba, k njihovim zvokom pa Mina doda še svoj glas. Pravi, da je glas tudi zdravilno sredstvo, da je to orodje, ki ga imamo vsi, a smo pozabili na znanje o njegovi uporabi, saj nas uči, kako se povezati s svojimi koreninami in ponovno obuditi modrost lastnega telesa. Strosvetno znanje o zdravljenju z zvokom, ki je njenemu delu dalo poseben pečat, je prejela od učiteljice Zinaide Taniševne Tirisove s sibirskega Altaja.

Po uvodni predstavitvi smo se udobno namestile na blazine in zaprle oči. Mina nas je najprej nežno vodila, da smo zavestno sprostile vse dele naših teles tako z dihom kot z napenjanjem in sproščanjem napetosti v vseh mišicah. Nato je do nas zaplaval prvi zvok, njegove vibracije pa so povzročile, da sem hitro odplavala v svoj svet, v namišljeno pokrajino. Sonce me je grelo, ko sem bosa hodila po mehki travi do peščene brežine lenobne reke. Mina pa je pela: »Hodim po svoji poti ... Svetloba se steka, odpirajo se vrata, staro puščam za seboj.« Predstavljala sem si,

kako je reka vzela vse, česar ne potrebujem več, in tako naredila prostor za nove stvari. Moje notranje pokrajine so se spreminjale glede na melodijo, ki je valovila po prostoru. A vse so bile povezane v neki prvobitni prisotnosti, kjer samo sem in srkam, kar pride do mene, in sem varna in mirna. Res lepo popotovanje.

Po dobri uri blagodejnih zvokov smo počasi prebudile svoja telesa z nežnim premikanjem in raztegovanjem. Da smo pognale krvni obtok, smo se z roko tapkale po celem telesu. Mina nas je povabila še k petju pesmi, tako da je zapela eno vrstico, me pa smo ponovile za njo.

»Naj nebo nad menoj se razsvetli, naj svetloba prežema me, naj srce se umije in zacveti. Mehko noga stoji in izbira srečne poti.«

Tako smo s skupno pesmijo hvaležno zaključile čaroben dogodek.

»Če bi slikala mojo auro prej in zdaj, zdaj verjetno kar sijem,« je dahnila ena od udele-

ženk. Druga pa je pripomnila: »Takšnih dogodkov moramo imeti več.«

Tudi člani Kulturnega društva Dvor se strinjamo, zato jo bomo jeseni ponovno povabili v našo sredino.

Besedilo: Andreja Habjan, KD Dvor
Foto: Jadranka Meglen, KD Dvor

Sodelovali smo na razstavi velikonočnih jedi

Konec marca smo člani TD Suha krajina na povabilo Društva kmečkih žena Dolenjske Toplice sodelovali na 22. razstavi velikonočnih jedi v topliškem Kulturno-kongresnem centru.

Prikazali smo začimbe in jedi, ki so jih pri nas jedli v srednjem veku, pred odkritjem Amerike. Obiskovalcem smo ponudili ajdovo kašo z gobami marčnicami, saj jurčki v tem času še ne rastejo, tri namaze, od katerih so obiskovalci najbolj pohvalili bobovega, in seveda domačo pijačo iz trt samorodnic. Tudi fižolov in ribji namaz sta bila odlična. Razstava je bila prodajnega značaja, vendar so obiskovalci do zaključka razstave izdelke lahko le rezervirali, domov pa so jih smeli odnesti šele v nedeljo po koncu prireditve. Na ogled niso bile samo potice in pirhi, občudovali smo tudi štrukeljčke, kolačke, pletenice in še marsikaj. Tudi šunka v testu je imela častno mesto. V kulturnem programu smo zaplesali nekaj srednjeveških plesov in navdušili občinstvo.

Zagotovo smo z našim sodelovanjem privabili nekaj obiskovalcev tudi na naše prireditve. Turistično društvo Suha krajina si prizadeva na vsaki prireditvi predstaviti občino Žužemberk v najlepši luči, povabiti obiskovalce na naše dogodke in jim ponuditi dobrote Suhe krajine.

Pripravil in poslikal: **Miran Jenko**

Velikonočni pohod z Mirne gore na Sveti Peter

Letošnja velika noč je bila relativno zgodaj, že 5. aprila. Še teden dni pred njo je bilo na Mirni gori okrog 60 centimetrov snega, veliko podrtih dreves, dom nedostopen in brez elektrike. Tradicionalni velikonočni pohod z Mirne gore na Sveti Peter, ki ga Planinska skupina Dvor pripravlja že več kot tri desetletja, je bil še v začetku velikonočnega tedna pod vprašajem, čeprav so neugodni vremenski pogoji le enkrat prekinili tradicijo pohodov. Trud gozdarjev in članov Planinske skupine Dvor, ki so odstranili podrti drevesa na poti, ter neverjetno tople vreme med velikonočnim vikendom, ki je v treh dneh stopilo praktično vso snežno odejo, sta ustvarila skoraj idealne pogoje za pohod.

Približno 120 pohodnikov je nekaj po 7. uri zjutraj na Mirni gori pričakalo zgodnje jutranje sonce in prijetna temperatura okoli 10 stopinj Celzija. Razen nekaj kupov napluzenega snega o zimi ni bilo več sledu. Vodja Planinske skupine Dvor Martin Fabjan je pozdravil pohodnike in podal usmeritve glede oznak na poti do cilja. Kot je dejal, je bolj ali manj vse po starem: nespremenjena trasa, postojanke s čajem ob poti in spremstvo za morebitne težave na poti. Kljub ustaljeni poti pohod postaja vedno bolj privlačen. Razpoložljiva mesta se hitro zapolnijo, vedno več je mladih in dobrih pohodnikov iz različnih krajev. Kočevski Rog ima poseben čar, ki ga druge ni mogoče doživeti. Tu se diha drugačen zrak, čas se nekako ustavi, saj v okolju brez signala ni motečih dejavnikov. Pohodniki se pogovarjajo med seboj, ker po telefonu ne gre. Tako se pletejo nove vezi in poznanstva, nekateri pa preprosto uživajo v tišini gozda.

Ob poti smo se na dveh mestih okrepčali zokusnim čajem organizatorjev in malico iz nahrbtnika. Če je bilo ob spustu z Mirne gore proti Ponikvam kar hladno in je bilo na jasi, ki smo jo prečili, še nekaj tanke pomrznjene snežne odeje, so nas na zadnjem delu poti iz Pri-

moža, ko se pot začne vzpenjati, poleg klanca greli tudi sončni žarki, saj so se temperature povzpele nad 20 stopinj. Po skupinicah smo prihajali na Sveti Peter, nekateri prej, drugi pozneje, vsak po svojih zmoglostih, vsi pa zadovoljni, da smo ponovno ali pa prvič premagali kar dolgo pot. Topla malica na vrhu vedno prija, še posebej zato, ker je treba zbrati še energijo za spust v dolino.

Prijetno druženje skupaj s tistimi, ki so prišli samo iz doline, je trajalo do poznega popoldneva. Doživetja in spomini nas polnijo z novo energijo in ni treba vedno prav daleč, da si polepšamo dan. Tudi zato se vedno znova vračamo na pot z Mirne gore na Sveti Peter, hkrati pa prihajajo nove generacije. Gotovo bo tudi v prihodnje tako, saj mnogi vse bolj iščejo pot nazaj k naravi. V Kočevskem Rogu jo je resnično še mogoče najti.

Besedilo in foto: **Valerija Vidmar, Planinska skupina Dvor**

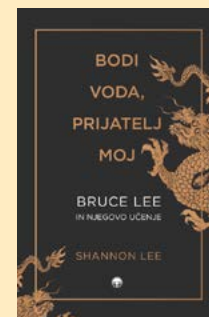

Beremo, beremo, raziskujemo življenja

Živimo v času, ko nas obkroža umetna inteligenca. Ste prebrali novico, da je humanoidni robot Jože obiskal Črnomelj? Tudi v intervjujih je povedal nekaj o sebi. Zanimivo. Zanimive so tudi osebnosti, o katerih lahko berete v knjigah.

Trenutno se veliko govori o knjigi *Zeleni val*, zgodbi znanega igralca Matthewa McConaugheyja. Opisal je svoje spomine, vendar se ta biografija bere tudi kot priročnik, saj podaja kar nekaj ugotovitev o življenju, do katerih je prišel skozi leta.

Bodi voda, prijatelj moj je naslov, v katerem je prav tako govora o filmski zvezdi in mojstru borilnih veščin Bruceu Leeju. Avtorica je njegova hči Shannon, ki je zapisala očetove nauke o učenju in življenju, zato lahko tudi ta knjiga služi kot priročnik.

Pobeg iz taborišča 14 je zgodba prvega Severnokorejca, ki je iz političnega zapora pobegnil v svobodo. Najbolj žalostno je, da dolga leta sploh ni vedel, da je lahko človek svoboden in da ne živijo vsi v taboriščih.

Branja vredne so še številne biografije, pa naj bodo o slavnih osebah, posameznih voditeljih držav, kraljih ali izumiteljih, pa tudi skupinske biografije, kot je na primer *Velike ženske v zgodovini*: monarhinje in vladarice, umetnice, pesnice in pisateljice, svetnice, znanstvenice in ženske v politiki.

O pomenu zapisovanja, še posebej spominov, bi lahko veliko razpravljali. Če poznate osebo, ki ima kaj povedati, ne oklevajte. Zapišite, mi pa bomo brali.

Brigita Lavrič

Ustvarjalni zaključek pravljicnih uric

V Knjižnici Dvor smo maja pripravili zaključno pravljичno urico, na kateri so otroci prisluhnili pristrčni zgodbi o mišku in miški, ki sta ju povezala pogum in medsebojna pomoč.

Pravljica je poudarila vrednote prijaznosti, vztrajnosti in pripravljenosti pomagati drugim v stiski. Otroci so skozi pripoved te vrednote prepoznali in jih tudi lepo razumeli. Doživeto pripovedovanje ob toplih ilustracijah je navdušilo mlade poslušalce in jih popeljalo v pravljіčni svet domišljije.

Po pravljici je sledilo ustvarjanje. Otroci so iz papirja izdelali svojo miško – jo izrezali, sestavili in zlepili –, ob tem pa razvijali domišljijo in ročne spretnosti. Za dodatno ustvarjalno spodbudo so prejeli tudi pobarvanke, ki bodo popestrile njihove domače pravljіčne trenutke.

Pravljіčne urice se bodo nadaljevale oktobra, do takrat pa vas vabimo k branju in raziskovanju novih zgodb. Vse generacije lepo vabimo tudi v času poletnih počitnic, ko bo knjižnica obratovala po poletnem delovnem času. Naj bodo poletni dnevi priložnost za obisk knjižnice, druženje ob knjigah ter odkrivanje novih zgodb in zanimivih vsebin.

Redni delovni čas

- PONEDELJEK: 12.00–18.00
- TOREK: 9.00–15.00
- SREDA: 12.00–18.00
- ČETRTEK: 9.00–15.00
- PETEK: 9.00–15.00

Poletni delovni čas (julij, avgust)

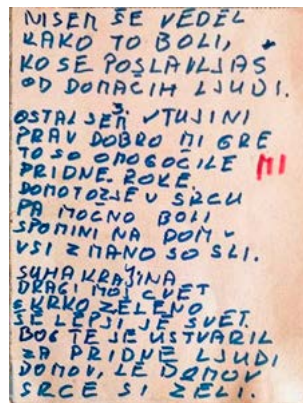
- PONEDELJEK: 10.00–18.00
- TOREK: 8.00–15.00
- ČETRTEK: 10.00–18.00

Andreja Špelko

Marija Pavlič, pesnica in slikarka iz Ratja

Gospa Marija, ki šteje 82 let, je umetniška duša, ki ji v življenju ni bilo lahko, saj je že njeno otroštvo močno zaznamoval povojni čas. Tudi njeno doživetje sveta je globlje od povprečja in vse to doživljanje življenja je ujela v mnoge pesmi – izdala je pesniško zbirko Tebi, zemlja slovenska – ter na slikarska platna, ki jih ni malo.

Žal pa ji je življenje ponagajalo tudi v starosti, saj ji je pred nekaj leti vzelo to, brez česar svojega umetniškega navdih ne more izživeti – vid. Ampak Marija še vedno piše in si pomaga tako, da besede s flomastrom zapisuje na velik papir. Tokrat objavljamo dve pesmi. Pesem V Daljni deželi je iz njene pesniške zbirke, druga z naslovom Suha krajina pa je nastala pred kratkim.

SUHA KRAJINA

*Suha krajina, dragi moj cvet,
med grmovjem in hosto skrit je tvoj svet.
Po dolinah in gričih vasice leže,
tu je ostalo moje srce.*

*Ko v mladih sem letih pripravljaj odhod,
daleč v tujino me vodila je pot.
Nisem še vedel, kako to boli,
ko se poslavljaj od domačih ljudi.*

*Ostal sem v tujini, prav dobro mi gre,
to so omogočile pridne roke.
Domotožje v srcu pa močno boli,
spomini na dom vsi z mano so šli.*

*Suha krajina, dragi moj cvet,
s Krko zeleno še lepši je svet.
Bog te je ustvaril za pridne ljudi,
domov, le domov srce si želi.*

V DALJNI DEŽELI

*Mlado dekle sem odšla v daljno deželo,
ko vse je v naravi pomladno cvetelo,
s pogledom sem objela domačo zemljo,
da s sabo sem odnesla spomin na vse to.*

*Svetlo sonce, toplo, rumeno,
prišlo si za mano v tujo deželo,
s svojimi žarki prinašaj zvesto
pozdrave domače mi na tujo zemljo.*

*Pozdrav moj odnesi vsem drugim domov,
čez morja široka, preko gorskih vrhov,
čez mesta mogočna, preko bregov,
čez polja zelena do naših vrtov.*

*Luno na nebu pozdravi lepo,
pozdravi drago slovensko zemljo,
gozdove zelene, reke, morje
in lepe, prelepe slovenske gore.*

*Sonce in luna mi zvesta bodita,
zvesto za mano v tujino hodita,
le vajina pot okoli sveta
vsem v daljni tujini domačnosti da.*

Območno srečanje literatov natečaja Besede povezujejo Temeniške in Mirnske doline

Pred Kulturnim domom Mirna je 16. aprila 2026 v toplem spomladanskem popoldnevu potekalo območno srečanje literatov Temeniške in Mirnske doline, ki jih povezuje ljubezen do pisane besede.

Dogodka se je udeležilo 15 literatov, ki so se odzvali na jubilejni, že 10. območni literarni natečaj Besede povezujejo. Srečanje je strokovno spremljal priznani pisatelj, prevajalec, urednik in publicist Damijan Šinigoj, ki je s svojim bogatim znanjem in izkušnjami udeležencem ponudil dragocene usmeritve za nadaljnje ustvarjanje ter jih spodbudil k poglobljenemu razmisleku o lastnem pisanju. Literati so predstavili del svojih literarnih stvaritev, večinoma pesniških del.

Srečanje je ponovno potrdilo, da literarno ustvarjanje v lokalnem okolju ostaja živo in povezovalno. Dogodek je udeležencem ponudil prostor za izražanje, učenje in medsebojno podporo, hkrati pa poudaril pomen kulture in ustvarjalnosti v skupnosti. Srečanje je organizirala trebanjska izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, omogočile pa so ga občine Trebnje, Mokronog - Trebelno, Šentrupert in Mirna.

Tekst in foto: Petra Zorn, JSKD Ol Trebnje

Na srečanju sta sodelovali tudi naši literatki Magda Kastelic Hočevar in Silva Mohorčič (op. ur.).

NA PEČINI

*Na robu strme pečine je stalo dekle,
lahen vetrič ji je mršil lase.
Tja je prišla, da bi si misli zbistrila,
kaj kmalu je ugotovila, da se je še bolj oddaljila.*

*Nešteto razlogov ima, da bi rekla ja,
in več kot nešteto, da reče ne.
Jutri se odloči,
kaj naj odgovori in kaj stori.*

*Že predolgo se obotavlja,
to mora urediti, težkega bremena se rešiti.
Ni lahka naloga,
njen jaz je ne uboga.*

*Pečina jo izziva, poguma nima,
le eno jo zanima.
Vonj po morju, ki ga jutranji veter prinese v sobo vsak dan,
in nevihte, ki jezno mečejo valove ob pečine.*

*Razmišljanje o tem piše nepozabne spomine,
vendar prav vse enkrat mine.*

Silva Mohorčič

Povest, ki ti potrka na vest

Zaplet pri reki Krki

Bilo je sončno poletno jutro, ko sta se Tine in Anja odpravila proti bližnji jasi ob reki Krki. Počitnice so bile v polnem razmahu, zrak je dišal po travi, v gozdu pa je odmevalo ptičje petje. Vsak je v roki nosil svojo majhno košarico, saj sta želela nabrati sladke gozdne jagode, ki so tam vedno lepo uspevale.

»Danes jih bova nabrala največ doslej!« je veselo rekel Tine in preskočil korenino ob poti.

Anja se je nasmehnila. »In babica bo zagotovo spekla jagodno pito.«

Pot ju je vodila skozi senčen gozd, kjer so sončni žarki kukali med krošnje dreves. Ob poti sta občudovala pisane metulje, poslušala žuborenje reke Krke in nabirala prve jagode, ki so se rdeče svetile med zelenimi listi.

Ko sta prišla do gostega grmovja ob robu poti, pa sta nenadoma zaslišala tiho cviljenje.

»Si slišal?« je zašepetala Anja.

Cviljenje se je ponovilo. Previdno sta razmaknila veje in zagledala majhnega rjavega kužka. Bil je zapleten v grmovje, saj se mu je povodec ovil okoli vej. Kuža je bil ves prestrašen, umazan in izčrpan. Njegove oči so bile žalostne, jeziček pa suh od žeje.

»Ojoj ...« je tiho rekel Tine.

Kužek ju je pogledal in žalostno zacvilil, kot bi prosil za pomoč.

Otroka sta nekaj trenutkov stala v tišini. Nato je Tine dejal: »Verjetno ga kdo išče. Mogoče bo lastnik vsak čas prišel ponj.«

Anja je negotovo pokimala. »Res je ... Saj bo verjetno vse v redu.«

In tako sta nadaljevala pot proti jasi. Toda nekaj ni bilo več tako kot prej. Jagode niso bile več tako sladke. Tudi smeh je nekam izginil. Tinetu je v mislih ves čas odzvanjalo cviljenje majhnega kužka, Anja pa si ni mogla izbiti iz glave njegovih žalostnih oči.

Čez nekaj časa je Anja obstala sredi poti.

»Tine ... mene peče vest.«

Tine je pogledal v tla. »Tudi mene.«

»Kaj pa, če ga nihče ne najde? Kaj če je tam že zelo dolgo?«

Tine ni več okleval. »Greva nazaj.«

Ko sta pritekla do grmovja, je bil kuža še vedno tam. Utrujeno je ležal med vejami in tiho cvilil. Otroka sta previdno razpletla povodec in ga osvobodila. Kuža je najprej nezaupljivo pogledal, nato pa jima začel veselo mahati z repkom.

»Rešila sva ga,« se je nasmehnila Anja.

Počasi sta ga odpeljala domov. Mama mu je prinesla posodico sveže vode, ki jo je kuža hitro popil, oče pa mu je pripravil nekaj hrane. Kmalu je mali kuža že zadovoljno ležal na mehki odeji in prvič po dolgem času mirno zaspal.

Ko sta Tine in Anja staršema povedala, kaj se je zgodilo, sta bila zelo ponosna nanju.

»Prav sta naredila,« je rekel oče. »Vedno poslušajta svojo vest.«

Skupaj so fotografirali kužka in na splet objavili obvestilo o najdenem psu. Objavo so delili tudi sosedje in prijatelji. Že naslednje jutro pa je pri hiši zazvonil zvonec. Pred vrati je stal zaskrbljen gospod.

»Iščem svojega kužka Bonija,« je dejal skoraj brez sape.

Ko je kuža zaslišal njegov glas, je veselo stekel proti njemu. Gospod ga je objel, v očeh pa so se mu zasvetile solze sreče.

»Hvala vama,« je ganjeno rekel Tinetu in Anji. »Iskal sem ga ves dan in vso noč.«

Otroka sta se nasmehnila, v srcu pa sta začutila prijetno toplino. Tisti dan sta razumela nekaj zelo pomembnega.

Vest je tihi glas v našem srcu. Včasih šepeta čisto tiho, a kadar jo poslušamo, nas vodi k dobrim dejanjem. In prav majhna dobra dejanja lahko komu pomenijo ves svet. Od takrat je tista jasa ob reki Krki za Tine in Anjo postala poseben kraj. Ne le zaradi sladkih jagod, ampak zaradi dneva, ko sta poslušala svoje srce in pomagala nekomu, ki ju je potreboval.

Sara Struna Novak

36. regijski otroški parlamenti

V letošnjem šolskem letu so bili predstavniki otroškega šolskega parlamenta zelo aktivni. Redno smo se dobivali na naših srečanjih in se pogovarjali o aktualni temi – šolskem sistemu. Pogovarjali smo se o pomenu sodelovanja, o odnosih v šolskem prostoru, o načinih učenja in poučevanja ter o pomenu vseživljenjskega učenja. V marcu smo k nam povabili predstavnike Otroškega šolskega parlamenta OŠ Prevole in izvedli prvi občinski parlament.

Anže Rojc, predstavnik Otroškega šolskega parlamenta OŠ Žužemberk, se je v četrtek, 2. aprila 2026, udeležil 36. regijskih otroških

parlamentov na OŠ Grm v Novem mestu. Dogodek je združil učence različnih šol, ki so razpravljali in se pogovarjali o temah, ki so povezane s šolskim sistemom. Anže Rojc se je v razpravi odlično odrezal in dobil prilžnost, da izrazi svoje mnenje in sodeluje v razpravi s sovrstniki.

Naslednje leto bo osrednja tema šolskih parlamentov nova in mi se že veselimo novih razprav in srečanj. Anžetu Rojcu čestitamo ob nastopu na 36. regijskih otroških parlamentih, vsem ostalim učencem pa izrekamo pohvalo za aktivno sodelovanje.

Besedilo in foto: Tinka Fric Kočjaž

Tradicionalno družinsko srečanje na PŠ Dvor

»Mnogo cvetlic imam,« je rekel.

»Vendar so otroci najlepše cvetlice od vseh.«

(Oscar Wilde)

Družina je varen pristan, kjer se življenje začne in ljubezen nikoli ne konča. Zato na Podružnični šoli Dvor že nekaj let v marcu organiziramo tradicionalno družinsko srečanje s pohodom in nastopom učencev.

V torek, 24. marca 2026, smo se skupaj z učenci in njihovimi družinskimi člani zbrali pred podružnično šolo na Dvoru in se odpravili na sproščen pohod do Stavče vasi. V prijetnem ambientu ob zeleni lepotici, reki Krki, smo staršem predstavili program, ki smo ga

pripravili s hvaležnostjo za vse, kar naredijo za nas. Zahvalili smo se jim za brezpogojno ljubezen, stalno podporo in skrb, ki jo namenjajo svojim otrokom. Otroška pesem je prijetno pobožala naša srca in na obraze ponosnih staršev priklicala tudi kakšno solzico sreče. Nastopili so prav vsi otroci, kar je izrednega pomena za razvoj pozitivne samopodobe. Po nastopu je vsak otrok starše obdaril z vazico in iskrenim sporočilom. Darila so učenci izdelali sami in tako prispevali k njihovi

vi večji vrednosti. Sledilo je druženje, lahkon pogovor in igre z žogo. Srečanje je minilo v prijetnem vzdušju v objemu zelene narave.

Večina pohodnikov se je pozno popoldne peš vrnila do šole na Dvoru. Tako smo z gibanjem poskrbeli še za svoje zdravje.

Za nami je lep dogodek, ki ga velja ohraniti tudi v prihodnje, saj tako na sproščen in prijeten način ohranjamo pomembno vez med starši in šolo.

Besedilo in foto: Tatjana Hren, vodja PŠ Dvor

Ribice in Miškolini smo obiskali Krško jamo

Ribice in Miškolini smo se podali na zanimiv naravoslovni izlet k izviru reke Krke, ki izvira v znameniti Krški jami. Reka Krka je ena najdaljših rek v Sloveniji in izvira iz kraškega sveta pod skalnato pečino, kjer na površje privre podzemna voda.

Ob prihodu so si otroci ogledali vhod v jamo in izvedeli, da je jama dolga več kot 200 metrov. Posebnost jame je tudi sifonsko jezero, ki daje občutek skrivnosti in naravne moči vode.

Med ogledom jame smo z zanimanjem občudovali kapnike, ki nastajajo zelo počasi – kapljica za kapljico. Otroke je najbolj presenetilo to, da en sam centimeter kapnika nastaja sto let. Se pa narava pri tem rada poigra in tako smo videli obris čarovnice, dinosavra, špagetov, sladoleda ter še veliko drugih podob.

Otroci so z velikim zanimanjem poslušali tudi o posebni živali, ki živi v tej jami – o človeški ribici. Je redka jamska žival, ki živi v temi in brez hrane preživi zelo dolgo obdobje. Krška jama je eno izmed njenih naravnih

bivališč, žal pa je v akvariju nimajo. So pa otroci vseeno lahko videli njeno podobo, vlito v kamen.

Veseli smo, da smo izvedeli, od kod reka Krka priteče k nam v Žužemberk. Radi bi se zahvalili vodiču Slavku Pajntarju, ki nam je brezplačno na zanimiv in razumljiv način predstavil skrivnost kraškega sveta.

Za otroke je bil ta izlet prava mala pustolovščina. Spoznali so naravne lepote, se naučili veliko novega o vodi, jamah in živalih ter preživeli dan v naravi. Takšni obiski so dragoceni, saj otrokom približajo naravo in jih spodbujajo k njenemu spoštovanju.

Besedilo in foto: Katarina Nose

Športni dan na Veliki planini – OŠ Prevole

V torek, 5. maja 2026, smo se vsi učenci OŠ Prevole odpravili na športni dan na Veliko planino.

Zjutraj smo v šoli pojedli zajtrk, vzeli malico in se odpravili na avtobus. Do Velike planine je bila kar dolga pot, vendar smo si čas krajšali s pogovori, kartanjem in opazovanjem narave.

Ko smo prispeli, smo šli najprej na stranišče in se postavili v vrsto za vstop na vzpenjačo. Čakali smo kar nekaj časa, saj smo naprej spustili mlajše učence. Vožnja mi je bila zelo všeč, saj je bil razgled čudovit, poleg tega pa imam rada višino in adrenalinske stvari.

Vendar smo prispeli le do pol poti. Nato nas je čakal še pohod do Velike planine. Pot ni bila dolga, saj smo se vmes pogovarjali, uživali v lepi naravi in razgledih ter se kljub močnemu vetru in mrazu imeli zelo lepo.

Ko smo končno prispeli na Veliko planino, nam je vodič najprej povedal nekaj o današnjem življenju na planini in zgodovini. Nato nas je pot vodila do pravih pastirskih koč, ki jih pastirji od sredine junija do začetka septembra še danes uporabljajo za pašo krav. Vsaka koča ima svoje domače ime, kar se mi je zdelo zelo zanimivo.

Ogledali smo si tudi cerkvico Marije Snežne in izvedeli nekaj o njej. Ni prav velika, zato maša včasih poteka tudi zunaj. Izvedeli smo, da je kljub mrazu in snegu polnočnica na Ve-

liki planini v tej cerkvi zelo priljubljena in magična izkušnja.

Bilo je precej mrzlo, zato smo zelo uživali v zavetju pastirske koče, ki je bila preurejena v muzej. V njem je bilo malo prostora, na ogled pa so bili peč, pograd s slamo, starinski čevlji in nekaj drugih predmetov.

Nato je napočil trenutek, ki smo se ga verjetno vsi najbolj veselili – kosilo v topli koči. Jedli smo ajdove žgance, kisló zelje in klobaso ter kruh. Moram reči, da boljše planske hrane še nisem jedla.

Ko smo se okrepčali, smo se odpravili nazaj do vzpenjače. Takrat nam vreme sploh ni bilo več naklonjeno. Začelo je deževati in močno pihati, zato nas je zeblo, ampak smo se vseeno imeli lepo. Ko smo šli na vzpenjačo, smo spet uživali v razgledu.

Nato smo šli na avtobus in se malo mokri, malo premraženi, a siti in veseli z novo izkušnjo odpeljali proti šoli, kjer so nas starši že nestrpno čakali.

Besedilo: Nika Hočvar, OŠ Prevole
Foto: Karmen Vertelj

Projekt Pasavček na OŠ Prevole

Projekt Pasavček se v letošnjem šolskem letu počasi zaključuje. Tudi letos smo z različnimi dejavnostmi uspešno uresničevali njegov osnovni namen – ozaveščanje otrok o pomenu varnosti v prometu.

Projekt smo začeli že na prvi šolski dan, ko smo v sodelovanju s policijo poskrbeli za večjo varnost učencev na poti v šolo. Prisotnost policistov je bila pomembna z vidika varnosti, obenem pa tudi priložnost za pogovor z otroki o pravilnem in odgovornem vedenju v prometu.

Skozi celo šolsko leto smo izvajali različne aktivnosti, povezane z ozaveščanjem o prometni varnosti. Poseben poudarek smo namenili pravilni uporabi varnostne-

ga pasu, pri čemer smo večkrat izpostavili geslo »Red je vedno pas pripet«. Učence smo spodbujali, naj to pravilo upoštevajo pri vsaki vožnji, ne glede na razdaljo.

Pomemben del projekta je bil namenjen tudi vidnosti v prometu. Z aktivnostmi na temo »Bodi viden« smo otroke opozarjali na pomen uporabe odsevnihi teles in svetlih oblačil, zlasti v jesenskih in zimskih mesecih, ko je vidljivost slabša.

Projekt Pasavček je tudi letos temeljil na dobrem sodelovanju med šolo, starši in zunanjimi institucijami, predvsem policijo. Skupaj smo prispevali k večji prometni varnosti in krepitvi odgovornega ravnanja otrok.

Ugotavljamo, da so učenci skozi projekt pridobili pomembna znanja in razvili večjo zavest o varnosti v prometu, zato bomo z dejavnostmi nadaljevali tudi v prihodnje.

Besedilo: Mojca Gumilar, vodja projekta
OŠ Prevole

48. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev Slovenije

V soboto, 9. maja 2026, je na Osnovni šoli Loka Črnomelj uspešno potekalo 48. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev, ki ga je organizirala Čebelarska zveza Slovenije v sodelovanju z Osnovno šolo Loka Črnomelj, Čebelarskim društvom Črnomelj, Občino Črnomelj ter RIC Bela krajina.

Dogodek je združil več kot 600 mladih čebelarjev iz vse Slovenije, ki obiskujejo čebelarske krožke v osnovnih in srednjih šolah, ter varovance varstveno-delovnih centrov.

Posebno pozornost je letos pritegnila nova, ločena tekmovalna stopnja za ude-

ležence z manj priložnostmi iz varstveno-delovnih centrov ter centrov za usposabljanje, delo in varstvo. S tem se je še dodatno poudaril pomen vključevanja, enakih možnosti ter dostopnosti znanja in dejavnosti za vse tekmovalce, ki jih povezuje zanimanje za čebelarstvo.

Tekmovanje ni bilo le preverjanje znanja, temveč tudi priložnost za druženje, izmenjavo izkušenj, sklepanje novih prijateljstev ter krepitev spoštovanja do čebel, narave in trajnostnega načina življenja. Zaključna prireditelj s podelitvijo priznanj je potekala v prijet-

nem in slavnostnem vzdušju, kjer so bili nagrajeni najboljši posamezniki in skupine, vsi sodelujoči pa so prejeli zaslužen priznanje za svoj trud, znanje in predanost.

Zahvaljujemo se vsem, ki so prispevali k izvedbi tega posebnega dogodka ter s svojim delom, podporo, znanjem in dobro voljo pomagali ustvariti prijetno, povezovalno in uspešno srečanje mladih slovenskih čebelarjev.

Hvala Osnovni šoli Loka Črnomelj za gostoljubje, podporo in odlično organizacijo dogodka, Čebelarskemu društvu Črno-

Mladi čebelarji z mentorjem na 48. državnem srečanju in tekmovanju mladih čebelarjev Slovenije

melj za aktivno sodelovanje pri pripravi in izvedbi srečanja, **Občini Črnomelj** za podporo dogodku ter **RIC Bela krajina** za pomoč pri koordinaciji dejavnosti.

Srečanje mladih slovenskih čebelarjev ponovno dokazuje, da med mladimi obstaja

veliko zanimanja za čebele, naravo in trajnostno prihodnost. Organizatorji smo ponosni, da lahko skupaj soustvarjamo prostor znanja, sodelovanja in povezovanja mladih čebelarjev iz vse Slovenije.

Erasmus+ projekt OŠ Žužemberk: Živeti z naravo – štirje elementi v šoli prihodnosti

Osnovna šola Žužemberk je v šolskem letu 2025/26 začela z izvajanjem Erasmus+ projekta, ki poteka od 1. septembra 2025 do konca februarja 2027. Projekt naslavlja enega najpomembnejših izzivov sodobnega časa:

kako s šolo kot središčem skupnosti vzgajati trajnostno kompetentne posameznike – učence in zaposlene –, ki bodo s svojimi znanji in ravnanji soustvarjali pozitivne okoljske spremembe doma in v svojem kraju.

Čestitke mladim čebelarjem z OŠ Žužemberk, PŠ Dvor

Mladi čebelarji z OŠ Žužemberk, PŠ Dvor, so osvojili odlične rezultate na nižji in srednji stopnji, za kar jim iskreno čestitamo. Zaslužijo si tudi pohvalo za vložen trud in čas za pripravo na tekmovanje, da so dosegli eno srebrno in dve bronasti priznanji!

Doseženi rezultati:

● Srebrno priznanje:

- Jakob Mirtič (5. a) in Nik Novak (5. a)

● Bronasti priznanji:

- Lovro Mirtič (4. r.) in Gabriel Koncilija (4. r.)
- Filip Grum (8. a) in Gal Iskra (4. r.)
Naj medi!

Mag. Mihael Potočar, prof., mentor čebelarškega krožka na OŠ Žužemberk, PŠ Dvor, in Manca Hotko, vodja tekmovanja iz Čebelarške zveze Slovenije: <https://czs.si/usplesno-zakljuceno-48-drzavno-srecanje-in-tekmovanje-mladih-cebelarjev-2026-na-osnovni-soli-loka-crnomelj/>

Projekt vključuje tudi skrbno načrtovane mobilnosti učiteljev in učencev.

Že v začetku septembra se je v okviru razširjenega programa oblikoval predmet *Erasmus klub*, ki ga vodi učiteljica Nina Kocjančič. Člani kluba prihajajo iz različnih razredov. Načrt, ki so ga zastavili, je obsežen, vendar premišljeno zasnovan. V sklopu ur so izvedli veliko delavnic, kot so kuharska delavnica – kuhanje brez zavržkov, igranje iz naravnih materialov, pri katerih so iz lesa izdelali različne igre (Monopoly, Človek, ne jezi se ...). Tudi ostali razredi so pri projektu sodelovali na različne načine – pekli so kruh z drožmi, ustvarjali z odpadno volno, izdelovali recikliran papir, pekli parklje, prehodili gozdno učno pot in reševali kviz z uporabo aplikacije GooseChase. Dejavnosti so razporejene skozi celotno trajanje projekta po mesecih, zato nas čaka še veliko zanimivih in poučnih dni.

Učitelji in učenci so izpeljali tudi načrtovane mobilnosti.

V Firence, Italijo, sta se februarja odpravili učiteljica Nina Kocjančič in Klara Legan, ki sta se udeležili tečaja, ki ga je organizirala Teacher Academy. Naslov tečaja, ki sta se ga udeležili, je bil *Učenje na prostem kot del trajnostnega poučevanja*.

V okviru projekta sta se učiteljica Katarina Vrhovec in Irena Prodanič Vasić udeležili strokovnega seminarja v Nici (Francija) z naslovom *IKT in učenje ter poučevanje na prostem*. Na 30-urnem tečaju v angleščini sta nadgradili osnovne digitalne kompetence in pridobili poglobljeno razumevanje smiselne uporabe IKT-orodij v naravnem učnem okolju. Poseben poudarek je bil na:

- povezovanju sodobne tehnologije z učenjem na prostem,
- oblikovanju dejavnosti, ki spodbujajo aktivno vlogo učencev,
- razvoju veščin raziskovanja, sodelovanja, ustvarjalnosti in kritičnega razmišljanja.

Za dan žena sta se učiteljici Sanja Nose in Jana Mrvar skupaj z ravnateljico Mijo Penca Vehovec odpravili v Francijo, natančneje v Le Mans, mesto, ki je sicer najbolj znano po dirki 24 ur Le Mansa, predvsem pa jih je zanimala

tamkajšnja javna osnovna šola – École primaire Pierre de Ronsard.

Tam so od ponedeljka do petka budno spremljale pouk, učitelje in učence spraševale o njihovem šolskem sistemu, urniku, pripomočkih, načinih dela z otroki, organizacijskih zadevah in tako dalje.

K sodelovanju pa smo povabili tudi učence in učitelje iz OŠ Hvar. Aprila smo tako od ponedeljka do petka gostili sedem učencev, učiteljico go. Veroniko in ravnateljico go. Nado. Pokazali smo jim našo šolo, podružnico in vrtec ter jih popeljali po skritih kotičkih našega lepega kraja. Na gradu Žužemberk se je predstavilo folklorno KD Kres iz Novega mesta in jih skozi ples in glasbo popeljala v našo kulturno dediščino. Zelo so uživali tudi v naravnih lepotah Slovenije in obiskali Predjamski grad, Postojnsko jamo, Ljubljano in Belo krajino.

Takoj po prvomajskih počitnicah je sledila mobilnost učencev k naši partnerici OŠ Hvar. Na pot proti Hvaru so odšli učenci Gaja Hrovat, Lovro Hrovat, Neža Matko, Domen Zupančič, Žiga Kranjc, Neža Hrovat in Ažbe Kelšin ter učitelja Matevž Kegel in Nina Kocjančič. Potovali so zeleno (avtobus in katamaran), kar je temeljni cilj Erasmus+ projektov. Udeležili so se številnih različnih dejavnosti, se družili s sovrstniki in spoznavali, kakšno je življenje na otoku Hvar.

Po vrnitvi domov so zapisali: »Mobilnost na Hvaru prek projekta Erasmus+ nam bo ostala v spominu predvsem zaradi novih prijateljstev, prijetnega sodelovanja, ustvarjalnih dejavnosti ter skupnega razmišljanja o pomenu varovanja narave in trajnostnega življenja.«

Če povzamemo vtise vseh, ki so se doslej udeležili mobilnosti in sodelovali pri projektu, lahko zapišemo, da smo vsi pridobili novo znanje, ki ga bomo uporabili pri poučevanju in v vsakodnevnem življenju, izkušnje in poznanstva ter spletli prijateljske vezi.

Erasmus+ Bogati življenja, širi obzorja.

V naslednjih mesecih bomo skupaj s partnerskimi ustanovami razširili mrežo sodelovanja, preizkusili in evalvirali ukrepe za zmanjšanje ogljičnega odtisa ter utrdili rabo digitalnih orodij za spremljanje trajnostnih sprememb. Učenci bodo s svojimi pobudami in projekti dejavno soustvarjali šolski in lokalni prostor – kot ambasadorji širih elementov ter nosilci sprememb za bolj zeleno prihodnost.

V namene obveščanja in promocije smo oblikovali podspletišče Erasmus+: Živeti z naravo – štirje elementi v šoli prihodnosti, kar je tudi naslov našega projekta. Spremljate nas lahko na spletnem naslovu: <https://erasmus-oszsbk.splet.arnes.si/>

Zapisala: koordinatorica projekta Helena Smrke

Prvošolci na plavalnem tečaju

Učenci 1. razreda PŠ Dvor so že nestrpno pričakovali letošnji plavalni tečaj, ki je potekal med 15. in 17. aprilom 2026 v bazenu v Češči vasi. Učitelja plavanja Marjan Kužnik in Angela Čufer Zupančič sta s svojim strokovnim znanjem, navodili, vajami in opogumljanjem poskrbela, da so učenci v varnem in spodbudnem okolju čim bolj napredovali. Na plavalnem tečaju sva učence spremljali Danijela Perko in Mira Hrovat.

Učenci so skozi gibalne vaje, igro in uporabo različnih športnih rekvizitov izgubljali strah pred vodo. Hitro so napredovali pri prilagajanju na vodo, pri drsenju, potapljanju in učenju pravilne tehnike plavanja. Poleg napornega učenja so učenci zelo uživali in se veselili svojih uspehov. Vsi učenci so napredovali po svojih zmožnostih in nadgradili svoje plavalne sposobnosti.

Plavalni tečaj smo zaključili s prijetnimi občutki, novimi izkušnjami, spretnostmi, večjo vztrajnostjo, samozavestjo in lepimi spomini.

Besedilo in foto: Mira Hrovat, dipl. vzg.

HIPPO 2026

Med 17. in 19. majem 2026 je potekalo mednarodno tekmovanje HIPPO 2026, ki sta se ga udeležili naši učenki Tina in Anja Miklič. Na pot v priljubljeno italijansko letovišče Lido di Jesolo sta odpotovali v spremstvu učiteljice Petre Stržinar. Tekmovanje je tudi letos združilo številne mlade tekmovalce iz različnih držav, ki so se pomerili v znanju angleškega jezika. Tina Miklič je v kategoriji HIPPO 1 med 219 tekmovalci dosegla odlično 84. mesto, Anja Miklič pa je v kategoriji HIPPO 3 osvojila 70. mesto med 97 tekmovalci.

Ko niso bili na sporedu testi, smo čas izkoristile tudi za druženje. Obiskale smo plažo, uživale v prijetnem vzdušju in hrani ter spoznavale znamenitosti in utrip mesta.

Po koncu smo se odpravile še na izlet v Benetke, kjer smo občudoval beneške kanale, mostove in znamenite mestne ulice. Izlet je bil čudovit zaključek nepozabnega potovanja, na katerem smo se imele super ter domov prinesle veliko lepih spominov in novih prijateljstev.

Besedilo in foto: Petra Stržinar

Nagrada za opravljeno bralno značko

V letošnjem šolskem letu 2025/2026 so se učenci pri opravljanju bralne značke zelo potrudili. Vsi, ki so jo opravili do 2. aprila 2026, ko obeležujemo mednarodni dan knjig za otroke, so si prislužili nagrado.

Tako smo se v četrtek, 10. aprila 2026, učenci in njihove učiteljice iz Podružničnih šol Dvor, Ajdovec in Šmihel odpravili v Novo mesto, kjer smo si v kinu ogledali animirani film Zootropolis 2. Pred odhodom v stavbo smo najprej pomalicali. Za še bolj poseben dogodek

so si učenci lahko pred vstopom v kinodvorano kupili kokice in pijačo. V prijetnem ambientu in sproščenem vzdušju so si ogledali animirani film, ki jih je razveselil in jim bo ostal v lepem spominu.

Želimo si, da bi učenci tudi v prihodnje radi sodelovali pri bralni znački. Prav je, da se zavedamo, da ob poslušanju ali branju knjig otroci razvijajo domišljijo, bogatijo besedni zaklad, spodbujajo razmišljanje in krepijo ljubezen do znanja.

Besedilo in foto: Mira Hrovat, dipl. vzg.

OŠ Žužemberk na nacionalni konferenci KEKS

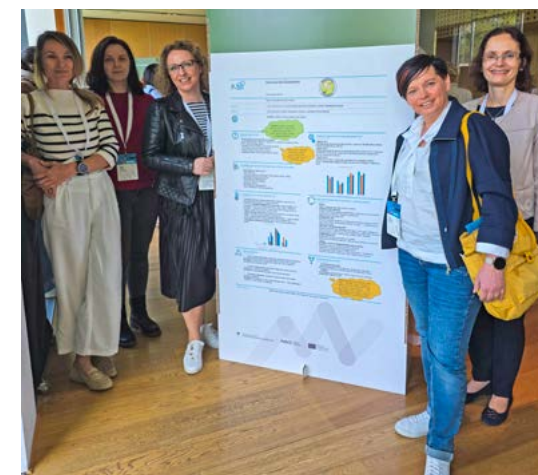
Na Osnovni šoli Žužemberk od leta 2024 poteka sistematična krepitev procesa samoevalvacije. V okviru razvojne naloge Varo in spodbudno učno okolje in projekta Mreženje šol za kakovost si prizadevamo za kulturo kakovostne komunikacije in dobre medsebojne odnose, zato nas je decembra lani še toliko bolj razveselilo povabilo Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, da svoj primer dobre prakse predstavimo na nacionalni konferenci.

Konferenca Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja – KEKS je potekala 9. aprila 2026

na Brdu pri Kranju in ponosni smo, da je kakovostno delo šole prepoznano tudi v širši okolici. Na konferenci smo članice šolskega tima za samoevalvacijo Mija Penca Vehovec, Helena Šterk, Jana Mrvar, Tanja Fabjančič in Darja Starc v sklopu Tržnice praks podelile naš primer dobre prakse na področju ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti.

Začrtane dejavnosti Osnovne šole Žužemberk predstavljajo dobro popotnico za naprej – za delo na vrednotah, dobrih odnosih in učnih dosežkih.

Besedilo in foto: Mija Penca Vehovec

Krka, zelena žila do srca – dan spomina, besede, branja, petja in plesa v čast pisateljici Ivanki Mestnik

V prijetnem zavetju Hiše kulture in nature v Drašči vasi smo se tudi letos tradicionalno srečali ljubitelji kulture, knjige in domače besede. Gostoljubno nas je ponovno sprejela gospa Slavka Vidic, ki s svojo srčnostjo in predanostjo ohranja prostor srečevanja, povezovanja in spoštovanja kulturne dediščine našega kraja.

Tokratno srečanje pa je nosilo še posebej ganljiv pečat. Posvečeno je bilo spominu na nedavno preminulo pisateljico Ivanko Mestnik, ki je s svojim ustvarjanjem pustila pomembno sled v domačem okolju in širšem slovenskem prostoru. Njene besede so bile preproste, iskrene in polne toplote – takšne, ki ostanejo v človeku še dolgo po prebranem. S svojimi deli je med ljudi prinašala spoštovanje do domače zemlje, jezika, človeka in življenja ob Krki.

Prireditev je z nagovorom začela Zala, predstavnica Zavoda Žužemberk, nato pa smo z minuto molka počastili spomin na pisateljico, ki je znala v svojih delih ujeti lepoto narave, domačega kraja in človeške dobrote. Sledile so besede predstavnikov Občine Žužemberk in ganljiv govor Nevenke Kulovec, dolgoletne koordinatorke kulturnih srečanj, ki je spregovorila o življenjski poti Ivanki Mestnik, njenem ustvarjanju in neizbrisnem pečatu, ki ga je pustila med ljudmi.

Zavod Žužemberk je koordiniral in povezoval bogat program z naslovom Krka, zelena žila do srca, v katerem so sodelovali učenci Osnovne šole Prevole, Osnovne šole Zagradec in Podružnične šole Šmihel. Prav slednja ima še posebno simboliko, saj jo je kot deklica obiskovala tudi Ivanka Mestnik. Nastop mladih učencev je bil zato

še toliko bolj čustven in pomenljiv – kot most med preteklostjo in prihodnostjo.

Dekliški kvartet OŠ Prevole je pod mentorstvom Žige Jernejčiča zapel pesem Slovenija, od kod lepote tvoje, ki je prostor napolnila s ponosom in ljubeznijo do domovine. Učenci OŠ Zagradec so s folklornim nastopom in moderno koreografijo pokazali, kako bogata je mladostna ustvarjalnost, kadar jo spremljata srce in predanost mentorjev.

Poseben trenutek prireditve je bil dramski prizor Če dedek ne zna pripovedovati pravljič, ki so ga pripravile učenke PŠ Šmihel: Vita Struna Novak, Tinkara Pirc in Ivana Vidmar. V nežni in iskreni pripovedi smo znova začutili, kako pomembne so zgodbe, knjige in pripovedovanje, ki se prenašajo iz roda v rod. Prav knjige ohranjajo toplino med ljudmi, širijo obzorja in nas učijo poslušati drug drugega.

Otroški pevski zbor PŠ Šmihel je pod vodstvom učiteljice Nine Banovec s pesmima Matija in šola ter Drežniška v prostor prinesel igrivost in domačnost, ob zaključku pa so zapeli še pesem Moja Slovenija, ki je prireditev povezala v eno samo misel – da ljubezen do domačega kraja, jezika, knjige in kulture živi skozi mlade ljudi.

Slovesen trenutek je bila tudi razglasitev kraljic branja Podružnične šole Šmihel za šolsko leto 2025/2026. Naziv sta prejeli Ivana Vidmar in Tinkara Pirc. Njun uspeh ni le priznanje za prebrane knjige, ampak tudi dokaz, da knjiga med mladimi še vedno odpira vrata domišljiji, znanju in razumevanju sveta.

Branje ima danes posebno vrednost. V času hitrih informacij in površnih besed nas knjiga uči potrpežljivosti, poglobljanja misli in čutenja. Ob branju človek nikoli ni sam – z njim raste, razmišlja in

bogati svoj notranji svet. Kultura branja je temelj kulture naroda, saj ohranja jezik, spomin in vrednote, ki jih želimo predati prihodnjim generacijam.

Dela Ivanke Mestnik učenci Podružnične šole Šmihel z veseljem prebirajo in jih bodo tudi v prihodnje. V njih namreč najdejo domačnost, toplino in zgodbe, v katerih prepoznavajo svoje kraje, ljudi in življenje. Prav zato bodo njene besede ostale žive med mladimi bralci tudi v prihodnjih letih.

Ob zaključnih mislih in zahvalah Zale smo se vsi zavedali, da takšni dogodki niso le kulturne prireditve, temveč dragoceni trenutki povezanosti, spoštovanja in ohranjanja vrednot, ki jih ne smemo izgubiti – spoštovanja do knjige, domače besede in ljudi, ki so s svojim ustvarjanjem bogatili naš prostor.

Spomin na pisateljico in domačinko Ivanko Mestnik bo tako ostal živ med ljudmi, ob Krki, med knjigami in v srcih vseh, ki verjamemo, da ima lepa beseda moč povezovati generacije.

Hvala, gospa Ivanka, za vsa vaša dela, zgodbe in besede, ki bodo še dolgo spremljale mlade bralce in bogatile naš kulturni prostor.

Zapisala in uredila: Marjeta Zore, prof., vodja PŠ Šmihel

v Razvojni center na razglasitev rezultatov tekmovanja. Bili smo zelo nervozni. Učitelj Gregor Torkar nam je bil v podporo in spodbudo. Bili smo izbrani med dvanajstimi rešitvami in prejeli 500 EUR denarne nagrade za nadgraditev in razvoj ideje. Uvrstili smo se na državno tekmovanje oziroma finale tekmovanja POPRI, česar smo bili neizmerno veseli, in potrudili se bomo, da svojo idejo še nadgradimo.

Finale POPRI 2026

V četrtek, 9. aprila 2026, smo se udeležili podjetniškega tekmovanja POPRI – finale v Novi Gorici.

Ob 7. zjutraj nas je v Žužemberku pobral avtobus, ki nas je peljal v Novo Gorico. Peljali smo se približno dve uri. Ko smo prispeli, smo najprej vsi tekmovalci odšli v veliko dvorano, kjer so nam razložili, kako bo potekal dan, in

se nato razdelili v 3 kategorije: osnovnošolci, dijaki in študenti ter mladi do 29 let. Vsaka kategorija je nato odšla v manjšo dvorano, kjer je vsaka skupina predstavila svojo poslovno idejo.

Predstavitve so trajale približno dve uri, potem pa nas je na hodniku čakala pogostitev. Ko smo se okrepčali, je prišel na vrsto festival. Zunaj so bile postavljene stojnice, kjer je vsaka skupina predstavljala svoj poslovni model. Obiskala sta nas tudi robota Neo in Max. Na odru sta plesala, pela, govorila in masirala. Prišle so tudi navijačice, ki so nam popestrile festival z akrobacijami v zraku.

Obiskala nas je tudi predsednica Nataša Pirc Musar in tudi njej smo predstavili svoj poslovni model. Po triurnem festivalu je nastopil najtežji trenutek – razglasitev rezultatov. Vsi udeleženci smo odšli v veliko dvorano, kjer smo imeli zaključno prireditev. Spregovorilo je veliko pomembnih ljudi, med njimi tudi robot Neo. Za lepše vzdušje nam je Ajda Valič Podgoršek zapela dve pesmi. Takoj po tem pa je prišel čas, ki smo ga vsi nestrpno čakali – razglasitev rezultatov. Pri osnovnošolcih je prvo mesto osvojila pametna čelada za jamarje, drugo mesto Chillo – mini rolka za igranje in tretje mesto Easyshop – aplikacija in nastavek za vozičke v trgovini.

Izkušnja je bila res nepozabna, veliko smo se naučili. Tudi če nismo bili na stopničkih, smo se zelo zabavali in smo zadovoljni že s tem, da smo prišli do finala.

Besedilo: Eva Konte, Lana Obrstar, Nika Hočvar in Matic Konte, OŠ Prevole
Foto Nika Hočvar

Tekmovanje v podjetniških idejah mladih – POPRI

POPRI je nacionalno tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo mladih, na katerem tekmujejo osnovnošolci od 7. do 9. razreda, dijaki in študentje. Udeleženci se na ta način prvič soočijo s podjetništvom, pridobijo izkušnjo javnega nastopanja, saj morajo svoje ideje predstaviti različnim ljudem, pridobijo točke za Zoisovo štipendijo, zmagovalci se udeležijo še mednarodnega tekmovanja, finalisti pa prejmejo tudi denarno nagrado.

Učenci od 7. do 9. razreda OŠ Prevole se vsako leto udeležijo tekmovanj za podjetniške prihodnosti pod vodstvom mentorja Gregorja Torkarja.

V sredo, 11. marca 2026, smo se učenci Nika, Lana, Eva in Matic odpravili na regijsko tekmovanje POPRI v Razvojni center Novo mesto.

Ko smo prispeli, so najprej sledile predstavitve poslovnih idej. Z našo ekipo Ekostyle smo komisiji, ki so jo sestavljali trije člani, predstavili našo poslovno idejo Bye Bird.

Začeli smo reševati problem puščanja ptičjih iztrebkov in gnezd na fasadah objektov ter zaletavanja ptic v okna.

Razvili smo učinkovito, humano, eko napravo, ki preprečuje zadrževanje ptic na

objektih in je zasnovana z mislijo na sobivanje človeka in narave ter predstavlja okolju prijazno alternativo agresivnim metodam odganjanja ptic. Narejena je iz reciklirane plastike, napaja pa se s sončno energijo. Opremljena je s senzorjem gibanja, ki aktivira oddajanje zvokov in frekvenc, kot so nizkofrekvenčni toni, ki pticam niso prijetni, vendar jim ne povzročajo stresa, bolečin ali poškodb.

Tudi druge šole so predstavile svoje inovativne rešitve. Nato smo šli na pogostitev, ki je bila zelo dobra in raznolika. Pogostitev je s svojim petjem popestril pevec Gašper Rifelj.

Ko smo se okrepčali, smo odšli nazaj

Občinski parlament

V četrtek, 5. marca 2026, smo prvič v zgodovini izvedli občinski šolski parlament. Srečanja smo se udeležili predstavniki šolskega parlamenta OŠ Žužemberk in OŠ Prevole. 2. aprila 2026 smo se v Novem mestu udeležili regijskega parlamenta, kjer smo se srečali predstavniki šolskih parlamentov iz celotne dolenske regije. Osrednja tema letošnjega leta je bila šolski sistem.

Učence OŠ Prevole smo sprejeli na naši šoli, v knjižnici. Pogovarjali smo se o pravilih v šoli. V razpravi smo si izmenjali izkušnje majhne in večje šole, primerjali pravila obeh šol ter iskali prednosti in slabosti. Na koncu smo imeli možnost, da za eno trenutno pravilo predlagamo izboljšavo. Prav tako smo si pripovedovali o prigodah, ki so se nam zgodile v šoli. Po koncu dela in razprave smo učencem OŠ Prevole razkazali našo šolo in naše učilnice. Nad našo šolo so bili navdušeni. Veliko smo se tudi smejali in sklenili nova prijateljstva. Bilo je super.

Besedilo: Anže Rojc, 7. a, predstavnik ŠP OŠ Žužemberk

Dobrodelna steza prijaznih besed na OŠ Žužemberk

Prijaznost je pot, ki jo lahko ubere vsak izmed nas. Na naši šoli smo to pot v sredo, 22. aprila 2026, simbolično prehodili na dobrodelni prireditvi, kjer nas je vodila pesem Davida Bedrača Steza prijaznih besed. Večer je dodatno popestrila animacija pesmi, ki jo je pripravila učiteljica Tjaša Mrvar in je s svojo sporočilnostjo in vizualno podobo še poglobila doživetje prireditve. Tako je dobrodelni večer povezal učence, učitelje, starše in širšo skupnost.

V duhu naslova prireditve je naša upokojena učiteljica ga. Magda Kastelic Hočvar ustvarila tudi novo pesem o stezi prijaznih besed. S svojo toplino in iskrenim sporočilom je večer dodatno obogatila ter nas spomnila, kako pomembno je, da drug drugemu namenimo prijazne misli, besede in dejanja. Na prireditvi jo je z občutkom recitirala naša ravnateljica ga. Mija Penca Vehovec.

Magda Kastelic Hočvar: Steza prijaznih besed

*Hodim po skrivnostni stezi prijaznih besed,
saj z njimi lepši in boljši je svet.
Jutro začnem z DOBER DAN,
da z žarki sreče bi bil obsijan.
PROSIM in HVALA sta sestra in brat,
kdor ju ima, je zares bogat
in ni mu težko reči IMAM TE RAD.
Beseda OPROSTI težko gre z jezika,
a mostove med dobrimi srci premika.
ZMOREM vedno znova vzklika.
Besede ob stezi so PRIJAZNE in tople,
če jih ZMOREŠ uporabiti, tudi dobrohotne.
Lahko ti rečem samo BRAVO!
Tvoje besedišče je ta pravo.
Steza besed je vez med ljudmi,
vsaka v pisanem cvetu živi.
Če hodiš po njej, nisi nikoli sam,
popelje te namreč v mavrični dan.*

Na odru so se zvrstili vsi pevski zbori naše šole pod vodstvom zborovodje Nine Banovec, ki so s svojim ubranim petjem ustvarili zares prijetno vzdušje. Poseben pečat so prireditvi dali tudi člani gledališke skupine z mentorico Jano Mrvar, ki so s svojo igro pokazali, da na koncu prijaznost vedno zmaga. Najmlajši učenci so s svojo iskrenostjo, razigranostjo in pogumom navdušili občinstvo ter dokazali, da se vrednot prijaznosti učimo že od malih nog. Prvošolci so pripravili ljudski ples, učenci drugega in tretjega razreda pa so zaplesali v sodobnejših ritmih.

Dobrodelna prireditev ni bila le kulturni dogodek, temveč tudi priložnost za pomoč. Obiskovalci so v škatlo za prostovoljne prispevke velikodušno prispevali kar 759 €. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

Prireditev smo izkoristili tudi za posebno zahvalo. Med nas smo povabili predstavnike Občine Žužemberk ter podjetij Krka d. d., Peskopop Kepa d. o. o., KGN d. o. o., KGN Jože Novinc s. p., Setničar d. o. o., Keko – oprema d. o. o. in I-LES Iskra d. o. o., ki so v preteklem letu velikodušno prispevali v naš šolski sklad. S tem so omogočili nakup novih učnih pripomočkov in šolske opreme, ki pomembno bogatijo učni proces ter izboljšujejo pogoje za delo. Njihova pomoč ima neprecenljivo vrednost, saj neposredno prispeva h kakovostnejšemu izobraževanju in boljšemu počutju otrok v šoli.

Hvala vsem nastopajočim, mentorjem in organizatorjem, ki so s svojim trudom in predanostjo soustvarili čudovit večer. Skupaj smo dokazali, da lahko s prijaznimi besedami in dobrimi dejanji gradimo mostove ter ustvarjamo lepši svet.

Besedilo: Saša Trontelj, prof. RP, OŠ Žužemberk
Foto: Foto Maver

Dan sonca v enoti Medo

Že vrsto let je naš vrtec vključen v projekt *Varno s soncem*, katerega namen je ozaveščanje otrok in staršev o pomenu varnega gibanja na soncu. Skozi različne dejavnosti otroke učimo, kako se zaščititi pred škodljivimi sončnimi žarki, jih spodbujamo k oblikovanju zdravih navad ter jih navajamo na odgovorno ravnanje v poletnih mesecih. Ob tem tudi starše opozarjamo na pomen ustrezne zaščite in skrbi za zdravje otrok.

V enoti Medo smo tudi letos, 28. maja 2026, pripravili poseben Dan sonca, ki je potekal v prijetnem, igrivem in ustvarjalnem vzdušju. Dopoldne je bilo namenjeno učenju skozi igro, druženju in različnim dejavnostim na prostem.

V skupnem uvodnem delu smo otrokom predstavili pravilno zaščito pred soncem. S prikazom primerne poletne obleke smo pokazali, kako lahko zaščitimo kožo pred sončnimi žarki, posebno pozornost pa smo namenili tudi izbiri ustreznih naglavnih pokrival, ki pokrivajo glavo, obraz in vrat. Pogovarjali smo se o pomembnosti zadrževanja v senci in rednega pitja navadne vode, saj je dobra hidracija v vročih poletnih dneh zelo pomembna. Otrokom smo na njim razumljiv

način predstavili tudi uporabo zaščitne kreme za sončenje ter priporočili zaščitni faktor SPF 50 – toliko, kolikor imajo prstkov na eni roki, zraven pa še ničla.

Sledile so raznolike ustvarjalne in didaktične delavnice v okviru projekta *Varno s soncem*. Otroci so izdelovali poletne kape, barvali sončke, ustvarjali knjižice, krasili slamice in reševali različne naloge. Veliko navdušenja je prinesla tudi poslikava obraza z motivi sončkov in pisanih ribic. Ves čas so se otroci igrali

v senci na igralih, ustvarjali, peli in se družili. Ob spremljavi kitare smo skupaj zapeli poletne pesmice in pesmi o soncu, ki so še dodatno popestrile dogajanje.

Dan sonca je minil v prijetnem vzdušju, polnem smeha, ustvarjalnosti in otroške razigranosti. Tudi v prihodnje bomo skozi različne dejavnosti otroke ozaveščali o pravilnem ravnanju na soncu ter skrbeli za varno, zdravo in prijetno preživljanje poletnih dni.

Besedilo in foto: Mateja Repar Silič

Izmenjevalnica oblačil na OŠ Prevole

Izmenjevalnica oblačil je na naši šoli potekala 24. marca 2026 v sklopu materinske proslave. Dogodek smo letos organizirali že tretjič zapored, kar kaže na uspešno nadaljevanje projekta in njegovo vedno večjo prepoznavnost med udeleženci.

Pri izvedbi smo sodelovali šola in vrtec, letos pa se nam je prvič pridružilo tudi Kulturno društvo Hinje, ki prav tako aktivno spodbuja izmenjavo oblačil in trajnostne prakse. S tem smo še dodatno okrepili povezovanje v lokalni skupnosti in razširili doseg projekta.

Poleg oblačil smo omogočili tudi izmenjavo igračk, kar se je izkazalo za zelo dobrodošlo novost. Otroci in starši so z veseljem sodelovali, izbor predmetov pa je bil pester in kakovosten.

Odziv udeležencev je bil zelo pozitiven. Dogodek je ponovno dokazal, da ima izmenjevalnica pomembno vlogo pri ozaveščanju o trajnostnem ravnanju, ponovni uporabi in zmanjševanju odpadkov. Obenem spodbuja

solidarnost, medsebojno pomoč in odgovoren odnos do okolja.

Posebej pomembno je poudariti tudi širši vidik tovrstnih aktivnosti. Tekstilna industrija sodi med največje onesnaževalce okolja na svetu, saj povzroča velike količine odpadkov, porabi ogromno vode in prispeva k izpustom toplogrednih plinov. Veliko oblačil konča na odlagališčih ali v sežigu, čeprav bi jih lahko ponovno uporabili. Z izmenjevalnicami zmanjšujemo potrebo po nakupu novih izdelkov, podaljšujemo življenjsko dobo oblačil in s tem aktivno prispevamo k zmanjševanju okoljskega otisa.

Takšni dogodki imajo tudi pomembno vzgojno-izobraževalno vrednost, saj pri otrocih in odraslih krepijo zavedanje o pomenu recikliranja, ponovne uporabe in odgovorne potrošnje. S tem spodbujamo trajnostni način razmišljanja, ki je ključen za prihodnost našega planeta.

Projekt bomo tudi v prihodnje nadalje-

vali in nadgrajevati, saj prispeva k razvoju trajnostnih vrednot ter krepitvi skupnosti.

Besedilo in foto: Mojca Gumilar, vodja projekta OŠ Prevole

Gradniki v mozaiku varnega in spodbudnega učnega okolja na OŠ Žužemberk

Ob zaključevanju razvojne naloge Varno in spodbudno učno okolje (VSUO), v kateri je od 1. septembra 2023 sodelovala tudi naša šola, smo bili s strani Zavoda za šolstvo, nosilca razvojne naloge, vabljeni na zaključno konferenco v Laško. Tim VSUO naše šole je bil povabljen, da na srečanju predstavi aktivnosti celotnega zavoda na področju zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja za vse deležnike. Predstavitev sva ravnateljica in vodja tima zaključili s kratkim filmčkom *Gradniki v mozaiku varnega in spodbudnega učnega okolja*, ki slikovito ponazarja naša prizadevanja. Ogledate si ga lahko na povezavi: <https://youtu.be/6QLd4dcCZY0>.

Vabljeni k ogledu.

S prizadevanji in aktivnostmi, ki so bile v kolektivu in med učenci dobro sprejete, bomo kljub zaključku razvojne naloge nadaljevali tudi v prihodnje.

Tim VSUO

Podelitev bralnih priznanj

Na naši šoli učenci od 1. do 9. razreda tekmujejo v **Župančičevi bralni znački**. Lahko se pohvalimo, da bralno priznanje vsako leto osvoji več učencev, prav tako pa vedno več učencev obiskuje šolsko knjižnico. Šolska knjižnica je kulturno središče šole in prostor, kjer učenci zjutraj čakajo na pouk, preživljajo odmore, se pogovarjajo, družijo in učijo.

Letos smo se odločili, da učence še posebej nagradimo. Učencem, ki so do 3. aprila 2026 opravili bralno značko, smo tako podelili nagrado – ogled filma v kinu Cineplexx

Novo mesto. Letos je bralno priznanje do tega mejnika osvojilo kar **295 učencev**, kar predstavlja **72 %** vseh učencev naše šole.

Učenci od 5. do 9. razreda, ki so osvojili bralno priznanje, so si v kinu Cineplexx Novo mesto v sredo, 8. aprila 2026, ogledali slovenski mladinski film *Elvis Škorc*. Učenci podružničnih šol in razredne stopnje matične šole pa so si v četrtek, 9. aprila, in petek, 10. aprila, ogledali sinhronizirani risani film *Zootropolis 2*. Učenci so bili nad nagrado navdušeni. Obljubili so, da bodo še naprej redno brali.

Na šoli si bomo še naprej prizadevali za čim večjo obiskanost šolske knjižnice in spodbujali branje pri učencih ter razvijali bralno pismenost.

Ravnateljici Miji Penca Vehovec se iskreno zahvaljujemo, da nam je omogočila tako dobro nagrado.

Vsem bralcem čestitamo za osvojeno bralno priznanje! Bravo!

Besedilo: Tinka Fric Kočjaž, koordinatorica BZ

Območno srečanje otroških gledaliških skupin 2026 v Škocjanu

V petek, 13. marca 2026, so se učenci OŠ Prevole udeležili območne revije gledaliških skupin Mali oder v KD Škocjan. Predstavili so se s spevoigro *Kresniček* skladatelja Radovana Gobca. Nastop je zelo lepo uspel, učenci pa so imeli priložnost, da si ogledajo tudi predstave drugih sodelujočih šol.

Nastopilo je šest gledaliških skupin, mi smo bili na vrsti peti. Ko je nastopala četrta skupina, smo odšli v zaodrje, da smo se pripravili. Pripravili smo sceno in vse potrebno. Bili smo zelo živčni. Naš nastop se je začel, predstava pa je trajala 30 minut.

Kresniček je zgodba o kresničku, ki zaradi prevzetnosti in ošabnosti izgubi svojo lučko. Brez lučke je le navadna rjava muha. S tem pa ni zadovoljen, zato išče lučko in za pomoč zaprosi prijatelje: kresnice, vile, škrate, polža, mravlje, medveda, luno, zvezde in sonce. Med iskanjem ugotovi, kaj je počel narobe, zato sklene, da bo spremenil svoje vedenje. Skupaj jim le uspe najti lučko ter kresničku vrniti nasme in veselje.

Skozi zgodbo je podano sporočilo, naj ne podcenjujmo drugih in ostanimo to, kar smo, ter bodimo s tem zadovoljni.

Z nastopom smo bili zelo zadovoljni, saj je vse potekalo brez napak in zapletov. Po nastopu smo vse pospravili in se odpravili na malico. V garderobi nas je veliko učencev iz drugih šol pohvalilo. Po malici smo vse zložili v kombi in se odpravili domov.

Pred predstavo smo bili zelo živčni, ampak na koncu se je vse dobro izteklo. To izkušnjo bi z veseljem še kdaj ponovili.

Lana Obrstar in Eva Konte, 7. r.
OŠ Prevole

Prireditve ob materinskem dnevu – OŠ Prevole

Poklon mami

V dvorani Osnovne šole Prevole se je ob materinskem dnevu odvila čudovita prireditev, ki je združila otroke Vrtca Prevole, učence Osnovne šole Prevole, njihove družine in druge krajanje. Dogodek, ki sta ga povezovala osnovnošolca, je bil prežet s toplino, iskrenimi čustvi in otroško razigranostjo.

Že uvodni pozdrav je poudaril pomen mam in vseh žensk, ki s svojo skrbjo, ljubeznijo in toplino bogatijo naša življenja. Poseben čar so prireditvi dala simbolna srca na sceni – vsako otroško srce, namenjeno eni mami, kot izraz edinstvene in neponovljive vezi med njima.

Program je bil raznolik in vsebinsko bogat, saj so se na odru prepletali petje, ples, recitacije in dramski prizori. Nastopajoči vseh starosti – od najmlajših vrtčevskih otrok do učencev višjih razredov – so skozi svoje nastope izražali hvaležnost, ljubezen in povezanost v družini. Dogajanje je ustvarilo prijetno in sproščeno vzdušje, ki se je dotaknilo prav vsakega obiskovalca.

Ob zaključku sta zbrane nagovorila ravnatelj g. Draženko Šolaja in župan g. Jože Papež, ki sta poudarila pomen sodelovanja med vrtcem, šolo in družino v dobro vseh, še zlasti pa otrok.

Vsaka odrasla obiskovalka je že ob prihodu prejela skromno da-

rilo – sladkorni piling za roke, ki so ga pripravile vzgojiteljice vrtca.

Po prireditvi je bila organizirana še izmenjevalnica oblačil v sodelovanju med OŠ Prevole in Kulturnim društvom Hinje.

Dogodek je še enkrat potrdil, kako pomembni so skupni trenutki, povezovanje generacij in spodbujanje otroške ustvarjalnosti. Predvsem pa je bil lep poklon vsem mamam – za njihovo ljubezen, skrb in neprecenljivo vlogo v življenju otrok.

Prireditve je pripravila in organizirala vzgojiteljica Urška Fabjan.
Foto in zapis: Urška Fabjan

Pozitivna izkušnja opravljanja praktičnega usposabljanja v vrtcu Sonček, enota Medo Dvor

Sem Polona Meglen, študentka 3. letnika predšolske vzgoje na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. Svoje obvezno praktično usposabljanje sem opravljala v Vrtcu Sonček, enota Medo Dvor, v skupini Metuljev. V okviru usposabljanja sem prevzela načrtovanje in izvajanje celotnega vzgojno-izobraževalnega procesa v oddelku ter vodila dejavnosti, skozi katere so otroci raziskovali vodo in njeno kroženje ter spoznavali njen pomen za življenje.

V mesecu, ki smo ga preživeli skupaj, smo tako jaz kot otroci pridobili veliko novega znanja in dragocenih izkušenj. Odpravili smo se na ogled vodohranov v okolici Mačkovca, kjer smo spoznali, kako voda pride do naših domov. Obiskali smo tudi del reke Krke, kjer je nekoč stal mlin, ter si ogledali ekološki otok na Dvoru.

Skupaj smo sadili krešo, zanjo skrbeli ter jo na koncu tudi okušali. Otroci so ob tem spoznali, da rastline za svojo rast nujno potrebujejo vodo. V skupino smo dobili tudi zlate ribice, za katere smo vestno skrbeli in tako razvijali občutek odgovornosti do živih bitij.

Posebno doživetje je bil obisk g. Branka Hrovata, ki nam je predstavil svoj hobi – ri-

bištvo. Otroci so spoznali ribiško opremo, si ogledali fotografije ulovljenih rib ter z zanimanjem prisluhnili njegovim izkušnjam. Navdih smo prenesli tudi v igralnico, kjer smo izdelali ribiške čolne, vesla in ribiške palice ter jih uporabili pri ustvarjalni igri.

Izvajali smo tudi različne poskuse z vodo, skozi katere so otroci spoznavali njene lastnosti. Ob tem smo pripravljali različne napitke, kot so limonada ter metin in bezgov napitek, in se ob njih tudi malo posladkali. Izdelovali smo lutke in se z njimi zabavali v lutkovnem gledališču.

Obiskali smo gasilski dom, kjer nas je g. Tomo Obštetar seznanil z delom gasilcev, nam razkazal gasilski dom in opremo ter poudaril, kako pomembna je voda pri njihovem delu. Otroci so se preizkusili tudi v vlogi gasilcev, saj so na igrišču z vodo »gasili požar«.

Obiskala nas je strokovna delavka iz Zdravstveno-vzgojnega centra Zdravstvenega doma Novo mesto. Ozavestila nas je o zdravem načinu življenja, pomenu pitja vode, higiene in zdrave prehrane.

Mesec april je bil poln raziskovanja, veselja in novih spoznanj. Skupaj z Metulji sem

ustvarila prijetne spomine, ki bodo z menoj ostali še dolgo. Za to dragoceno izkušnjo se iskreno zahvaljujem mentorici Jožici Štrasberger, ki mi je omogočila praktično usposabljanje ter me s svojo podporo spremljala skozi celoten proces.

Besedilo: Polona Meglen, študentka 3. letnika predšolske vzgoje, UL PEF

Spoznavanje živali v našem gozdu

V oddelku Miške smo spoznavali gozdne živali v naših gozdovih – jelenjad, srnjad, divjega prašiča, medveda in volka. Strokovna delavka Anita Ana Kuhelj sodeluje z lovci in Lovsko zvezo Slovenije ter se ljubiteljsko ukvarja s preučevanjem sledi živali v naši prelepi naravi. Pripravila je delavnico, kjer smo si z otroki s pomočjo slikovnega gradiva ogledali in prepoznali živali, nato pa se rokovali s čekani divjega prašiča, rogovi jelenjadi in srnjadi, primerjali medvedje stopinje s svojimi stopali ter opazovali gnezda manjših ptic. Otroci so radovedno in previdno spoznavali živali na drugačen način in se čudili njihovim posebnostim, ki so zanje pogosto preveč abstraktne. Najbolj doživeto je vendarle, če čekan ali roge primeš v roke!

Besedilo in foto: Mateja Mišmaš in Anita Ana Kuhelj

Tehnični dan v Novem mestu – Dolenjski muzej in Jakčev dom

V petek, 10. aprila 2026, smo se učenci od 4. do 7. razreda OŠ Prevole odpeljali v Novo mesto na ogled Dolenjskega muzeja in galerije v Jakčevem domu.

Brin Horvat, 5. r.

V Dolenjskem muzeju smo si ogledali orodja iz kamene in bakrene dobe, kot so kopja in puščice, zapestnice, ogrlice, uhane, situlo iz Vač, meč, ščit in čelade, vse do orožja iz 1. in 2. svetovne vojne. Po koncu ogleda smo imeli delavnico, kjer smo risali like s situle na zlato folijo. Ta dan smo obiskali še galerijo Božidarja Jakca. Ogledali smo si čudovite slike, ki so bile zaščitene pod senzorjem. Poslušali smo zgodbe o slikarjih, njihovem delu in življenju.

Ta dan mi je bil všeč, ker sem se veliko naučil in tudi nekaj ustvaril.

Eva Konte, 7. r.

Ko smo prišli, smo se najprej razdelili v 2 skupini. Skupina 4. in 5. razreda je najprej odšla v Dolenjski muzej, učenci 6. in 7. razreda pa smo odšli v Jakčev dom. Tam nam je gospod razložil vse o slikah, ki jih imajo na ogled. Povedal nam je, kako ločiti in prepoznati kakovostne slike. Šli smo po vrsti glede na starost slik. V domu nimajo shranjenih samo slik, ampak tudi oltarje.

Ko smo končali z ogledom nekaterih slik, smo se z drugo skupino zamenjali. Sprehodili smo se po Novem mestu in prišli do muzeja. Tam nas je gospa popeljala skozi prazgodovino, ki je seveda vključevala situle in steklene jagode. Videli smo jih veliko, poleg teh pa še orodja, čelade, posode za žaro in še veliko drugih stvari.

Dan je bil poučen, ustvarjal in razgiban.

Foto: Karmen Vertelj

Zobozdravstvo in estetika, ki ju razumeš

Majdič

Hana Majdič
dr. dent. med.

Gubčeva cesta 9a 8210 Trebnje +386 31 00 11 88
info@oriastudio.si oriastudio.si

Dolgotrajna oskrba

Dolgotrajna oskrba je tema, o kateri danes slišimo na vsakem koraku, se o njej pogovarjamo, iščemo informacije in zanjo namenjamo del svojega prihodka, hkrati pa vemo, da je še vedno veliko nejasnosti in nerazumevanja ter da se poraja veliko vprašanj.

Z namenom, da bi bili o tej pereči temi bolje podučeni in da bi odgovorili na morebitna vprašanja, smo v KORK Žužemberk in Hinje organizirali predavanje na to temo. O dolgotrajni oskrbi nam je spregovoril g. Miha Papež, ki je zaposlen v domu za starejše in ima neposreden stik s tem področjem. Dobro pozna prednosti in pomanjkljivosti tega področja, zato nam jih je tudi podrobneje predstavil.

Dolgotrajna oskrba predstavlja pomemben del sistema socialne varnosti, namenjen osebam, ki zaradi starosti, bolezni, invalidnosti ali drugih okoliščin dalj časa ali trajno potrebujejo pomoč pri osnovnih in podpornih dnevnih opravilih (npr. osebna higiena, prehranjevanje, gibanje). Zajema tudi pomoč pri določenih oblikah zdravstvene nege. Gre za celovit sistem storitev in ukrepov, ki ga opredeljuje Zakon o dolgotrajni oskrbi ter posameznikom omogoča ohranjanje samostojnosti, izboljšanje kakovosti življenja in čim daljše bivanje v domačem okolju.

Za uveljavljanje pravic mora prosilec **oddati vlogo** na krajevno pristojni vstopni točki, ki deluje v okviru centra za socialno delo. Sledi **ocena upravičenosti**, pri kateri svetovalec, zaposlen na vstopni točki, določi stopnjo odvisnosti od pomoči in posameznika razvrsti v eno izmed **petih kategorij** dolgotrajne oskrbe.

Upravičenci do dolgotrajne oskrbe lahko na podlagi odločbe vstopne točke uveljavljajo več pravic:

- **dolgotrajna oskrba na domu** (posamezniku omogoča, da ostane v znanem okolju, pri čemer prejema pomoč in nego glede na svoje potrebe, v obsegu, ki ga določa posamezna kategorija);
- **dolgotrajna oskrba v instituciji** (upravičenci, ki potrebujejo celodnevno oskrbo, se lahko vključijo v domove za starejše, kjer so storitve dolgotrajne oskrbe financirane iz prispevka za dolgotrajno oskrbo, uporabnik pa krije stroške namestitve in prehrane);
- **dnevna dolgotrajna oskrba** (vključuje varstvo in pomoč v dnevnem času, pri čemer se uporabnik vsakodnevno vrača v domače okolje);
- **pravica do oskrbovalca družinskega člana** (družinski član lahko formalno prevzame vlogo oskrbovalca in za to prejema podporo);
- **denarni prejemek** (uporabnik lahko prejme denarna sredstva in si pomoč organizira sam);
- **e-oskrba** (uporaba digitalnih tehnologij za spremljanje, podporo in varnost uporabnikov v domačem okolju) ter
- **storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti**.

V sistem dolgotrajne oskrbe upravičenec vstopi s podpisom osebnega načrta, ki predstavlja pogodbo med upravičencem in izvajalcem posamezne oblike storitve dolgotrajne oskrbe.

Upravičenci do oskrbovalca družinskega člana, dolgotrajne oskrbe na domu ali institucionalnega varstva lahko hkrati uporabljajo tudi e-oskrbo, storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti ter storitve pomoči na domu, ki so doplačljive. Navedene storitve se med seboj ne izključujejo. Storitve dolgotrajne oskrbe pa se izključujejo z dodatkom za pomoč in postrežbo.

Novi zakon decembra prinaša tudi spremembe za stanovalce domov za starejše.

Vsi, ki bodo 1. decembra stanovalci domov za starejše, bodo avtomatično prevedeni v kategorije dolgotrajne oskrbe glede na kategorije oskrbe, v katere so razvrščeni že danes. Za to bo potrebno le njihovo soglasje. S tem bodo že vključeni v sistem dolgotrajne oskrbe in bodo prejeli nove položnice, na katerih bo zajeta samo cena **nastanitve in prehrane**. Lahko pa se bodo odločili, da ostanejo v sedanjem sistemu.

Ne glede na to, koliko ur dolgotrajne oskrbe jim pripada, bodo stanovalci v DSO plačevali **samo nastanitev in prehrano**. Vse ostalo bo krito iz zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Cena nastanitve in prehrane pri standardni oskrbi (to pomeni dvoposteljno sobo s souporabo kopalnice) ne bo presegla zneska minimalne zajamčene pokojnine za polno delovno dobo.

Besedilo in foto: Irena Blatnik

Kako odstranimo klopa?

Klopa primemo s koničasto pinceto čim bližje koži in ga z enakomernim gibom izvlečemo. Pomembno je, da ga ne primemo za telo, temveč za glavico. Stisk telesa lahko namreč pospeši izločanje okužene sline v kožo.

Manj skrbi, več narave – zaščitite se pred klopi

Narava se prebuja, z njo pa tudi klopi – majhne živali, ki lahko prenašajo povzročitelje človeku nevarnih bolezni, kot sta klopni meningoencefalitis (KME) in lymska borelijoza. Za KME v zadnjih letih v Sloveniji povprečno zbolijo okoli 100 ljudi. Nekaterim bolezen pušča trajno invalidnost, lahko vodi celo v smrt. Cepljenje učinkovito in varno ščiti pred KME.

Klopi se nahajajo predvsem v gozdni podrasti, grmovju vlažnih mešanih gozdov in travi, lahko pa jih dobimo tudi na otroškem igrišču ali na domačem vrtu. Nekateri prenašajo tudi povzročitelje bolezni, ki lahko pri človeku povzročijo resne zdravstvene težave. V Sloveniji je med boleznimi, ki jih prenašajo klopi, najpogostejša lymska borelijoza – pojavlja se po vsej državi, na leto zaradi te bolezni zbolijo med 2500 in 7500 ljudi.

Slovenija po pojavljanju KME spada v vrh evropskih držav. Pojavnost klopne meningoencefalitisa in lymske borelijeze je v Sloveniji največja v toplejšem delu leta in doseže vrh v poletnih mesecih.

Za KME ni učinkovitega zdravila. Najučinkovitejši način preprečevanja bolezni je cepljenje. Pomladni meseci, ko klopi postajajo aktivni, so še pravi čas za cepljenje tistih, ki se proti KME še niso zaščitili. Proti lymski borelijozi cepiva ni, se pa bolezen zdravi z antibiotiki.

Cepljenje proti klopni meningoencefalitisu je priporočljivo za vse osebe, starejše od 1 leta. Brezplačno je za otroke, ki v tekočem letu dopolnijo eno leto starosti, in otroke, rojene leta 2016 in pozneje. Do cepljenja v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja so upravičene tudi nekatere generacije odraslih. Za zdaj so upravičeni tisti, ki so rojeni med 1970 in 1981.

Cepljenje (osnovno cepljenje oz. tri odmerke) zgoraj naštetim osebam krije obvezno zdravstveno zavarovanje in se lahko opravi pri izbranih zdravnikih in v ambulantah za cepljenje zdravstvenih ustanov.

Besedilo in foto: NIJZ

Kuhane rime

Špargljeva pita

Sezona špargljev se je začela že davno, v kuhinji bo torej zopet zabavno. Šparglje bomo očistili po navodilu in jih zaupali ostremu rezilu.

Listnato testo naj se zapeče hrustljivo, saj le tako bo imela pita tisto pravo veljavo. Nadev naredimo bogat in sočen, da špargljev okus bo res mogočen.

Ne pozabimo na končno dekoracijo, da se lahko pohvalimo s pekovsko kreacijo. Postregli bomo za zajtrk, kosilo ali ob kavi, le da bomo v družbi »ta pravi«.

Danes bomo pripravili špargljevo pito

Pomladna špargljeva pita je odlična izbira za lahko kosilo, večerjo ali prijetno druženje ob kavi. Navduši z nežnim okusom špargljev, hrustljivim testom in kremastim nadevom.

Sestavine:

- 1 zavitek listnatega testa
- 500 g zelenih špargljev
- 200 g skute
- 2 dl kisle smetane
- 2 jajci
- 100 g naribanega sira
- 2 stroka česna
- sol in poper po okusu
- ščepec muškarnega oreščka
- žlica oljčnega olja

Pa začnimo:

Šparglje operemo in odstranimo olesneli spodnji del. Nato jih narežemo na manjše koščke, nekaj vršičkov pa prihranimo za okras. Na oljčnem olju na hitro popražimo sesekljan česen in dodamo šparglje. Pražimo le nekaj minut, da ostanejo prijetno hrustljavi.

Listnato testo razporedimo po pekaču in ga na več mestih prebodemo z vilicami. V posodi zmešamo skuto, kisló smetano, jajci in nariban sir. Dodamo popražene šparglje ter začnimo s soljo, poprom in muškarnim oreščkom.

Nadev enakomerno razporedimo po testu in po vrhu položimo prihranjene vršičke špargljev. Pito pečemo približno 35 minut pri 180 °C, dokler ne dobi lepe zlato-rjave barve.

Postrežemo toplo ali hladno. Dober tek!

V rimah kuha Sara Struna Novak

Na območju občine Žužemberk

KRIMINALITETA

Na območju občine Žužemberk smo policisti s PP Dolenjske Toplice med 1. 3. 2026 in 31. 5. 2026 obravnavali 12 kaznivih dejanj, in sicer:

- 4x tatvina,
- 3x velika tatvina (vlom),
- 1x izsiljevanje,
- 1x napad na informacijski sistem,
- 1x poškodovanje tuje stvari,
- 1x goljufija,
- 1x odvzem motornega vozila.

Prekrški po Zakonu o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti (ZNUZJV) oziroma »Šutarjevem zakonu«:

- 3x tatvina (Lopata, Žužemberk, Žvirče)
- 1x poškodovanje tuje stvari (Sadinja vas).

Kazniva dejanja/prekrški tatvin in velikih tatvin so bili storjeni v naseljih Žužemberk, Budganja vas, Zafara, Visejec, Prevole, Frata in Lopata, pri kaznivih dejanjih pa so storilci ukradli večjo količino zamrznjenega mesa in suhomesnatih izdelkov, gorivo, akumulator, motorne žage, denar, plug za živalsko vprego in več kolutov bakrene žice.

PROMET:

Na območju občine Žužemberk smo policisti obravnavali 5 prometnih nesreč (prometne nesreče zaradi povoženja divjadi niso vštete), vzroki pa so bili:

- 1x hitrost,
- 4x stran in smer vožnje.

V nesrečah je bilo poškodovanih 7 oseb, od tega:

- 6 oseb lažje telesno poškodovanih,
- 1 oseba hudo telesno poškodovana.
- Pri dveh prometnih nesrečah s telesnimi poškodbami je bila kot sekundarni vzrok prometne nesreče ugotovljena **VOŽNJA POD VPLIVOM ALKOHOLA**.

Vir: PP Dolenjske Toplice

NASVETI ZA VEČJO VARNOST V IN OB VODI

Čeprav je vodna osvežitev v vročih poletnih dneh več kot prijetna, ne smete pozabiti na osnovne varnostne ukrepe. Upoštevajte jih, saj vam lahko rešijo življenje.

Policija svetuje:

- Ne skačite v vodo, ko ste vroči in potni: telo se mora postopno privaditi na temperaturo vode.
- Ne puščajte otrok brez varstva na obali ali bregovih jezer in rek, še manj v vodi: otroci ne poznajo nevarnosti. Starše in vzgojitelje opozarjamo, naj budno pazijo na otroke, ki se igrajo ob vodi, pa čeprav je ta plitva.
- Vodne blazine in drugi pripomočki za plavanje ne zagotavljajo varnosti v globoki vodi.

- Nikoli ne plavajte s polnim, pa tudi ne s popolnoma praznim želodcem. Po obilnem obroku počakajte najmanj dve uri, izogibajte se tudi alkoholni pijači.
- Ne skačite v motno vodo, v plitvine ali na neznanih mestih: neznane situacije so zelo nevarne.
- Upoštevajte vremenske razmere. Ne plavajte sami na daljših razdaljah: tudi zelo dobro utrjeno in izurjeno telo lahko premaga trenutna slabost.
- Vzvalovljeno morje in morski tokovi praviloma kopalce odnašajo od obale.
- Na kopališčih se ravnejte po določbah kopališkega reda in znakov, postavljenih na kopališču, ter po odredbah in navodilih reševalca iz vode in druge osebe, ki skrbi za vzdrževanje reda na kopališču.
- Kopališke naprave uporabljajte glede na svoje znanje plavanja in brez nevarnosti za svoje zdravje in življenje.
- Brzice skrivajo presenečenja in pasti. Ravnejte premišljeno in ne izzivajte narave. Pred spustom zberite čim več podatkov o reki in poskrbite za ustrezne ukrepe za varnost in reševanje.

Na kopališčih storilci kaznivih dejanj ne počivajo. Previdnost pred priložnostnimi tatovi, spolnimi nasilneži in drugimi, ki se lahko pojavijo na kopališčih, zato ne bo odveč. Pazite na druge in njihovo premoženje. Če bodo vsi tako ravnali, bo zagotovljena večja varnost.

Pred plavanjem ne popivajte in s prijatelji ne stavite, da ste sposobni na primer preplavati bližnjo gramoznico.

Bodite previdni pri hoji ob vodi, še zlasti če hodite po strmih bregovih rek, kjer se zdrs lahko tragično konča. Starši še posebej skrbno pazite na svoje otroke.

Ne pozabite na varnost na divjih kopališčih, v gramoznicah, jezerih in rekah

Ta mesta ob lepem vremenu pritegnejo številne kopalce, vendar nimajo organiziranih služb za reševanje iz vode niti upravljalcev, zato se tam kopate na lastno odgovornost. Žal tudi reševalci ob takojšnjem ukrepanju na urejenih kopališčih ne morejo vedno rešiti

Erasmus+ izkušnja v estonskem vrtcu Võsukese kindergarten

Med Slovenijo in Estonijo: drugačni pristopi, skupen cilj – dobrobit otroka

V okviru programa Erasmus+ smo se štiri strokovne delavke iz Slovenije med 2. in 6. marcem 2026 udeležile mobilnosti v Estoniji. V vrtcu Võsukese Kindergarten smo opravljale opazovalno delo in od blizu spoznale drugačen pogled na vzgojo najmlajših. Hitro smo ugotovile, da ne gre le za majhne razlike, temveč za povsem drugačno razumevanje otroštva, učenja in vloge odraslega.

Vrtec se nahaja v kraju Jüri, v bližini glavnega mesta Tallinn, in že ob prvem vstopu nas je presenetila umirjenost. Ni bilo glasnega

vrveža, temveč osredotočena igra otrok, ki so vedeli, kaj počnejo. Še bolj pa nas je presenetilo, koliko odgovornosti jim odrasli zaupajo. Otroci se oblačijo brez pomoči, skrbijo za svoja oblačila, po obroku odnesejo posodo in sodelujejo pri vsakodnevnih opravilih. To ni posebna dejavnost, ampak del vsakdana.

Velik poudarek dajejo življenju na prostem. Otroci so zunaj vsak dan, pogosto tudi večkrat, ne glede na vreme. Med našim obiskom je bilo zelo mrzlo, vendar to otrok ni ustavilo. Medtem ko smo bile same oblečene v več plasti oblačil, so otroci brez težav tekali, raziskovali in se igrali. Zanje mraz ni ovira, ampak del okolja, ki ga sprejemajo.

Posebno doživetje je bil t. i. gozdni dan. Z avtobusom smo se odpravili na obalo v borov gozd, kjer so otroci preživeli dan v naravi. S seboj so prinesli nahrbtnike z malico, kosilo pa so kuharji pripravili kar na ognju. Otroci so si hrenovke spekli sami, jedli tradicionalni kisli kruh in pri tem aktivno sodelovali. Najstarejši so se drsali in igrali hokej na zaledenem morju, mlajši pa so raziskovali sipine, gradili in se igrali v naravnem okolju. Takšno učenje ni organizirano kot klasična dejavnost, ampak poteka spontano, skozi izkušnjo.

Zanimiv je tudi njihov pogled na učenje. Ena izmed vzgojiteljic nam je povedala: »Mi otroke predvsem spremljamo in usmerjamo.« Ta misel se je odražala v vsakdanjem delu. Otroci imajo več svobode pri izbiri dejavnosti, vzgojitelji pa jih opazujejo, spodbujajo in podpirajo njihov razvoj. Kljub temu otroci ob vstopu v šolo že obvladajo osnovne veščine, kot so branje, pisanje in računanje.

Razlike med slovenskim in estonskim pristopom so opazne, vendar cilj ostaja enak – celostni razvoj otroka. Estonski sistem daje še večji poudarek praktičnim izkušnjam, povezanosti z naravo in postopnemu razvijanju odgovornosti.

Ta izkušnja nam je dala veliko več kot le vpogled v drug vrtec. Pokazala nam je, da lahko otrokom zaupamo več, kot si včasih upamo, in da se pomembna znanja pogosto razvijajo prav tam, kjer jih najmanj načrtujemo – v igri, gibanju in raziskovanju.

Domov smo se vrstile z novimi idejami, predvsem pa z drugačnim pogledom na svoje delo. In morda z najpomembnejšim vprašanjem: »Koliko lahko tudi sami odpremo vrata naravi ter otrokom omogočimo več priložnosti za aktivno učenje, raziskovanje in prevzemanje odgovornosti?«

Besedilo in foto: Vzgojiteljica Jožica Štrasberger
Vrtec Sonček pri OŠ Žužemberk

življenja. Zaradi različnih ravni gladine in vodnih vrtincev so ta divja kopališča lahko za kopalce zelo nevarna. Na žalost številni kopalci opozorilnih tabel **Nezaposlenim dostop prepovedan!** ali **Kopanje na lastno odgovornost!**, ki so postavljene ponekod, ne upoštevajo. Izredno nevarne so tudi zapuščene gramoznice, napolnjene z vodo, ki pomenijo nevarnost za utopitve in jih nihče ne nadzira. Ponekod seže voda tudi do 15 metrov globoko. Upoštevajte **opozorila**: v teh vodah se ne potapljammo in ne skačemo vanje, če so motne! Na to opozarjamo predvsem otroke. Otroci, zlasti mlajši, med kopanjem popijejo precej vode, zato jih je neprestano treba opozarjati, naj se izogibajo požiranju vode med plavanjem. Vode, v kateri se kopate, ne smete uporabljati za pitje ali pripravo hrane (tudi za umivanje in hlajenje sadja ne), v primeru kožnih vnetij ali poškodb na koži se za kopanje ne odločite.

Z varnostnega vidika so problematične tudi različne rekreacijske dejavnosti na vodi, kot so raftanje (splavarjenje), kanjoning (plezanje v kanjonih z vrhno tehniko in spuščanje po brzicah), hidrospid (spuščanje po brzicah z desko), bungee jumping (skakanje z elastiko).

Previdnost ni odveč niti pri hoji ob vodi, še zlasti če so bregovi strmi. Le trenutek nepazljivosti in zdrs se lahko konča tragično. Starše in vzgojitelje opozarjamo, naj budno pazijo na otroke, ki se igrajo ob vodi, pa čeprav je ta plitva.

Lastniki oziroma upravljalci plovil na vodah morajo zagotoviti varno plovbo ter varnost ljudi in premoženja na plovilu. Plovilo ne sme ogrožati varnosti drugih plovil in drugih ljudi v vodi ali na njej. Rešilni jopiči morajo biti shranjeni na priročnem mestu.

Če opazite, da se nekdo utaplja, ne skačite brezglavo za njim v vodo.

Če niste dober plavalec, bo vaš pogum lahko zaman, reševalci pa bodo morali namesto ene osebe reševati celo dve.

Utapljajočemu lahko življenje reši že vaš klic **centra za obveščanje (112)** ali **policije (113)**, na morju pa tudi klic **Uprave Republike Slovenije za pomorstvo**.

Bazeni so lahko nevarni

Čedalje več ljudi ima bazen na domačem vrtu. Ti bazeni so nevarni predvsem za otroke, ki lahko med igro mimogrede padejo v vodo. Starši, ne puščajte svojih otrok brez nadzora, ko se gredo kopat! Pripetijo se lahko tudi drugačne neprijetnosti, kot so padci, zvini ali zlomi okončin ter odrgnine. Zato priporočamo naslednje ukrepe:

Stalni nadzor bazena

- Stalni nadzor bazena je edina varna pot za preprečevanje utopitev. Če svojega otroka ne morete najti, najprej preverite bazen – sekunde tečejo. Ustrezen stalni nadzor bi morali zagotavljati naslednji ukrepi:
- Nikoli, niti za sekundo, ne pustite svojih otrok samih v kopalnih kadeh ali bazenih. Ne mislite, da se vam in otrokom ne more nič pripetiti.
- Če že morate zapustiti bazen, otroka odpeljite s sabo.
- Odgovornost za varnost otrok je naloga odraslih. Te naloge ne zapajte starejšim otrokom, saj je to zanje prevelika odgovornost. Mnogo otrok se utopi ob navzočnosti starejših bratov ali sester.
- Pred gradnjo bazena se posvetujte s strokovnjakom, ki vam bo svetoval pravilno postavitve in obliko bazena glede na vaše okolišje, število uporabnikov in čas uporabe bazena.

Izberite plavalni tečaj za vašega otroka

Med zadnjimi in najpomembnejšimi ukrepi za preprečevanje utopitev je udeležba vašega otroka na katerem od plavalnih tečajev, ki so namenjeni začetnikom, slabšim plavalcem in tudi dobrim plavalcem ter na katerih se je mogoče naučiti plavanja in prve pomoči pri utopitvah.

Izberite plavalni tečaj, na katerem se bo vaš otrok naučil, kako ravnati pri igri v vodi ali ob njej, saj je znanje plavanja osnovni pogoj za varno počutje v vodi. Voda ni razvedrilo ali varen kraj za igro, če vaš otrok ne zna plavati. Poskušajte izvedeti čim več o programu plavalnega tečaja. Vprašanja naj bodo usmerjena predvsem v vsebino programa: katerim posebnim veščinam bo pri učenju plavanja namenjenega največ časa in s kakšnimi tehnikami se bodo te veščine usvojile, koliko inštruktorjev se bo ukvarjalo s tečajniki. Prepričajte se, ali se bo vaš otrok poleg plavanja naučil hrbtno lebdeti na vodi, počivati in pravilno dihati ter plavati pri valovanju vode. Znanje teh veščin je zelo pomembno za varno počutje otroka v vodi.

Nasvet za naključne reševalce iz vode

Kako reševati iz vode? Utapljajočemu je bolje vreči vrv ali vejo, kot skočiti v vodo, da bi ga rešili. Junaštvo je lahko pogubno tako za utaplajočega kot za reševalca. Reševanje je velikanski telesni napor. Utapljajočemu se je treba približati s hrbtni strani in ga zgrabiti na primer za lase. Če se utaplajoči oklene reševalca, za slednjega ni drugega izhoda, kot da se potopi in se tako reši smrtonosnega prijema.

Vir tekst in foto: Policija

Če kljub previdnostnim ukrepom postanete žrtev kaznivega dejanja, priporočamo, da takoj obvestite policijo na številko 113 ali najbližjo policijsko postajo. Policijo pokličite tudi, če zaznate pojav neznanih oseb in vozil ter se vam njihovo vedenje ali zadrževanje na določenem kraju zdi sumljivo (če neznanci na primer opazujejo objekt). Če želite ostati anonimni, lahko pokličete tudi na anonimno številko policije 080 1200.

V kolikor pa želite, da se vodja policijskega okoliša zglaš pri vas doma, ker ste postali žrtev kaznivega dejanja, potrebujete pomoč ali nasvet policije, imate konkretne varnostne probleme na območju vaše lokalne skupnosti, želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v vašem okolju ali želite neformalni razgovor, pa lahko pišete na elektronski naslov edvard.kramar@policija.si ali pp_dolenjske_toplice.punm@policija.si.

VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA, Edvard Kramar

Svetovni dan čebel združuje slovence in povezuje svet

Generalna skupščina Združenih narodov je na pobudo Čebelarске zveze Slovenije in ob podpori Vlade Republike Slovenije ter soglasni podpori vseh držav sveta decembra 2017 razglasila 20. maj, rojstni dan pionirja sodobnega čebelarstva Antona Janše, za svetovni dan čebel. To je bilo zgodovinsko priznanje pomenu čebel, čebelarjev in drugih opraševalcev za prihodnost človeštva. **S tem se je zaključil več kot triletni trud, ki pa je po besedah predsednika Čebelarске zveze Slovenije in glavnega pobudnika Boštjana Noča šele prva etapa. Svetovni dan čebel je namenjen predvsem zavedanju izjemnega pomena čebel za preživetje človeka.** Hkrati opozarja na ključno vlogo čebel in drugih opraševalcev pri zagotavljanju stabilne oskrbe s hrano, ohranjanju biotske raznovrstnosti ter razvoju kmetijstva.

Mesec maj so naši predstavniki izbrali zato, ker je na severni polobli to čas najbolj intenzivnega razrasta novih čebeljih generacij. Tudi datum 20. maj ni naključje, saj gre za rojstni dan Antona Janše, nepresežene legende in pravzaprav utemeljitelja sodobnega slovenskega čebelarstva.

Na Čebelarški zvezi Slovenije pravijo, da je bil celo prvi učitelj modernega čebelarstva na svetu, saj ga je cesarica Marija Terezija povabila na novo čebelarsko šolo na Dunaju kot prvega učitelja modernega čebelarstva za celotno Avstrijo. Slavo je dosegel že pred smrtjo leta 1773. Po letu 1775 so morali vsi državni učitelji čebelarstva poučevati po njegovih naukih.

Večno ljubezen do svojih malih krilatih varovank je strnil z besedami, da so čebele med vsemi bitji daleč najbolj marljive in človeku koristne, obenem pa za svoje vzdrževanje najbolj skromne in nezahtevne.

Boštjan Noč, predsednik Čebelarске zveze Slovenije, je ob letošnjem svetovnem dnevu čebel izjavil: »20. maj je dan, na katerega smo ponosni čebelarji po vsem svetu. Danes lahko z veseljem rečemo, da svet ponosno praznuje svetovni dan čebel. Svetovni dan čebel je presegel vsa pričakovanja. Danes skoraj ni države na svetu, kjer 20. maja ne bi govorili o pomenu čebel in opraševalcev. Med številnimi svetovnimi dnevi je prav svetovni dan čebel postal eden najbolj prepoznavnih in najbolj srčno sprejetih po vsem svetu.«

Ob tej priložnosti opozarja, da čebele v sodobnem svetu brez pomoči čebelarjev žal ne morejo več preživeti. Podnebne spremembe, pesticidi, intenzivno kmetijstvo in bolezni čebel močno ogrožajo njihov obstoj.

Slovenci smo bili vedno narod čebelarjev. S petimi čebelarji na

1000 prebivalcev se Slovenija uvršča v svetovni vrh, čebelarstvo pa je v Sloveniji pomembna kmetijska dejavnost z dolgo tradicijo.

Slovenski čebelarji so v svetu znani po svoji strokovnosti, naprednih čebelarskih tehnologijah in edinstvenih slovenskih zgodovinskih posebnostih, kot so:

- pobarvane panjske končnice,
- čebelnjaki in tradicionalni panji ter
- znamenita kranjska čebela.

Čebela, predvsem kranjska sivka (*Apis mellifera carnica*), ki je avtohtona slovenska podvrsta medonosne čebele in druga najbolj razširjena podvrsta na svetu, je del slovenske narodne identitete. Slovenija je tudi edina država v Evropski uniji, ki je zakonsko zaščitila medonosno čebelo.

Čebele in drugi opraševalci so za življenje ljudi zelo pomembni. Od opraševanja je odvisna kar tretjina pridelane hrane na svetu in čebele imajo med vsemi opraševalci najpomembnejšo vlogo. Z opraševanjem opraševalci omogočajo kmetijsko proizvodnjo, ki zagotavlja varno preskrbo s hrano, čebele pa poleg tega s svojimi visoko hranljivimi izdelki pomembno prispevajo še k izboljšanju kakovosti prehrane za ljudi.

Visoko hranilni proizvodi, kot so med, matični mleček in cvetni prah, prav tako povečujejo hranilno vrednost živil. Živila, ki so odvisna od opraševalcev, prispevajo k zdravi prehrani, saj so bogat vir nujno potrebnih hranil.

Čebele in drugi opraševalci pozitivno vplivajo na celoten ekosistem in ohranjanje biotske raznovrstnosti v naravi. Biotska raznovrstnost je pomembna pri ohranjanju naravnih habitatov in s tem človeštva, saj zagotavlja hrano, kurivo, kisik, čisto vodo in zrak, stabilizira vreme in podnebje, povečuje sposobnost prilagajanja spremembam, ustvarja in obnavlja rodovitnost zemlje, razstruplja in razkraj odpadke, oprašuje rastline, vključno s številnimi kulturnimi rastlinami, zatira škodljivce in bolezni kmetijskih pridelkov, ohranja genske vire, ki so ključni za razvoj novih vrst, zdravil in drugih proizvodov, ter prinaša kulturne in estetske koristi. Čebele so prav tako dober biološki pokazatelj razmer v okolju. Z opazovanjem njihovega razvoja in zdravstvenega stanja je mogoče zaznati spremembe v okolju in nato pravočasno ukrepati. Če se ne odzovemo na tovrstna opozorila, so lahko posledice pozneje še hujše.

Kako lahko prispevamo k zaščiti čebel?

- **Sadite medovite rastline:** Na balkone in vrtove zasejte avtohtone cvetlice, dišavnice in grmovnice, ki čebelarjem nudijo hrano.
- **Opuščajte košnje:** Pustite del travnika nepokošen do poletja, da divji opraševalci najdejo zavetje in hrano.
- **Izogibajte se pesticidom:** Ne uporabljajte kemičnih pripravkov za zatiranje plevela ali škodljivcev, saj so ti izjemno nevarni za zdravje čebel.
- **Kupujte lokalno:** Podprite domače čebelarje z nakupom slovenskega medu in preverjenih čebeljih pridelkov z geografsko označbo.

Ali veste, da ...

- Slovenci smo vzgojili svojo avtohtono pasmo – kranjsko čebelo, ki je druga najbolj razširjena pasma medonosne čebele na svetu.
- Medonosna čebela (*Apis mellifera*) je le ena od znanih 20.000 vrst čebel in ena redkih, ki se uporabljajo za pridelavo medu.
- Na pašo lahko odleti 3 do 4 kilometre daleč od panja, v izjemnih primerih tudi več.
- Čebele oprašujejo kar 170.000 vrst rastlin.
- Brez čebel ne bi bilo toliko različnih vrst sadja in zelenjave ter tako lepih barv na travniku.
- Vsaka tretja žlica hrane na svetu je odvisna od opraševanja.
- Čebele in drugi opraševalci bistveno prispevajo k varnosti svetovne preskrbe s hrano, opraševanje pa k temu letno prispeva kar 192–472 milijard evrov vrednosti.
- Ena medonosna čebela lahko v svojem življenju nabere 1/12 čajne žličke medu.

- Čebelja družina je velika kot majhno mesto. V njej živi od 30.000 do 60.000 čebel delavk, od 300 do 1000 trotoev in matica.
- Čebelja matica je edina, ki leži jajčeca. Dnevno izleže tudi do 2000 jajčec.
- Medonosne čebele zamahnejo s krili 11.400-krat na minuto, zato slišimo značilno brenčanje.
- Čebela leti povprečno s hitrostjo okoli 24 km/h, na krajših razdaljah pa tudi do 40 km/h.
- Matica običajno živi od enega do štirih let, delavka poleti od šest do osem tednov ter od štiri do šest mesecev pozimi.
- Medonosne čebele zime ne prespijo, ampak se stisnejo v zimsko gručo in se tako grejejo. Aktivne ostanejo vso zimo.
- Brez matice čebelja družina sčasoma umre.
- Če bi delavke trote prenehale hraniti, bi ti umrli od lakote.
- Medonosne čebele so edina čebelja vrsta, ki po piku umre.

Zaključek:

Albert Einstein je napovedal, da bo imelo človeštvo v primeru izginotja čebel s površja Zemlje samo še štiri leta obstoja. Čebele so daleč najmarljivejši opraševalci rastlin na Zemlji, poleg tega pa ves čas garajo za ohranjanje biotske raznovrstnosti v naravi. Tudi zato nas lahko še kako skrbi, saj so te žuželke tako pri nas kot po svetu vse bolj ogrožene, še posebej na območjih z intenzivnim kmetijstvom. Zato se je Ministrstvo za kmetijstvo RS odločilo podpreti pobudo Čebelarске zveze Slovenije pri Organizaciji združenih narodov za razglasitev svetovnega dneva čebel.

mag. Mihael Potočar, prof.

Literatura:

Spletna stran Čebelarске zveze Slovenije. (<https://czs.si/>)
 Čebelarška zveza Slovenije (2020). Kako bi izgledal svet brez čebel? Pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=Z6BhwaLcxK4>
 Svetovni dan čebel. Pridobljeno s <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/svetovni-dan-čebel/>
 Šumenjak Mlaker, M. (2024). Čebela se prestavi. Lukovica: Čebelarška zveza Slovenije

Zdravstveno letovanje otrok na Debelem rtiču 2026

Zdravstvenega letovanja se lahko udeležijo otroci in šolarji, ki imajo v medicinski dokumentaciji evidentirane večkratne hospitalizacije (dva ali več zapisov) ali so bili pogostejše bolni (dva ali več zapisov v medicinski dokumentaciji) v obdobju od preteklega razpisa, tj. od 29. 3. 2025 do 13. 4. 2026.

Letovanje bo potekalo v dveh terminih:

- od 19. 7. do 26. 7. 2026,
- od 26. 7. do 2. 8. 2026, na Debelem rtiču.

V letovanje bomo vključili 200 otrok, starih od 6 do 13 let, iz vseh dolenjskih osnovnih šol. Prijave zbiramo do zapolnitve prostih mest.

Predvideno število otrok po občinah:

- 80 iz Mestne občine Novo mesto,
- 19 iz občine Šentjernej,
- 17 iz občine Škocjan,
- 12 iz občine Mirna Peč,
- 13 iz občine Dolenjske Toplice,
- 14 iz občine Šmarješke Toplice,
- 24 iz občine Straža,
- 21 iz občine Žužemberk.

Prispevek za letovanje znaša 21 EUR na otroka.

Za otroke bo pripravljen pester in zanimiv počitniški program, zato zagotavljam, da jim ne bo dolgčas.

Oddaja prijav

Predlog za vključitev izpolni otrokov zdravnik.

Prijave lahko oddate:

- osebno na RKS OZ Novo mesto, Ulica Slavka Gruma 54 a,
- preko portala eRK pomoči s skeniranim potrjenim predlogom zdravnika (po odobritvi pošljemo položnico).

Informacije in obrazce dobite na spletni strani: *Obvestilo o letovanju otrok* | OZRK Novo mesto.

Prijava vsebuje:

- obrazec – prijavnico, ki jo prejmete pri zdravniku.

Prijave so možne izključno s potrjenim predlogom zdravnika. Na Debeli rtič vabimo tudi študente družboslovnih smeri, ki prijavnico najdejo na naši spletni strani. Pridobljene izkušnje bodo dobrodošla referenca tudi pri nadaljnjem zaposlovanju.

Barbara Ozimek, sekretarka

Izboljšajte svojo ZAPOSLJIVOST ali možnost NAPREDOVANJA

ŠTUDIJSKI PROGRAMI MENEDŽMENT KAKOVOSTI

VS I MAG I DR KOMBINIRAN NAČIN ŠTUDIJA

FIZIČNO + NA DALJAVO

FOS Fakulteta za organizacijske študije Faculty of organisation studies **FOS-UNM.SI**

Jubilej Jožeta Hrovata iz Zalisca

16. marca 2026 je svoj visoki jubilej – 80 let – praznoval Jože Hrovat iz Zalisca. Rodil se je na Rebri v številni kmečki družini, kjer je odraščal skupaj s še šestimi otroki.

Svojo poklicno pot je začel v Cestnem podjetju Novo mesto, kasneje pa je kot strojnik delal v podjetju Gradbenik v Žužemberku, kjer je vse do upokojitve upravljal težko gradbeno mehanizacijo. Pri delu je bil vedno priden in natančen, kar ga zaznamuje tudi v življenju nasploh.

Življenjsko pot deli s soprogo Mileno, s katero sta si ustvarila tople dom in družino s tremi hčerami. Danes ga razveseljujejo tudi vnuki – ima jih pet – ter pravnukinja, na katero je še posebej ponosen.

Tudi po upokojitvi ostaja dejaven in delaven, saj, kot rad pove, dela nikoli ne zmanjka. Zelo je navezan na svoj vinograd in skrb za okolico doma. Dejaven je tudi v cerkvenem mešanem pevskem zboru v Žužemberku. V preteklosti se je rad udeleževal izletov z upokojenci, v zadnjem času pa mu zdravje nekoliko nagaja, zato se jih težje udeleži.

Ob njegovem jubileju smo ga obiskali župan Jože Papež, direktor Tomaž Hrastar ter predstavniki DU in KORK Žužemberk. Ob

prijetnem klepetu in pogostitvi smo se mu zahvalili za gostoljubje ter mu zaželeli še veliko zdravih in zadovoljnih let.

Alenka Sajovec, KORK Žužemberk

Jubilant Jože Vidic – 90 let

7. aprila je v krogu domačih častitljivi jubilej – 90 let praznoval Jože Vidic z Žvirč. Voščilu so se pridružili tudi člani KORK Hinje, Karitas Hinje in Občine Žužemberk.

Jože Vidic se je rodil 7. aprila 1936 na Žvirčah, v družini s kar osmimi otroki. Po letnici rojstva vidimo, da je bil čas njegovega otroštva zaznamovan z enim najhujših obdobij v zgodovini – z vojno, ki ni prizanesla nikomur. Še posebej hudo pa so to občutili vaščani Žvirč in Jožetova družina. Vas je bila požgana, vaščani izgnani. Tako je kot majhen deček dve leti živel v Dobrepolju, kjer so jih prijazni domačini lepo sprejeli in jim ponudili streho nad glavo. O teh časih Jože ve povedati veliko zgodb, več žalostnih in krutih kot veselih, ki jih je doživljal kot še ne desetleten otrok.

Po vojni je ostal doma na kmetiji, ostali člani družine pa so se razselili na različne konce.

Za ženo si je izbral domačinko Marijo Obrstar iz vasi Lopata. Skupaj sta zaživele na domači zemlji in si ustvarila družino. Rodili so se jima štirje otroci: Jana, Jože,

Marjeta in Teja.

Delo na suhokranjski zemlji je bilo težko, zato si je kupil tovornjak, da je prišel do dodatnega zaslužka in lažje preživel družino. S tovornjakom je pobiral mleko po vaseh in ga vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, vozil v mlekarno v Kočevje. S prevozom je pomagal tudi kmetom po vaseh, saj jim je sproti dovažal bencin in druge potrebne stvari. To delo je opravljal vse do upokojitve.

Danes z ženo in sinovo družino živi na domačiji in se veseli obiskov vnukov – ima jih kar deset in tudi že osem pravnukov. Zdravje mu še dobro služi, zato se z ženo redno udeležuje nedeljskih svetih maš v Hinjah.

Zelo vesel je bil vseh, ki so ga obiskali na njegov praznik, in se vsem takole zahvaljuje:

Iskreno iz srca hvala vsem za obisk ter lepe čestitke ob mojem 90. jubileju.

Posebej se zahvaljujem županu Jožetu Papežu, direktorju občinske uprave Tomažu Hrastarju – tudi za čudovito glasbeno

presenečenje na harmoniki. Zahvaljujem se tudi predstavnikom Karitasa – župniku Cirilu Murnu, Mariji Brecljnik in Olgi Grm – ter Emi in Ireni Blatnik iz Rdečega križa.

Hvaležen sem za vsak stisk roke, vsako lepo besedo in za vso toplino, ki ste jo prinesli.

Besedilo in foto: Irena Blatnik

Jožefa Glavič in njenih 90 let

Rodila se je 25. aprila 1936 v Malem Lipju, v družini s šestimi otroki.

Osnovno šolo je obiskovala v domači Urbanovi hiši, kjer je pouk potekal do četrtega razreda. Učiteljice so bile zelo spoštovane tako med otroki kot tudi med vaščani.

V dekliških letih so se mladi ob večerih zbirali na vasi, prepevali in se družili. Prav petje ji je ostalo v srcu vse življenje in je še danes njena velika strast.

Leta 1959 se je poročila z Jožetom Glavičem na kmetijo, kjer je pridno in trdo delala ter opravljala tudi težka, »moška« delala. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Jožica, Franc in Ciril, danes ima tri vnuke in osem pravnukov.

Družina se je preživljala s kmetovanjem, pomemben vir dohodka pa je bil par konj za spravilo lesa iz gozda.

Ob njenem visokem jubileju smo se zbrali njeni domači, prijatelji in vaščani ter poskrbeli za okrasitev, pogostitev in lepo praznovanje. Skupaj smo nazdravili in zapeli ob spremljavi harmonike.

Vesela je bila obiska in voščila župana Jožeta Papeža ter predstavnic KORK Žužemberk.

Vsi skupaj ji želimo še veliko zdravih, mirnih in lepih dni.

Besedilo in foto: Simona Iskra

AKTIVNE POČITNICE ZA OTROKE

V AUERSPERGOVI ŽELEZARNI NA DVORU

poletni termini:

20.–24. julij

27.–31. julij

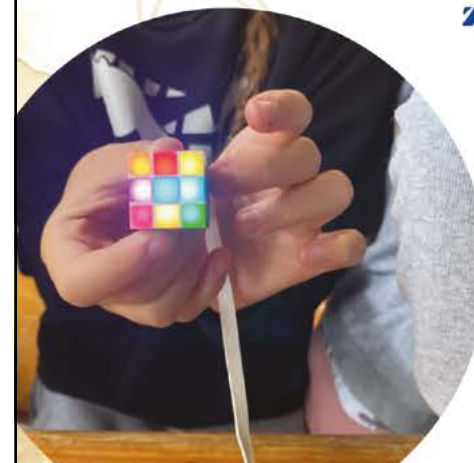
24.–28. avgust

prijavnico najdete na spletni strani:

www.visitsuhakrajina.si

več info na:

zavod@zuzemberk.si

ZAHVALA

Zapustil nas je spoštovani
BRANKO FABJAN.

Ob izgubi Branka Fabjana se iskreno zahvaljujemo vsem organizacijam, Silvi Mohorčič za govor ter Miheli Ožbolt in sosedom za pomoč.

Zahvaljujemo se tudi Splošni bolnišnici Novo mesto in DSO Trebnje za vso nego in oskrbo, ki ju je potreboval.

Dragi Branko, nikoli te ne bomo pozabili. Hvala za vse, kar si storil za nas.

Žalujoci: Družina Krajnc z otroci

*Spomini so polja,
ki jih seješ z ljubeznijo
in žanješ s hvaležnostjo.*

ZAHVALA

ob boleči in nenadni izgubi našega
dragega očeta, dedka in pradedka

STANISLAVA ŠTIHA
3. 10. 1942–17. 3. 2026

V 84. letu starosti je za vedno omagalo srce našega ata Staneta. Vse od smrti mame Milke ga je demenca najprej popolnoma spremenila in nato končno uničila. Ne razumemo, zakaj je zadnja leta moral tako trpeti, se pa s hvaležnostjo v srcu spominjamo vseh naukov, hudomušnih pripovedk in vseh dobrih del, ki jih je skozi življenje delal za to, da bi njegovi otroci bolje in lažje živeli. Naš ata je bil strasten nabiralec gob, garač, ki je pripravil stotine na roke razklanih metrov drv, odkupovalec zobotrebcev, lovec na polhe, skuhal je najboljše žganje, imel najbolj rejene jagenjčke, številni pa imajo za spomin njegove ročno pletene košare. Predvsem pa je bil celo življenje skrben in odgovoren sin, mož, oče, dedek in pradedek.

Na pomladno jutro je mirno zaspal, odšel je tiho in brez slovesa.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam bili na različne načine opora v teh težkih trenutkih. Hvala domačemu župniku, gospodu škofu za pogrebno mašo s pomenljivim nagovorom in vsem duhovnikom, ki so sodelovali pri pogrebnih maši. Hvala vsem srčnim ljudem iz DSO Novo mesto, pogrebni službi Novak in ribniškim pevcem.

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se v tako velikem številu udeležili njegovega slovesa in ob večerih na domu molili še ves teden.

Naš ata je na zemlji dozoril in dotrpel, pustil pa nam je številne življenjske nauke, ki nas bodo spremljali naprej.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi
JOŽE KREN
iz Mačkovca pri Dvoru.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atka, dedija, tasta, brata, strica, botrčka in sorodnika se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, sodelavcem in znancem za izrečene besede tolažbe, stiske rok, podporo ter podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše. Zahvaljujemo se tudi za darove nam osebno in za cerkev sv. Antona.

Posebna zahvala nekdanjim sodelavcem podjetja Gorjanci za izkazano spoštovanje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala osebni zdravnici dr. Maši Vovk ter osebju Splošne bolnišnice Novo mesto za skrb, pomoč in prijaznost v času njegove bolezni.

Zahvaljujemo se gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za lepo zapete žalostinke ter pogrebni službi Novak za spoštljivo in skrbno organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste našega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njegovi

POGREBNE STORITVE

NOVAK

Robert Novak s.p.
Reber 2a
8360 Žužemberk
Tel: 07/ 38 88 100
GSM: 031/ 876 276

Nudimo Vam kompletne storitve na enem mestu in smo Vam na voljo 24 ur na dan. Naš namen je prevzeti vso skrb in odgovornost v najtežjih trenutkih, ob izgubi vaših najdražjih.

**KONCESIONAR
V OBČINI ŽUŽEMBERK**

Ugodna posojila z garancijo in subvencijo obrestne mere

*Ni nasmeha, ni
bitja srca, sedaj si le angel,
angel z neba.*

ZAHVALA

V tihoti velikega petka nas je po težki bolezni v 32. letu življenja za vedno zapustil in z Jezusom odšel v Božji objem naš dragi sin, brat, stric, vnuk, nečak in bratranec

ROK KONCILJA

iz Prapreč pri Žužemberku.

Ob boleči izgubi našega ljubljenega Roka se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nas tolažili z besedami, stiskom roke, molitvijo in svojo bližino.

Hvala vsem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, mašne namene ter darove za potrebe cerkve.

Iskrena hvala domačemu župniku Francu Vidmarju za spodbudne besede, obiske na domu in lepo slovo. Hvala bratranecu Mateju Gnidovcu za lep obred in čuteče besede slovesa. Hvala pevcem za sočutno odpete pesmi pri sveti maši in ob njegovem preranem grobu. Hvala sestrični Sari Jernejčič in sosedu Mihi Filipiču za ganljive poslovilne besede. Hvala pogrebni službi Novak za sočutno in spoštljivo pogrebno slovesnost. Hvala kolektivu KZ Stična in Enerdat, ki ste se tako številčno in čustveno poslovili od našega Roka. Hvala vsem sorodnikom in prijateljem, ki ste Roka spremljali v času njegove težke bolezni ter nam bili v oporo in pomoč. Velika in posebna zahvala gre osebju bolnišnice Stara Gora pri Novi Gorici, ki je ves čas zdravljenja tako lepo, srčno in požrtvovalno skrbelo za našega Roka ter se mu posvečalo s posebno ljubeznijo in dobroto ter mu dajalo občutek varnosti. Hvala, ker ste bili z njim in z nami ves čas.

Vsem, ki ste z dejanji, besedami, molitvijo in mislimi stopali v njegovo življenje, ga obiskovali, ga imeli radi ter ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku – iskrena hvala.

Rok je odšel v večnost, kjer ni več bolečine, temveč le mir in ljubezen. Za vedno bo ostal v naših srcih, saj nam je kazal pot – pot ljubezni, topline, vztrajnosti in poguma, predvsem pa velike hvaležnosti in potrpljenja.

Z njegovim odhodom je nastala neskončna praznina. Naj nas tolaži vera, da se nekoč znova srečamo.

Žalujoci: Vsi tvoji

V Razvojnem centru Novo mesto tudi v letu **2026** malemu gospodarstvu Jugovzhodne Slovenije nudimo ugodna namenska posojila z garancijami iz sredstev **GARANCIJSKE SCHEME ZA DOLENJSKO (GSD)** in **SUBVENCIJO OBRETNOSTNE MERE (SOM)**.

GSD **že 27 let** izvajamo v sodelovanju z 19 občinami regije, med njimi tudi **Občino Žužemberk**, ter s tremi poslovnimi bankami (NLB d.d., Delavsko hranilnico d.d. in Hranilnico LON d.d.).

Upravičenec lahko pridobi:

- 1. UGODNO POSOJILLO do 150.000 €** in
- 2. GARANCIJO v višini od 60 do 80 %** odobrenega posojila.

Sredstva so **namenjena** za vlaganje v:

- osnovna sredstva (opredmetena in neopredmetena), tudi nakup tovornih vozil,
- obratna sredstva in
- zaposlovanje.

Na razpis se **lahko prijavijo:**

- mikro in mala podjetja,
- samostojni podjetniki,
- fizične osebe z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji,
- zavodi, zadrage, socialna podjetja in društva, v povezavi z opravljanjem tržne dejavnosti.

Razpis je odprt do 31. 3. 2027.

V shemi SOM letos sodeluje 13 občin regije, med njimi tudi **Občina Žužemberk**.

Upravičenec lahko pridobi nepovratna sredstva v višini:

- **do 50 % plačanih obresti** v obdobju od 1. 9. 2025 do 31. 8. 2026,
- po maksimalno 2 kreditnih pogodbah bank,
- od minimalno 50 €/vlogo in do maksimalno 2.000 €/posameznega upravičenca.

Prijavijo se lahko:

- mikro in male gospodarske družbe,
- samostojni podjetniki,
- fizične osebe z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji,
- socialna podjetja,
- zasebni zavodi in zadrage, ki imajo **sedež ali poslovno enoto** v eni od sodelujočih občin.

Skrajni rok za oddajo vlog s predpisano dokumentacijo je **18. 9. 2026 do 14. ure**.

Razpisa s pripadajočimi obrazci, ki sta bila objavljena 1. 4. 2026, sta na voljo na spletni strani Razvojnega centra Novo mesto na povezavi:

GSD:

<https://www.rc-nm.si/vsi-razpisi/razpis-garancij-in-posojil-iz-garancijske-scheme-za-dolenjsko-za-let-2026/> in

SOM:

<https://www.rc-nm.si/vsi-razpisi/razpis-subvencije-obrestne-mere-podjetniških-kreditov-2026/>

Več informacij o obeh razpisih: natasa.derganc@rc-nm.si, tel. št.: 07 33 72 987.

Nataša Derganc, Razvojni center Novo mesto

Poznate svoj kraj?

Na fotografiji v 102. številki *Suhokranjskih poti* je bila Javornikova žaga na Jami, priznali smo tudi odgovora žaga na Dvoru in bivša diskoteka na Dvoru. V uredništvo smo prejeli 9 pravih odgovorov, izmed katerih smo izžrebali tri. Nagrado bodo po pošti prejeli **Kiara Murn, Jelka Debeljak** in **Domen Zupančič**. Iskrene čestitke.

Morda veste, kje je posneta ta fotografija?

Če poznate odgovor, nam ga **do 15. 8. 2026** pošljite na elektronski naslov: **nagradneigre.sp@gmail.com** ali na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom »Poznate svoj kraj?«.

PIZZERIA GOBJA HIŠKA

2x terasa s pogledom na reko Krko

Pice iz krušne peči

 07/30 88 0 44 tripadvisor®

CENIK OGLAŠEVANJA V SUHOKRANSKIH POTEH

V Suhokranjskih poteh lahko oglašujejo posamezniki, ustanove in podjetja razna reklamna sporočila, zahvale in druge informacije. Oglaševanje je možno le na notranjih straneh.

Cene oglaševanja:

NA DRUGI ALI PREDZADNJI STRANI	1/1	(19 x 25) cm	366,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	183,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	91,50 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	45,75 EUR
NA NOTRANJIH STRANEH	1/1	(19 x 25) cm	244,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	122,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	61,00 EUR
	1/6	(6 x 8,5) cm	40,87 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	30,50 EUR
	1/9	(4,5 x 5) cm	27,45 EUR

Društvom, klubom in zvezam s sedežem v Občini Žužemberk je omogočeno brezplačno oglaševanje do 1/8 strani!

Uredništvo

 051 634 132

Gostilna pri gradu
Grajski trg 4, Žužemberk
e-mail: info@gostilna-zupancic.si

	SLEPI MANEKEN KOBILICA		ZAPORNIK	INDIJSKI VERSKI SPISI	LITER	KALCIJEV OKSID	NOVO MESTO	TONA	IVO JARC	POKLON	IZREKA
		BAJEŠLOVNA DEŽELA									
		JUDOVSKI KRALJ									
					PO POLDNEVU			VODNI VRTINEC			
					GRŠKA BOGINJA			GL. MESTO BIH			
RUSKI PESNIK							ŽVEPLO		KONEC POLOTOKA		
							ŽELEZO				
PESNIŠKA FIGURA									SLOVENSKI PISATELJ	TRETJI VOKAL	
										6., 1., 5. IN 4. ČRKA	
DUŠIK		HUMORISTKA ERŽISNIK	PRAVLJIČNO STEVILO			MESTO V TURCIJI					
			HOTEL Z RAZGLEDOM			ŽENSKI SPOLNI HORMON					
KALIJ		AM. AST.					MESTO V MALEZIJI				
		VREČAR									
SAMEC DROBNICE				NAJBOLJŠA KARTA			JADROLINIJA				
				100 M²			18. ČRKA				
ITALIJANSKI FIZIK/ZIVAHEN PLES					VAS V NAŠI OBČINI						
					KALO						
AVTOMOB. TOVARNA			DRAMA KARLA ČAPKA				VOJNI ODSEK			OGLJIK	
							VRŠILEC DOLŽNOSTI			AMER. IGRALKA	
4., 2. IN 6. ČRKA ABECEDE				NOVE STVARI							
ZEVSOV SIN D = K				2. VOKAL, 8. IN 5. ČRKA				PTIČ TEKAČ			
								PREDUJEM			
VENSKI TROMBOMBOLIZEM			POGOST VEZNIK	SELEN			ŽITO				
				MEHKA KOVINA			KAZALNI ZAI MEK				
PRVI VOKAL		NEM. ZUN. MINIST. Z NAPAKO A = O, P = D									
SESTAVILA: MAGDA K. HOČEVAR		IMA ISTE LASTNOSTI				NIZOZ. JADRNIKA					

Slovarček: **VTE** – venski trombombolizem, **ANASTROFA** – pesniška figura, **ARAU** – mesto v Maleziji

V uredništvo smo prejeli 13 pravih rešitev nagradne križanke, med katerimi smo izžrebali tri nagrajence. Nagrado bodo po pošti prejeli **Radovan Mikolič, Fani Borštnar** in **Andrej Zupančič**. Iskrene čestitke.

Rešitve križanke iz 103. številke skupaj z vašimi podatki do 15. 8. 2026 pošljite na elektronski naslov nagradneigre.sp@gmail.com ali na na-

slov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom »Nagradna križanka«.

S sodelovanjem v nagradni križanki in drugih nagradnih rubrikah sodelujoči soglašajo, da so njegovi osebni podatki v primeru prejema nagrade javno objavljeni in se zbirajo izključno za potrebe nagradnih rubrik, za katere so bili posredovani v skladu z zakonodajo (GDPR).

